

မျိန်ယံ ပေါ်ဆန်းများ စာအုပ်ဝိုက်
ရန်း၊ ၀၁-၆၆၀၃၀၁၊ ၆၁၁၂၊ ဒေါ်မင်္ဂလာ၊ ၆၅၂၄၄၄

စာမူခွင့်ပြချက်အမှတ် [၆၃/၂၀၀၂ (၁)]
မျာက်နှာဖုံးခွင့်ပြချက်အမှတ် [၂၃၃/၂၀၀၂ (၄)]

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

အုပ်ရေ ၁၀၀၀

အတွင်းစာသားနှင့်မျက်ဖုံးပုံနှိပ်
ဒေဝါခင်လှ၊ အမှတ် (၁၇၃)၊ ၃၃ လမ်း၊
စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်

ဦးလှကြိမ် (လောကစာပေ)

အမှတ် (၃)၊ ၃ၒ၁။ထပ်ကြီးဘုရားလမ်း

ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်။

ဖလင် - ထွန်းဆိုင်

စာအုပ်ချုပ် - ဂိုတင်အေး

တန်ဖိုး - ၂၅၀ ကျပ်

፲፻፩፭
ပါရဂူ

၃၂. ဒုတေသနအစဉ်ပုံးပါး

ပြည်ထောင်စုပြုကြော်ရေး	နိုဝင်ဘာ
တိုင်းရှင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု ပြုကြော်ရေး	နိုဝင်ဘာ
အချုပ်အမြာသားကာ တည်တိုင်ပြုရေး	နိုဝင်ဘာ

၃၃. နိုင်ငံရုံးတည်ရှုက် (၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တုပြုပြုရေး၊ ရုပ်ဆွဲသားရုမ္မားသာယာဝန်ဖို့ တရား ဥပဒေနှင့်နှစ်ဦးရေး
- အဖိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်ငံသူညွှန် ဦးစည်းရုံးပြုပြုခြောက်သာသစ် ပြုစပ်လာရေး
- ပြုစပ်လာသူညွှန် ဦးစည်းပုံးသာရုံးပြုပြုခြောက်သာသစ်နှင့်အညွှန် အတော် ဦးမြို့တိုးတက်သာ နိုင်ငံတော်သာစ်တော်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

နိုင်ငံရုံးတည်ရှုက် (၅)ရပ်

- နိုင်ငံရုံးရုံးရုံး အခြေခံခြောက်ခြောက်ရုံး အကြောင်းပြုခြောက်ရုံး အကြောင်းပြုခြောက်ရုံး တည်ဆောက်ရေး
- အန္တရာန်းပြုခြောက်ရုံး ပြုပြုခြောက်ရုံး ပြုစပ်လာရေး
- ပြည်ဗျားပြည်ဗျား အတော်ပညာနှင့် အရှင်းအနှစ်ဗျား ပြည်ဗျား ပြည်ဗျား အရှင်းအနှစ်ဗျား တိုးတက်ရုံး တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်ရုံးရုံးရုံး အရှင်းအနှစ်ဗျား ကို အနိုင်းနှင့် အနှစ်ဗျား အားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရှင်းသားပြည်ဗျားတို့၏ လက်ဝယ်တွင် နှစ်ဗျား

လူမှုအဖွဲ့တည်ရှုက် (၆)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်ဓာတ် ပြန်ဟာရေး
- အဖိုးရုံးရုံး စာတို့က်ပြုပုံမှုရေးရုံးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှာအနာဂတ် ပုံမှု၊ အဖိုးသားဆုံးလက္ခဏာများ ဆပောက်လျှောက်သာ ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရေး
- ပျိုးဆျိုးစိုးစာတ် ရှင်းသန်စာတ်ပြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံးကျင့်ဆုံးအကြောင်းပြုခြောက်ရုံး ပညာရည် ပြန်မှုရေး

အမှာစကား

အနက်အခို့ယ်နှစ်မျိုးနှစ်စားထွက်သော ပါ၌စကားလုံး
တရို့ရှိသည်။ အရပ်သုံး အနက်အခို့ယ် သို့မဟုတ်
ရိုးရိုးအနက်အခို့ယ်က တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ဓမ္မသုံး အနက်
အခို့ယ်က တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ဓမ္မနှင့် ပတ်သက်၍
အသုံးပြုထားသော တရို့ပါ၌စကားလုံးကို အရပ်သုံး
အနက်အခို့ယ် သို့မဟုတ် ရိုးရိုးအနက် အခို့ယ်
သို့မဟုတ် အများသိရှိနေသော အနက်အခို့ယ်
ကောက်ယူရှုင် အမှန်နှင့် ဝေးကွာသွားလိမ့်မည်။

‘ဥပေါ့’သည် အရပ်သုံး အနက်အခို့ယ် သို့
မဟုတ် ရိုးရိုးအနက်အခို့ယ်နှင့် ဓမ္မသုံး အနက်
အခို့ယ် ဟူ၍ အခို့ယ်နှစ်မျိုး ထွက်သည့် ပါ၌စကား
လုံး ဖြစ်သည်။ အရပ်သုံး အနက်အခို့ယ် သို့မဟုတ်
ရိုးရိုး အနက်အခို့ယ်က ‘လျစ်လျှော်ခြင်း’ (Indif-
ference) ဖြစ်သည်။ ‘ဥပေါ့’၏ ‘လျစ်လျှော်ခြင်း’
ဟူသော အနက်အခို့ယ်သည် လွှဲမှားသော အနက်
အခို့ယ် ဖြစ်သည်ဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။ သို့သော်လည်း
ဓမ္မနှင့် ပတ်သက်ရန် ‘ဥပေါ့’ ကို ‘လျစ်လျှော်ခြင်း’
ဟူ၍ အနက်အခို့ယ်ကောက်လျှင်မှ အနက်အခို့ယ်
တလွှဲ ကောက်ယူခြင်းသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဓမ္မ၏ အသုံးပြုသော ‘ဥပေက္ခာ’၏ အနက်အမိဘယ် သည် ‘တပြီးတညီတည်ရှိခြင်း’ (Equanimity)ဖြစ် သည်။ ဝိပဿနာဘဝနာ၏ တတိယအဆင့်ဖြစ်သော ပညာအဆင့်၌ ဝေဒနာသုံးမျိုးကို ‘ဥပေက္ခာ’သော်ဖြင့် ရှုရသည်။ ယင်း၌ ‘ဥပေက္ခာ’၏ အနက်အမိဘယ်မှာ ‘လျှို့လျှို့ခြင်း’ (Indifference)မဟုတ်ပေ။ ‘တပြီးတညီတည်ရှိခြင်း’ သို့မဟုတ် ‘တညီတညာတည်းဖြစ်ခြင်း’ (Equanimity)သာ ဖြစ်သည်။

‘ဝေဒနာ’ဟူသော ပါဋ္ဌာနကားလုံးလည်း ထိနည်း အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော စကားလုံး၌ လည်း အရပ်သုံး အနက်အမိဘယ်နှင့် ဓမ္မသုံး အနက် အမိဘယ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ အရပ်သုံး အနက် အမိဘယ်မှာ ‘နာကျင်ခြင်း’ (Pain for illness)ဖြစ်သည်။ ရောဂါဝေဒနာဟူ၍ပင် ဝေဒနာကို ရောဂါနှင့် တွဲဖက်၍ ခေါ်ကြသည်။ ဓမ္မသုံး ‘ဝေဒနာ’၏ အနက် အမိဘယ်ကား ထိနိုင် မဟုတ်ပေ။ ဓမ္မ၏ အသုံးပြုသော ‘ဝေဒနာ’၏ အနက်အမိဘယ်မှာ မိမိအတွေ့အကြုံအရသိခြင်း (Sensation)ဖြစ်သည်။ မနှစ်သက် မလိုအပ်သည်ကို မိမိအတွေ့အကြုံအရသိခြင်း (Unpleasant sensation) ကို ဒုက္ခဝေဒနာဟုခေါ်သည်။ နှစ်သက်လိုလားအပ်သည်ကို မိမိအတွေ့အကြုံအရသိခြင်း (Pleasant sensation)ကို ‘သူခဝေဒနာ’ ဟုခေါ်သည်။ မနှစ်သက် မလိုလားအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ နှစ်သက်

လိုလားအပ်သည်လည်း မဟုတ်သည်ကို မိမိအတွေ့
အကြံအရ သိခြင်းကို ‘အခုက္ခ မသုခငောနာ’ ဟုခေါ်
သည်။

အရပ်သုံး ‘ဝေဒနာ’၏ အနက်အမိပွာယ်မှာ
မနှစ်သက် မဂုံလားအပ်ခြင်း (Unpleasant) ဒုက္ခနိုင်း
သာဆိုင်ပြီး ဓမ္မသုံး ‘ဝေဒနာ’၏ အနက်အမိပွာယ်က
မနှစ်သက် မဂုံလားအပ်ခြင်း (Unpleasant ဒုက္ခ)နှင့်
လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်လိုလားအပ်ခြင်း (Pleasant
သုခ)နှင့်လည်းကောင်း နှစ်မျိုးလုံးနှင့် ပတ်သက်နေသည်။

ဝိပဿနာဘာဝနာ၏ အဆင့်သုံးဆင့်အနက် ပညာ
အဆင့်၌ ‘ဝေဒနာ’သည် အလွန်တရာ အရေးကြီးသည်။
ဝေဒနာကို နည်းလမ်းတကျ သုံးသပ်နိုင်မှသာ ပညာ
အဆင့် အမိပွာယ်ရှုလိမ့်မည်။ ဝိပဿနာဆရာကြီး
အက်စ်အင် ဂိုအင်ကာသည် ‘ဆံ့ဖော်နာ’ အမည်ဖြင့်
ဝေဒနာအကြောင်း ရှင်းလင်းချက် ၁၁-ပုဒ် ဟိန္ဒိဘာသာ
ဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ဤစာအပ်သည် ဝိပဿနာ
ဆရာကြီး အက်စ်အင်ဂိုအင်ကာ ရေးထားသော ‘ဆံ့
ဖော်နာ’၏ မြန်မာပြန်ဖြစ်သည်။

ပါရဂ

၁၄-၉-၉၇

၆၀၃နှင့်

(၁)

အနှစ်ကောင်းကင်္ခြား
လေအမျိုးမျိုး တိုက်ခတ်သည်။
စတင် တိုက်ခတ်သည်။ ထန်လာသည်။ ရွှေယမ်းသွား
သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အရှေ့လေ တိုက်သည်။ တစ်ခါ
တစ်ရုံ အနောက်လေ တိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ မြောက်
လေတိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ တောင်လေတိုက်သည်။
တစ်ခါတစ်ရုံ လေပူတိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ လေအေး
တိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ မြှောန်အပြည့် ဝါလာသော
လေတိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ မြှောန်ကင်းစင်သောလေ
တိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အနဲ့အသက်ဆိုးသောလေ
တိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အနဲ့အသက် ကောင်းသော
လေ တိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ လေမှန်တိုင်း တိုက်
သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ လေပြည်လေညင်း တိုက်သည်။
အာကာသကောင်းကင်သည် မည်သည့် လေမျိုး တိုက်
တိုက် သူနှင့် မဆိုင်သလိုပင် ရှိနေသည်။ လေအမျိုးမျိုး
တိုက်ခတ်လာသည်။ အရှိန်အဟုန် တိုးလာသည်။
ထို့နောက် အချိန်မကြာမီ ပျောက်သွားသည်။

ရေပ်တစ်ခုခု၌ မဓာသာလာတစ်ခုခု၌ ဟိုတယ်တစ်ခု
ခု၌ မိုတယ်တစ်ခုခု၌ လူအမျိုးမျိုး သွားလာဝင်ထွက်နေ
ကြသည်။ အရှေ့အရပ်ကလူလည်း ပါသည်။ အနောက်
အရပ်က လူလည်း ပါသည်။ မြောက်အရပ်ကလူလည်း
ပါသည်။ တောင်အရပ်ကလူလည်း ပါသည်။ အသားဖြူ
သူလည်း ပါသည်။ အသားမည်းသူလည်း ပါသည်။
အသားဝါသူလည်း ပါသည်။ အသားညီသူလည်း ပါ
သည်။ အရပ်ပုသူလည်း ပါသည်။ အရပ်ရှုည်သူလည်း
ပါသည်။ ဝသူလည်း ပါသည်။ ပိန်သူလည်း ပါသည်။
အားရှုသူလည်း ပါသည်။ အားမရှုသူလည်း ပါသည်။
ရပ်ချောသူလည်း ပါသည်။ ရပ်ဆိုသူလည်း ပါသည်။
ရေပ်သည်။ ဓမ္မသာလာသည် မည်သူလာလာ မည်ကဲ့သို့
သော အကျိုးသက်ရောက်မှုမျိုးမှ ရှိမလာပေါ့၊ ဆီးသည်
တို့သည် ရောက်ရှုလာကြသည်။ အချိန်အခိုက်အတံ့မျှ
တည်းနိုင်တိုင်ကြသည်။ ထို့နောက် အနေးနှင့် အမြန်
ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားကြသည်။

ထိုနည်းအတိုင်းပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်
လည်း ထောက်မျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်လာကြသည်။ အချိန်
အခိုက်အတံ့မျှ ရပ်နားနေကြသည်။ ထို့နောက် အနေး
နှင့်အမြန် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ အပိုင်းအခြား မရှိသော
အချိန်ကာလအတွက် နေရန် ရောက်လာကြခြင်း မဟုတ်
ပေ။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းဝေဒနာများ၏
ဉာဏ်ကိုရောက်မှု ခံနေကြရသည်။ တုံးပြန်မှု ပြုလုပ်
နေကြသည်။ ရာဂတုံးပြန်မှု ဒေါသတုံးပြန်မှု ပြုလုပ်နေ
ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်နေသနည်း။
အကြောင်းမျကား ကျွန်ုပ်တို့၏ သညာက၊ ကျွန်ုပ်တို့၏
အမှတ်အသားက ယင်းဝေဒနာများကို တန်ဖိုးဖြတ်နေကြ
သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လွှဲမှားစွာ တန်ဖိုးဖြတ်နေသော
ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဝေဒနာတစ်ခုကို သုခဝေဒနာဟု ပြောနေကြသည်။
သုခဖြစ်ပေါ်စေသော ဝေဒနာဟု ပြောနေကြသည်။
အခြားဝေဒနာတစ်ခုကို ဒုက္ခဝေဒနာဟု ပြောနေကြ
သည်။ ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်စေသော ဝေဒနာဟု ပြောနေကြ
သည်။ နောက်ဝေဒနာတစ်ခုကို အဒုက္ခ မသုခ ဝေဒနာ
ဟု ပြောနေကြသည်။ သုခကိုလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခကို
လည်းကောင်း မဖြစ်ပေါ်စေသော ဝေဒနာဟုပြောနေကြ
သည်။

သုခဝေဒနာဟု ပြောသော ဝေဒနာကို နှစ်သက်
လိုလားအပ်သည်ဟု ထင်မှတ်ပြီးလျှင် ထိဝေဒနာအား
နှစ်သက်လိုလားသော ရာဂတုံးပြန်မှုကို ပြုလုပ်ကြသည်။
ဒုက္ခဝေဒနာဟု ပြောသော ဝေဒနာကို မလိုလား မနှစ်
သက်အပ်ဟု ထင်မှတ်ပြီးလျှင် ထိဝေဒနာအား မလိုလား
မနှစ်သက်သော ဒေါသတုံးပြန်မှုကို ပြုလုပ်ကြသည်။

သုခတေဒနာဖြစ်လျှင် ယင်းဝေဒနာ တည်မြှုနေစေရန်အတွက် တံ့ပြန် မှ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်လျှင် ယင်းဝေဒနာ အလျင်အမြန် ပျောက်ကွယ်သွားစေရန်အတွက် တံ့ပြန် မှ ပြုလုပ်ကြသည်။ အဒုက္ခ မသုခ ဝေဒနာဖြစ်လျှင်လည်း ယင်းဝေဒနာကို ပယ်ဖျောက်ပစ်ရန်အတွက် ဒေါသ တံ့ပြန်မှုကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ် လာစေရန်အတွက် ရာဂါတံ့ပြန်မှုကိုလည်းကောင်း ပြလုပ်ကြသည်။

အကယ်၍ သညာ၏ နေရပ် ပညာကို အသုံးပြု လျှင် လွှဲမှားသော တန်ဖိုးဖြတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ကြတော့ မည် မဟုတ်ပေ။ ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့အဆင့်ကို အခြေခံ လျက် ဝေဒနာ၏ သဘာဝအမှန်ကို ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် သိရှိ နားလည်ပြီးလျှင် ဝေဒနာအားလုံးကို မှန်ကန်စွာ တန်ဖိုးဖြတ်ပေလိမ့်မည်။ ထိအခါ ရာဂါတံ့ပြန်မှုကိုလည်း ကောင်း၊ ဒေါသတံ့ပြန်မှုကိုလည်းကောင်း ပြလုပ်ခြင်း ရပ်တန့်သွားလိမ့်မည်။

အကယ်၍ ပညာဖြင့် မှန်ကန်စွာ တန်ဖိုးဖြတ်လျှင် “သုခတေဒနာဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်စေ၊ အဒုက္ခ မသုခ ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ ကြမ်းတမ်းခက်မှာသော ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ နှုံးညံးသိမ်မွေ့သော ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ နှစ်သက်လိုလားအပ် သော ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ မနှစ်သက် မလိုလားအပ်သော ဝေဒနာဖြစ်စေ ဝေဒနာအားလုံးသည် အနိစ္စတရား ဖြစ်

၅။ ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဝိပရိဏာမတရား
ဖြစ်၏။ ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောဖြစ်၏ "ဟူ၍ သိ
မြင်လာလိမ့်မည်။ အကာသကောင်းကင်က လေကဲ့သို့၊
သာလာယံရောင်က ခရီးသည်ကဲ့သို့ သွားဖို့ရန်အတွက်
ရောက်လာခြင်းဖြစ်၏း နေထိုင်ရန်အတွက် ရောက်လာ
ခြင်း မဟုတ်ဆိုသည်ကို သဘောပါက်လာလိမ့်မည်။

ယင်းဝေဒနာများအပေါ်၌ မိမိတို့၏ မည်ကဲ့သို့သော
ပိုင်ဆိုင်မှုမျိုးမှ မရှိပေ။ မည်ကဲ့သို့သော စိုးပိုင်မှုမျိုးမှ
မရှိပေ။ ဝေဒနာတစ်ခုခုကို 'လာပါ'ဟု ခေါ်၍သည်း
မရပေ။ ဝေဒနာတစ်ခုခုကို ထုတ်ပစ်၍သည်း ထွက်
မသွားပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဝေဒနာသည် သဘာဝအရ
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် အနိစ္စ
ဖြစ်သော၊ အနတ္ထဖြစ်သော ဝေဒနာကိုကြည့်လျက် တစ်စုံ
တစ်ခု သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် တံဆိပ်တပ်ခြင်း
သည် အနိစ္စဖြစ်သော အနတ္ထဖြစ်သော ဝေဒနာနှင့်
ပတ်သက်၍ ရာဂတ္ထုပြန်မှု၊ ဒေါသတုပြန်မှု ပြုလုပ်ခြင်း
သည် ဒုက္ခကိုသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်စေသည်မှာ အမှန်ဖြစ်
သည်။

ပညာဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ တန်ဖိုးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်
သောတန်ဖိုးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ တန်ဖိုးဖြတ်
သည့်အတွက် ယောက်သည် တစ်ဖတ်စောင်းနှင်း ဖြစ်
မသွားဘဲ တပြီးတညီတည်းမြှု ရပ်တည်းလျှင် ဒုက္ခ

အားလုံးမှ လွတ်မြောက်မှုရရှိသော နည်းလင်းကို တွေ့ဖြင့်
သိရှိပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဝပသုနာ
ဖြစ်သည်။ စိတ်ကို ဆေးကြောသော ဓမ္မဂါရီဖြစ်သည်။
လွတ်မြောက်ပြုမှုမှုကို ပေးသောဓမ္မဂါရီဖြစ်သည်။
ယင်းဝပသုနာ ဓမ္မဂါရီထဲတွင် ရေါင်ပြီးလျင် ရေ
ချို့ပြီးလျင် ဒုက္ခအားလုံးမှ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ကြ
စို့။ မှန်ကန်သော အနေကိုအမို့ပွာယ်အရ မိမိတို့၏ ကောင်း
ကျိုးမာ်လာအတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ကြစို့။

(J)

ကိုယ်ခန္ဓာဌာ မကြာမကြာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်
ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါ်ကံကြသည်။ ရောဂါ
အမျိုးမျိုးသည် ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်
လာအောင် ပြုလုပ်နေကြသည်။ သွေးလေ မမှန်လျင်
လည်းကောင်း၊ သည်းခြေသလိပ်ဖောက်ပြန်လျင် လည်း
ကောင်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာကြ
သည်။ သွေးလေ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်ဖောက်ပြန်သော
ကြောင့် သွေးလေမမှန်ဖြစ်ပြီး အဖျားဝင်လာလျင် ကိုယ်
ခန္ဓာဌာ ဝေဒနာများ ပေါ်ပေါ်က်လာကြသည်။ ထိနည်း
အတိုင်းပင် အခြားရောဂါအမျိုးမျိုးကြောင့်လည်း ကိုယ်
ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နေကြသည်။

ရာသီဥတုကြောင့်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာ
အမျိုးမျိုးပေါ်ပေါ်ကံကြသည်။ နွေဦးဥတုအပူရှိန်ကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ဆောင်းဥတုအအေးဒဏ်ကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ မိုးဥတု မိုးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ခန္ဓာ
တွင် ပြောင်းလဲမှ ရှိလာပြီးလျင် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်
နေကြသည်။

မိမိတို့၏ ပေါ်ဆမှုကြောင့်လည်ကောင်း၊ မိမိတို့ မသိနားမလည်မှုကြောင့်လည်းကောင်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွားလာကြသည်။ တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူသည် မသိနားမလည်မှုကြောင့် သဘာဝနိယာမတရားတို့ကို ဖောက်ဖျက်သည်။ မအီ မသာဖြစ်စေသော၊ အစာမကြစေသော၊ အော့အန်စေတတ် သော၊ မတည့်သည့်အစားအစာများကို တရားလွန်စား လျှင် ဝမ်းပျက်လာပြီးလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာတ် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်ဖွားပေါ်ပေါက်လာသည်။

နမောနမဲ့ လမ်းသွားလျှင် ခြေထောက်တွင် ဆူးရူး သည်။ ခလုတ်တိုက်သည်။ လဲသည်။ ခြေထောက်ရှိး ကျိုးသည်။ တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ဆောင့်မို၍ ဦးခေါင်းကွဲသည်။ သတိမထားသဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မထိန်းနိုင်ဖြစ်ပြီးလျှင် အမြင့်မှ လိမ့်ကျသည်။ အရှိး ကျိုးသွားသည်။ ယင်း အကြောင်းများကြောင့်လည်း ဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာ ကြသည်။ အမူမဲ့ အမှတ်မဲ့ လုပ်သည့်အတွက် ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုတွင် စားထိသွားလျှင်လည်း ဝေဒနာ များဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။ အမှတ်တမဲ့ မြွှေ့ကို ဖြစ်စေ ကင်းကို ဖြစ်စေ၊ အခြားသတ္တဝါတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ တက်နှင်းမိသည့်အတွက် ယင်းသတ္တဝါများ အကိုက်ခံရ လျှင်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာတ် ဝေဒနာအမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်လာ ကြသည်။

ထိနည်းအတိုင်းပင် ဘာဝနာတစ်ခုခု မွားများ
အားထုတ်သည့်အတွက် ကြောင့်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင်
ဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။ ယောကီအချို့သည်
လျှောအရသာ ခံကြသည်။ တရားအားထုတ်လိုကြသော
လည်း လျာ၏ ကျေးကျွန်အဖြစ်ကို မစွမ်းလွှတ်ချင်ကြပေ။
တရားစခန်းများကို အပျော်အပါး ပစ်ကနစ် ထွက်သည့်
နေရာအဖြစ် ထင်မှတ်ယူဆထားကြသည်။ အစား
အသောက်နှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်၌ ထိန်းချုပ်မှု
မပြုလုပ်ကြပေ။ မြက်မြက်ကလေး စားလိုသည့် အာသာ
ဆန္ဒ၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်နေကြသည်ဖြစ်၍ ကြခဲသော
အဆီအဆိမ့် အစားအသောက်များကို စားသောက်ကြ
သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင်
ဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။

ယောကီတရားကမှ ထိုယောကီများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်
အားဖြင့် တရားအားထုတ်ရာ၏ လွှန်လွန်ကျံကျံလုပ်ပြီး
တစ်ဖက်စွန်း ရောက်ရှိသွားကြသည်။ အစာမစားသဲနောက်
သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာကို အင်ထားပြီး ခြောက်ခန်းသွား
အောင် လုပ်သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်
ခန္ဓာ၏ ဝေဒနာများ ပေါ်ပေါက်လာကြသည်။

မိမိကျေကျေနေလိုသော ယောကီသည် ကိုယ်ခန္ဓာကို
ချမ်းသာသုခရှုံးအောင် လုပ်သည်။ မဂ္ဂမခိုက်အောင်
လေအေးစက် တပ်ထားသော အခန်းထဲတွင် ထိုင်သည်။

ဈေးမထွက်အောင် ပန်ကာအောက်တွင် တရားထိုင်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအား အနည်းငယ်မျှပင် အခက်အခဲမရှိစေရန် မွေးရာနှင့် အင်းမြို့အံး၏ အကူအညီဖြင့် တစ်ဝက်လဲလောင်း၍ သို့မဟုတ် လုံးလုံးလဲလောင်း၍ တရားထိုင်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု၌ အနည်းငယ်မျှ နာကျင်မှုရှိလာလျှင် ထိုင်သည့် အနေ အထား ချက်ချင်း ပြောင်းလဲပစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု ယားယံလျှင် ချက်ချင်းကုတ်သည်။ အယားပျောက်သွားအောင် လုပ်သည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ချမ်းချမ်းသာသာထားသည့် တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။

တရှို့သောယောဂါများကမူ ထိုယောဂါမျိုးနှင့် ဆန်ကျင်ဘက်အားဖြင့် တရားထိုင်နေစဉ် တစ်ဖက်စွန်းရောက်သွားကြသည်။ မိမိတို့၏ မသိနားမလည်မှုကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်လေလေ၊ ညှဉ်းပန်းလေလေ၊ ကိုလေသာတရားများ ကုန်ခန်းလာလေလေဟု မှတ်ထင်အောက်မေ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ဒုက္ခရောက်အောင်လုပ်သည်။ ညှဉ်းပန်းသည်။ နာကျင်အောင်လုပ်သည်။ တစ်နေရာတည်းတွင် နေရက်များစွာကြာအောင် ထိုင်နေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း တစ်နေရာတည်းတွင် နေရက်များစွာကြာသည်။ အထိ ရပ်နေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်း

တစ်မျိုးမျိုးအားဖြင့်လည်းကောင် ကိုယ်ခန္ဓာကို ဒုက္ခ ရောက်အောင် လုပ်ကြသည်။ ယင်းကျင့်စဉ် ကျင့်နည်း ကြောင့်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာဝေဒနာအမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက် လာကြသည်။

သို့ရှာတွင် နားလည်မှုရှိသော ယောကီသည် သဘာဝ ၏လျှို့ဂုဏ်ချက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မကိုလည်းကောင်း ရာသီဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာသီရိနားလည် သည်ဖြစ်၍ မခြေမပဋိပဒါ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကို သာလျှင် အသုံးပြုသည်။ ရာသီဥတု၊ ရောဂါ စသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သတိမပြုမြို့သော ကြောင့်လည်းကောင်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဝေဒနာများ ဖြစ် ပေါ်လာလျှင် ယင်းဝေဒနာများကို တပြုးတည့်တည်း ကြည့်ရှုသည်။

ရာကန္တ့ဒေါသ သံဪရအသစ်တွေ ပေါ်မလာစေရန် တရားထိုင်နေစဉ် တစ်ဖက်စွန်း ရောက်မသွားစေဘဲ သံဪရ အဟောင်းများ၏ အကျိုးတရားအသွင်ဖြင့် ကိုယ် ခန္ဓာတွင် ပေါ်ပေါက်လာကြသော ဝေဒနာများကိုလည်း ဥပောက္ဌသော်ဖြင့် တပြုးတည့်တည်း ကြည့်ရှုသည်။

သူခဝေဒနာဖြစ်ဖြစ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ဖြစ် အဒုက္ခ မသွေဆောင်ဖြစ်ဖြစ် မည်သည့်ဝေဒနာကိုမဆို အနည်းငယ်များ ပတ်သက် ပတ်သက် အနိစ္စတရားကိုသာလျှင် ဆင်ဖြင့် သုံးသပ်နေသည်။ ရာကောင်းအောင်နေလျှင် ဒေါသကင်း

အောင်နေလျှင် မေဟကင်းအောင်နေလျှင် ရှေးရှေးကမ္မ
များ အမှန်တကယ် ချုပ်ဌီမ်းပျောက်ကွယ်သွားဌီးလျှင်
ဒုက္ခကင်းဌီးသည် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်။

ဝေဒနာအားငါးကို တပြီးတညီတည်း အကြည့်
ဖြင့် ဥပေကွာအကြည့်ဖြင့် ကြည်ဌီးလျှင် ဒုက္ခ ကင်းဌီးမ်း
စေတတ်သည့် ဤသဘာဝကျသော သိပုံနည်းကျသော
လမ်းမပေါ်တွင် လျောက်သွားလျက် မိမိတို့၏ ကောင်း
ကျိုးမင်္ဂလာအတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ကြရို့။

(၃)

ဤသုံးတောင်ခွဲမျှ ပမာဏရှိသော ကိုယ်ကာယတွင်
ကန္တာလောကတစ်ခုလုံး စုပေါင်းပါဝင်နေသည်။ ဤ
ကိုယ်ခန္ဓာဌာနသည်။ ဘဝစက်၏ အကြောင်း
တရား ရှိနေသည်။ ဘဝစက်မှ လွတ်မြောက်မှူ ရှိနေ
သည်။ ဘဝစက်မှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း
နည်းလမ်း ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် လွတ်မြောက်မှူကို
လိုလားသော ယောကီအတွက် ကိုယ်ခန္ဓာကို စူးစမ်း
လေ့လာဖို့ရန်မှာ ဤမျှထူးထူးခြားခြား အရေးတကြီး
ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အခြေခံပေါ်၌ ဖြစ်ပျက်နေသော
အဖြစ်အပျက်ကို သမ္မတဒို့အမြင်ဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန်
မသိမမြင်လျှင် မိမိ၏အတွင်းသန္တာန်၌ ဘဝစက် ဖြစ်ပေါ်
နေလိမ့်မည်သာ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အခြေခံပေါ်၌
ဖြစ်ပေါ်နေသော အဖြစ်အပျက်ကို သမ္မတဒို့အမြင်ဖြင့်
မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်ပါမှာကား ဘဝစက်ချပ်ပြုးသွား
ပြီး ဘဝမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားခြင်းကို မျက်မောက်
ပြုရပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ လူနှေ့ခြားက်ပါးသည် မျက်စီ၊ နား၊ နာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ပေါ်မှာ အခြေတည်နေကြသည်။ ယင်း လူနှေ့ခြားက်ပါး တံ့ခါးပေါက်များမှာဖြစ်၍ တြေားတံ့ခါးပေါက်များမှ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္မာလောကနှင့် ဆက်သွယ်မှု မပြုလုပ်နိုင်ကြပေ။ ယင်းလူနှေ့ခြားက်ပါးနှင့် ဆက်သွယ်မှုရှိလာသည့်အခါ ကမ္မာလောကသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကမ္မာလောက ဖြစ်လာသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်လျင်ကား ထိုကမ္မာလောကသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တည်ရှိနေသော ကမ္မာလောကသည် မဟုတ်ပေ။

ရုပါရု တစ်ခုခု သို့မဟုတ် အဆင်းတစ်ခုခုသည် မျက်စီနှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမှသာလျင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ရုပါရုဖြစ်လာနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အဆင်းဖြစ်လာနိုင်သည်။ ယင်းသို့ မဟုတ်လျင်ကား ထိုရုပါရု၊ ထိုအဆင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တည်ရှိနေသော ရုပါရု သို့မဟုတ် အဆင်းမဟုတ်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာ သွွှဲရု တစ်ခုခု သို့မဟုတ် အသံတစ်ခုခုသည် နား နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမှသာလျင်လည်းကောင်း၊ ကန္တရု တစ်ခုခု သို့မဟုတ် အနဲ့တစ်ခုခုသည် နာခေါင်းနှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမှသာလျင်လည်းကောင်း၊ ရသာရုတစ်ခုခု သို့မဟုတ် အရသာတစ်ခုခုသည် လျောနှင့် ဆက်သွယ်မှုရှိလာမှသာ လျင် လည်းကောင်း၊ ဖော်ဇွာရု တစ်ခုခုသည် သို့မဟုတ် အထိအတွေ့ တစ်ခုခုသည် အရော်အနဲ့ ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမှလျင်လည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြံစသည်တို့သည်

စိတ်နှင့်ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမှသာလျှင်လည်းကောင်း
ယင်းအာရုံများသည် အမိဘာယ်ရိုလမ်းမည်။ ထိုသို့မဟုတ်
လျင်ကား ယင်းအာရုံများ၏တည်ရှိမှု မဖြစ်နိုင်ပေ။
ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံး၏ တည်ရှိ
မှုသည် ကိုယ်ခန္ဓာတွင် တည်ရှိနေသော ယင်းကဲ့မြို့
ခြောက်ပါးများ၌သာလျှင် ပေါ်ပေါက် နေသည်။
ထိုကြောင့် ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံးသည် ဤသုံးတောင်
ခဲမှု ပမာဏရှိသော ကိုယ်ကာယဉ် စပေါင်းပါဝင်နေသည်
ဟုပြောဆိုရခြင်း ဖြစ်သည်။

ပရမတ္တသစ္စာကို ရှာမှုးသော အမှန်တရားကို
သုတေသနပြုလုပ်သည့် သိပ္ပါနည်းကျ ယောဂီပ္ပါလ်
တစ်ဦးသည် စိတ်ကူးစိတ်သန်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော
အသုံးမဝင် အချည်းနှီး အလဟသုဖြစ်သည့် ဒသန
ဆိုင်ရာ အပူအဆများကို ဘေးဖယ်ထားပြီးလျှင် အတွေ့
အကြံအရ သိရှိရသော အမှန်တရားကိုသာ လက်ခံလျက်
သုတေသနအလုပ်ကို စတင် ပြုလုပ်သည်ဆိုပါက ထို
ယောဂီအတွက် သဘာဝသည် မိမိ၏ လျှို့ဝှက်ချက်
အားလုံးကို လှစ်ပြလေသည်။

ယောဂီပ္ပါလ်သည် မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်ကို အာရုံ
ပြုပါက ခက်မာသော ပြုလုပ်ရိုကဖြစ်သော အမှန်တရား
များမှ အစပြုလျက် သိမ်းမွေ့သော သုခုမဖြစ်သော အမှန်
တရားများကို သိရှိနားလည်သွားပြီးလျှင် ကိုယ်နှင့်စိတ်၏
သဘောတရားအားလုံး၊ အဖြစ်အပျက်အားလုံး ရှင်းလင်း

ပြတ်သားသွားသည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်။
ထိုယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်စီနှင့်အဆင်း ဆက်သွယ်မှု
ကြောင့် စက္ခနှင့် ရုပါရုံဆက်သွယ်မှုကြောင့် စက္ခဝိဘဏ်
ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဆိုသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ သို့မဟုတ်
စက္ခနှင့် ရုပါရုံဆက်သွယ်မှု အမှန်တရားကို သိအောင်
လုပ်သော စိတ်၏ အပိုင်းကဏ္ဍသည် ပြတ်ပြတ်သားသား
ပေါ်လာသည်။

ယင်းဆက်သွယ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်
နက် လှိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုလည်း၊ သို့မဟုတ်
ကြေးခြက်တစ်ခြက်ကို ခေါက်လိုက်သည့်အခါ ညိုးညိုး
ညံညံ အသံထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ စောနာပေါ်ပေါက်
လာသည်ကိုလည်း ယောကိုပုဂ္ဂိုလ် သိရှိရသည်။

ထိုအခိုက် သညာ သို့မဟုတ် စိတ်၏ အပိုင်းကဏ္ဍ
တစ်ခု နိုးကြားလာသည်။ ယင်း၏ အလုပ်မှု မျက်စီနှင့်
သို့မဟုတ် စက္ခနှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိလာသော အဆင်း
ကို သို့မဟုတ် ရုပါရုံကို သိအောင်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။
မိန်းမလား၊ ယောကျားလား၊ အမည်းလား၊ အဖြူလား၊
လှသလား၊ မလှဘူးလား ယင်းကဲ့သို့ သိရှိမှုအမြဲ
အရသာအာရုံကို အကဲဖြတ်သည်။

သညာက သိအောင်လုပ်သည့်အလပ်၊ အကဲဖြတ်
သည့် အလုပ်လုပ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စက္ခနှင့် ရုပါရုံ
ဆက်သွယ်မှုကြောင့် ကိုယ်ကာယဉ် ပေါ်လာသော
စောနာတွင် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာသည်။ စိတ်၏ ခံစား

သော အပိုင်းကဏ္ဍသည် သူ့အလုပ်ကို လုပ်ပေတော့သည်။ အကောင်းဟု အကဲဖြတ်လျှင် ဝေဒနာသည် သူခဲ့ဝေဒနာဖြစ်လာသည်။ အဆိုးဟု အကဲဖြတ်လျှင် ဝေဒနာသည် ဂုဏ္ဍဝေဒနာဖြစ်လာသည်။

ထိုအခါ့၌ စိတ်၏ စတုတွေအပိုင်းကဏ္ဍသည် သူ့အလုပ်ကို စတင်လုပ်လေတော့သည်။ ကိုယ်ကာယ၏ ဝေဒနာသည် သူခဲ့ဝေဒနာဖြစ်လျှင် ရာဂတုံပြန်မှုဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ခုကွဲဝေဒနာဖြစ်လျှင် ဒေါသတုံပြန်မှု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် စိတ်၏ အပိုင်းကဏ္ဍ မည် သို့မည်ပုံ အလုပ်လုပ်သည်ဆိုသည်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား သိရှိလာပေလိမ့်မည်။

ရာဂကြောင့် သူခဲ့ဝေဒနာ တိုးမွားများပြားလာသည်။ သူခဲ့ဝေဒနာကြောင့် ရာဂတိုးမွား များပြားလာသည်။ ဒေါသကြောင့် ခုကွဲဝေဒနာ တိုးမွား များပြားလာသည်။ ခုကွဲဝေဒနာကြောင့် ဒေါသတိုးမွားများပြားလာသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ဝေဒနာများအပေါ်တွင် အခြေခံထားလျက် ရာဂ-ဒေါသစက်ဝန်း လည်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရာဂ-ဒေါသ တိုးမွားများပြားလာသည်ကိုလည်းကောင်း ယောဂါးရှုံးလာပေါက်သွားလိမ့်မည်။

မျက်စိနှင့် အဆင်း ဆက်သွယ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာပေါ် အခြေခံပြီးလျှင် သူခနှင့် ခုကွဲတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ပင် နာခေါင်းနှင့် အနဲ့

ဆက်သွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ နားနှင့်အသံ ဆက်သွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ လျှောနှင့်အရသာ ဆက်သွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရေားနှင့် ထိစောမှု ဖသာဆက်သွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့် အတွေးအကြံများ ဆက်သွယ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာများအပေါ် အခြေခံပြီးလျင် သုခနှင့် ဒုက္ခတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာဖြီးလျင် ရာဂဇ္ဈာ ဘဝစက်၏ တိုးပွားရာ တိုးပွားကြောင်း ဖြစ်လာပေသည်။

ယောကိပုရှိလ်သည် အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသော ဒသနဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ် အရှပ်အရှင်းများထဲ ရောက်မသွားဘဲ ယင်းသဘာဝတရားများကို ဥပေကွာ သဘောဖြင့် ရူမြင်သုံးသပ်လျင် အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ရင်းနှင့် ရာဂဇ္ဈာ ဘဝစက်က လွတ်မြောက် မှု ရရှိသွားပေလိမ့်မည်။

ကိုယ်ကာယတွင် ပေါ်လာသော ဝေဒနာအားလုံးကို လည်းကောင်း၊ ယင်းဝေဒနာများမှ ပေါ်ပေါက်လာသော သဘာဝအဖြစ်မှန်များကိုလည်းကောင်း ဥပေကွာ သဘောဖြင့် ကြားနေအဖြစ်မျိုးနှင့် ကြည့်တတ်အောင် သင်ကြားလဲလာသုံးသည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်မှသာလျင် ဘဝစက်က ဘဝစက်ကွင်းက လွတ်မြောက်ကြပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်းမြှုသာလျင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်မှန် သော ကောင်းကျိုး ရှိပေလိမ့်မည်။

(၄)

ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာသည် သူခဲ့
ဝေဒနာဖြစ်ဖြစ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ဖြစ် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်
တို့သည် ဝေဒနာ၏ သူခကို ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ
မခံစားဘဲ ကြားနေသဘောဖြင့်၊ ဥပေကွာသဘောဖြင့်
ကြည့်မည်ဆိုလျှင် အမှန်တရားများစွာတို့သည် သူ
အလိုလိုပင် ပေါ်ပေါက်လာကြလိမ့်မည်။

အမှန်တရားတစ်ခုမှာ ထိတွေ့မှုရှိလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာ
တွင် ဝေဒနာပေါ်လာသည် ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်သည်။
မျက်စိနှင့် အဆင်း ထိတွေ့လျှင်၊ နားနှင့်အသံ ထိတွေ့
လျှင်၊ နှာခေါင်းနှင့်အနဲ့၊ တွေ့ထိလျှင်၊ လျှောနှင့် အရသာ
ထိတွေ့လျှင်၊ ကိုယ်ကာယနှင့် ဖသာ တစ်ခုခု ထိတွေ့
လျှင်၊ စိတ်နှင့် အတွေးအကြံတစ်ခုခု ထိတွေ့လျှင်
ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယင်းမှာ သဘာဝတရား၏
ကျိုးပျက်သွားခြင်း မရှိသော နိယာမတရား ဖြစ်သည်။
ယောဂီပူရီလိသည် ယင်းအမှန်တရားကို ဝိပသနာ
ဘာဝနာ အားထုတ်ရှင်းနှင့် ကိုယ်တွေ့အဆင့်ဖြင့်
ကောင်းစွာ သိရှိ သဘောပေါက်နိုင်သည်။

ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို မွားများ အားထုတ်လျက်
ဝေဒနာများတို့ ကြားနော့ပေါ်သာသောဖြင့် ကြိုးစား၏
ရှာနေသော်လည်း စိတ်ထဲက သဘော သဘာဝအပောင်း
များကြောင့် ယောဂါပုရို့လ်သည် များသောအားဖြင့်
ကြားနေ့ပေါ်သာသောကို မွေ့သွားပြီးလျင် တစ်ဖန်
ခံစားမှုထဲတွင် မြှုပ်နစ်သွားတတ်သည်။

ထို့နောက် တစ်ခကဲမှု ရေပေါ် ပြန်တက်လာ
သည်။ သို့သော်လည်း တစ်ဖန် ရေအောက် ပြန်ဆင်းသွား
ပြီးလျင် မမြင်ရသော ရေအလျင်ထဲတွင် မျောပါသွား
သည်။ မကြာမကြာ ရေပေါ် ဦးခေါင်းထောင်လာသော်
လည်း ချက်ချင်း ရေအောက် ပြန်မြှုပ်သွားပြီး ရေ
အလျင်ထဲတွင် ယက်ကန် ယက်ကန် ဖြစ်သွားပြန်သည်။

ယင်းသို့ မကြာခဏ တွေကြံ့ရသည့် အတွေအကြံ့
အရ စိတ်သည် ခံစားတတ်သည့် အလေ့အကျင့် ဖြစ်နေ
သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ၏ အရသာကို ခံစား
တတ်သည့် အလေ့အကျင့်ပါနေသည်ဟူ၍လည်းကောင်း
တွေဖြင်သိရှိနေရသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာလျင်
ဒုက္ခကို ခံစားကြသည်။ သုခဝေဒနာကို ဖြစ်ပေါ်လာလျင်
သုခကို ခံစားကြသည်။

စိတ်၏ ယင်းသောသဘာဝကို ထပ်ပါထပ်ခါ
ရှုမြင်သုံးသပ်လျင် ယောဂါပုရို့လ်သည် ခံစားခြင်း၏
အပြစ်ကိုလည်း သို့မဟုတ် ဆိုးကျိုး၏ အန္တရာယ်ကို
လည်း နားလည် သဘောပေါက်လာသည်။

ခံစားခြင်းဟူသမျှသည် ရာဂ သို့မဟုတ် ဒေါသကို
ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်စေသည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာများသည် ပိုမို
ပြင်းထန် အားကောင်းလာကြသည်။ ယင်း၏ အကျိုး
ဆက်အားဖြင့် ရာဂနှင့် ဒေါသ ပိုမိုဖြစ်ပွားလာသည်။
ယင်းသို့အားဖြင့် ဒုက္ခစက်လည်နေသည်။ ယင်းမှာ ‘ဒုက္ခ
သမုဒယဂါမိနိပဋိပဒါ’ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်စေသော
အကြောင်းဘို့ သွားသောလမ်း ဖြစ်သည်။

ယင်းပဋိပဒါတွင် သွားရင်းနှင့်၊ ယင်းလမ်းမတွင်
လျှောက်သွားရင်းနှင့်၊ ကြာမြင့်သော အချိန်ကာလက
စပြီး ဒုက္ခပွားများအောင် လုပ်လာခဲ့သည်ဆိုသည့်
အကြောင်းကို ယောဂါပုရှိလိုလ်သည် သိမြင်နားလည်လာ
သည်။

ထို့နောက် ယင်းခံစားသော အရသာခံသော
သဘောကို ပယ်စွန်းလျက် ဥပေကွာ အဆင့်၌၊ ကြားနေ
အဆင့်၌ တည်ရှိနေမည်ဆိုလျှင် ဒုက္ခစက် ရပ်တန်းသွား
ပြီး ဒုက္ခချုပ်ပြုမြဲမြုံးသွားသည်ကို သိမြင်လာလိမ့်မည်။ ယင်း
သည်ပင်လျှင် ‘ဒုက္ခ သမုဒယ ဂါမိနိပဏိပဒါ’ဖြစ်သည်။
ဒုက္ခကို ချုပ်ပြုမြဲမြုံးစေသောလမ်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော
ဝေဒနာသည် လမ်းနှစ်လမ်းဖြာထွက်သွားသော ‘ဂျိန်း
ရှင်း’ဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို ယောဂါပုရှိလ်သည် ပြတ်ပြတ်
သားသား သိမြင်လာသည်။ လမ်းတစ်လမ်းက ‘ဒုက္ခ

သမုဒယ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ'ဖြစ်ပြီး အခြားလမ်းတစ်လမ်း
မှာ 'ခုက္ခ နိရောစ ဂါမိနီ ပဏ္ဍာပဒါ' ဖြစ်သည်။

ယင်းအရိယာသစ္ာ နှစ်ပါးကို ကိုယ်တွေ အဆင့်အရှန်းလည်းသောပါက်လာသောအခါ ယောကိုရှိလဲ
သည် သတိတရားရှိလာလျှင် 'သမုဒယ ဂါမိနီ' လမ်းကို
စွန့်ပုလျက် 'နိရောစ ဂါမိနီ' လမ်းတွင် လျောက်သွား
လေသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ကြားနေ ဥပေက္ခာဖြင့်
ကြည့်သည် ဝိပသနာနည်းကို ကျင့်ကြံးအားထုတ်လျှင်
ယင်းဝေဒနာများပေါ် အခြေခံလျက် ရာကဒေါသ တုံးပြန်
မှု ပြုလုပ်သော သဘောသဘာဝမှ လွတ်မြောက်သွားနိုင်
ပေသည်။

တရားအားထုတ်သည် ရှုံးဦးအစ ပထမအဆင့်များ
၌ ယောကိုရှိလိုက်၏ ဦးခေါင်းသည် များသောအားဖြင့်
ရေအောက်တွင် ရှိနေတတ်သည်။ သို့ရာတွင် အလေ့
အကျင့်လုပ်ရင်း လုပ်ရင်းနှင့်ရေပေါ်တွင်နေသည့် အဆင့်
ရောက်ရှိသွားသည်။ ဥပေက္ခာသဘော၊ ကြားနေသဘော
ခိုင်မာအားကောင်းသွားသည်။ ရာကအသစ်၊ ဒေါသ
အသစ် ဖြစ်မလာတော့ပေ။ ရာကအဟောင်း၊ ဒေါသ
အဟောင်းများလည်း ပေါ်ကွယ်ချုပ်ပြီမ်းသွားသည်။
ယင်း၏ အကျိုးဆက်အားဖြင့် ယောကိုရှိလဲသည်
နိရောသမာပတ် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားပြီးလျှင်
ကူးမြန်တို့မှ လွန်သွားသော ကူးမြန်တို့၏ အပြုံးလော
နိုဗာန်အဆင့်ကို မျက်မြောက်ပြနိုင်သူ ဖြစ်သွားသည်။

ဝိပသသနာတရားကို မွားများအားထုတ်ရင်းနှင့်
အကြင်မျှလောက်သော အချိန်ကာလအထိ ယင်းနိဗ္ဗာန်
အဆင့်တွင် ရောက်ရှိနေ၏။ ထိုမျှလောက်သော အချိန်
ကာလအထိ နာမ်နှင့် ရုပ် ပြတ်တောက်နေသည်။ ကိုယ်
နှင့် စိတ်၏ ဆက်စပ်မှု ပြတ်တောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့်
နာမ်နှင့်ရုပ် သို့မဟုတ် ကိုယ်နှင့် စိတ်၏ ထိတွေမှုကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာများ ချုပ်ပြုမီးသွားကြသည်။

ယင်းနိဗ္ဗာန်အဆင့်သည် ကဲန္တိမှ လွန်သွားသော
ကြောင့် ကဲန္တိမှအပ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအချိန်၌
ကဲန္တိ ခြောက်ပါးတို့သည် အလုပ်မလုပ်ကြတော့ပေ။
ယင်း၏ အကျိုးဆက် ကဲန္တိများနှင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ
အာရုံများထိတွေမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာတို့
သည် ချုပ်ပြုမီးသွားကြသည်။

ယောဂီးပူရီလိုသည် ဝေဒနာများကို ခံစားသည့်
သဘောသဘာဝမှ လွှတ်မြောက်သွားပြီးလျင် ဝေဒနာ
များနှင့် ပတ်သက်၍ ထားရှိရမည့် ဥပေါ့သဘော၊
ကြားနေသဘောကို ခိုင်မာအောင် ပြုလုပ်လျက် ဝေဒနာ
များ လုံးဝချုပ်ပြုမီးသွားသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွား
သည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ဒုက္ခလုံးဝ ချုပ်ပြုမီးသွားသည်။
ဘဝစက်ရဟတ် ပြတ်တောက်သွားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း ယင်းကဲ့သို့ လုံးလဝီရိယဖြင့်၊ ယင်း
ကဲ့သို့သော ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြင့်၊ ယင်းကဲ့သို့သော
ယုံကြည်ချက်ဖြင့်၊ ယင်းကဲ့သို့သော စွမ်းအားဖြင့် ‘ဒုက္ခ’

၂၈

၁၇၄၃

နိရောဓ ပါမိနီ ပဋိပဒါ' လင်းစဉ်ကို ကျွန်ုတ်အားထုတ်ပြီး
လျှင် မိမိတို့၏ ကောင်းကျိုးမင်္ဂလာအတွက် ရှုံးသို့
တက်လှမ်းကြနို့။

(၅)

ဝမ်းတွင်းကန်းလူတစ်စုံက ဆင်ယဉ်တစ်ကောင်၏ အနီး
သို့ ခေါ်သွားဖြီးလျှင် ဆင်သွေးပါသည် မည်သည့်အရာ
ပျို့ဖြစ်သနည်းဟူ၍ မေးသည်။ ထိုရုစုတဲ့က မည်သူမှ
ဆင်ကို မဖြင့်ဖူးပေ။ ဘယ်မှာ မြင်ဖူးမည်နည်း။ ဝမ်းတွင်း
ကန်းနေ့ကြသည့် မဟုတ်လား။ ထို့ကြောင့် လက်ဖွင့်
စမ်း၍ဆင်သွေးပါသည် မည်သည့်အရာရှိုး ဖြစ်သနည်း
ပုံ ရူးစမ်းကြည့်ကြသည်။

ပထမလူ၏ လက်က ဆင်၏ ခြေထောက်ကိုသွား
ထိသည်။ ခြေထောက်ကို သွားစမ်းမိသူက ဆင်သွေးပါ
သည် တိုင်နှင့် တူ၏ ဟူ၍ ပြောပြသည်။ နောက်
တစ်ယောက်၏ လက်ထဲ ဆင်အမြိုးရောက်လာသည်။
ထိုလူက ဆင်သွေးပါသည် တံမြက်စည်းနှင့်တူ၏ ဟူ၍
ပြောပြသည်။ တတိယရုံ၏ လက်က ဆင်၏ နားချက်
ကို သွားထိသည်။ ထိုလူက ဆင်သွေးပါသည် ယပ်
တောင်နှင့် တူ၏ ဟူ၍ ပြောပြသည်။ စတုတွေလူ၏

လက်ထဲအစွယ် ရောက်လာသောအခါ ဆင်သတ္တဝါသည်
သံကောက်နှင့် တူသည်ဟူ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးလေ
သည်။

လူလေးယောက်သည် သူတို့ နားလည်သဘော
ပေါက်သည့်အတိုင်း ဆင်အကြောင်းကို ပြောပြတ်သည်။
သို့ရာတွင် လူလေးယောက်လုံးသည် တစ်ဝက်တစ်ပျက်
အမှန်တရားကိုသာလျှင် သိရှိနားလည်ကြသည်။ အမှန်
တရား အပြည့်အဝကို မသိရှိ နားမလည်ကြပေ။

ထို့ကြောင့် လူလေးယောက်လုံး၏ ပြောပြချက်
သည် တကယ့်အမှန်တရားနှင့် အလှမ်းဝေးကွားနေ
သည်။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အမှန်တရား
သည် အခါခပ်သိမ်း အမှားဖြစ်နေတတ်သည်။ အပြည့်
အဝ အမှန်တရားဆီ တိုးသွားလေလေ အမှားသည်
ဝေးကွာသွားလေလေ ဖြစ်သည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ပိုင်း
တစ်ပျက် အမှန်တရား၏ ဘဝဖြင့် နေသွားသမျှ ကာလ
ပတ်လုံး အမှားသာဝဖြင့် နေသွားရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။
တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို တစ်ဖက်သတ်အမြင်ဖြင့်
ကြည့်နေသမျှကာလပတ်လုံး၊ ဘက်စုံထောင့်စုံ အမြင်ဖြင့်
မကြည့်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ မပြည့်စုံသော အကိုမစုံ
သော အမှန်တရားကိုသာလျှင် မြင်ရပေလိမ့်မည်။ ချိုတဲ့
နေသော အမှန်တရားကိုသာလျှင် မြင်ရပေလိမ့်မည်။

အမြင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ကြည့်မှသာ ဘက်စုံထောင့်စုံ
က ကြည့်မှသာ အမှန်တရားအပြည့်အဝကို မြင်ရသည်။
ယင်းအမြင်သာလျှင် ပညာဖြင့် မြင်ရသော အမြင်ဖြစ်
သည်။ ‘ပကာရေနဇာနာတိတိ ပညာ’ အမျိုးမျိုး အပြား
ပြားအားဖြင့် သိရှိခြင်းသည်သာလျှင် ထောင့်စုံ ဘက်စုံ
သိရှိခြင်းသည်သာလျှင် ပညာဖြစ်သည်။ ယင်းအမြင်မျိုး
ဖြင့် မြင်မှသာလျှင် အမှားအယွင်းများ၊ အဝိဇ္ဇာတရားများ၊
ဓမ္မဟတရားများ ကင်းကွာသွားလိမ့်မည်။

အပြင်ဘက်ကိုသာ မျက်မောက်ပြုပြီး တစ်ဖက်
သတ် တစ်ကြောင်းဆဲအမြင်ဖြင့် ကြည့်နေလျှင် တစ်ပိုင်း
တစ်ပျက် အမှန်တရားဘဝဖြင့်သာလျှင် သို့မဟုတ်
အမှားဘဝဖြင့်သာလျှင် နေသွားရလိမ့်မည်။ အတွင်း
ဘက်သို့ မျက်မောက်ပြုပြီး ဘက်စုံထောင့်စုံ အမြင်ဖြင့်
ကြည့်မှသာ အမှားအယွင်း ကင်းလွတ်သော အပြည့်အဝ
အမှန်တရားဆီသို့ တိုးသွားပေလိမ့်မည်။

အတွင်းကို မျက်မောက်ပြုသည့် အပြည့်အဝ အမှန်
တရားဆီသို့ ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့ မည်ပုံရောက်ရှိသွားနိုင်
သနည်း။ ယင်းအချက်ကို နားလည်အောင် လုပ်ရပေလိမ့်
မည်။ မျက်စိုး၊ နား၊ နားခေါင်း၊ လျှော့၊ အရေပြား၊ စိတ်
လူမြန် ခြောက်ပါးတို့၏ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ အနဲ့
ခံခြင်း၊ အရသာ ခံခြင်း၊ ထိတွေ့ခြင်း၊ စဉ်းစားခြင်း
အခြေခံများပေါ်သွားလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်။

အရာဝတ္ထုအဖြစ်အပျက် စသည်တို့ တည်ရှိနေခြင်း
ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြင်ဘက်ကိုသာ
မျက်မှာက်ပြုနေပါမှာကား ယင်းအာရုံများကို ခံစားခြင်း၌
မည်ဆုံး မြိုင်နှစ်နေ့မည်ဆုံးလျှင် ထိအခိုနှုန်း
အာရုံများ၏ တည်ရှိမှ အခြေခံကို သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်ကို
လှည့်မကြည့်ကြတော့ပေ။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် အမှန်
တရား၏ အမှားထဲ၌သာ သတိမှုများလျော့လျော့ ဖြစ်နေ
ကြလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံများနှင့် ပတ်သက်
၍ နိုးနိုးကြားကြား ရှိနေပြီး အသိတရား ရှိနေပြီး မိမိ
ကိုယ်ကို ကြည့်လျှင်မူ တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်လာနိုင်
သည်။

အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံများသည် အတွင်းသန္တာန်ထဲ
က အတွေအကြုံကို မီးမောင်းထိုးပြီးပြီးပြီး မီးမောင်းထိုး
အပြည့်အဝ အမှန်တရားကို သတိမှုသည့်အလုပ် အစ
ပြုလာပေလိမ့်မည်။ ‘မိမိ’တွင် တည်ရှိပြီး ကြည့်လျှင်
သတိနှင့် ယဉ်ဗျားကြည့်ခြင်း မည်ပေလိမ့်မည်။ ခံစားခြင်း
အဖြစ်က ထွက်လျက် ကြားနေအဖြစ်ဖြင့် ကြည့်သည်
အလုပ် စတင်ပေလိမ့်မည်။ မှားသော တစ်စိတ်တစ်အေသာ
အမှန်တရားမှ အပြည့်အဝ အမှန်တရားဆီသို့ ခြေလှမ်း
လှမ်းပေလိမ့်မည်။

ထိအခါ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အာရုံဟူသမျှ၏ တည်၍
မှုသည် လူမြန်တစ်ခုခု၏တံဌးပေါက်(ဒွါရ)နှင့် ဆက်စပ်
မှ ရှိသောကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု
ပြတ်ပြတ်သားသား သိရှိနားလည်သွားပေ လိမ့်မည်။
ယင်းသို့ ဖြစ်လာပါက ဓန္တဝါးပါး၏ သဘော သရိုင်
သည် ပြတ်သားသွားပေလိမ့်မည်။ မည်သည့် လူမြန်၏
တံဌးပေါက်မဆို ထိုလူမြန်နှင့် ပတ်သက်သော အာရုံနှင့်
(ဥပမာ စက္ခမြန်ဆိုလျှင် ရူပါရုနှင့်) ဆက်စပ်မှု၊ ထိုတွေမှု
ရှိသွားလျှင် စိတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသည် သိအောင်
လုပ်သည့် အလုပ်ကို လုပ်သည်။

ဒုတိယ အစိတ်အပိုင်းက မှတ်မိအောင် လုပ်သည့်
အလုပ်၊ အကဲဖြတ်သည့် အလုပ်ကို လုပ်သည်။ တတိယ
အစိတ်အပိုင်းက ခံစားသည့်အလုပ်ကို လုပ်သည်။
စတုတွေအစိတ်အပိုင်းက တုံ့ပြန်သည့် အလုပ်ကို လုပ်
သည်။

လူမြန်းဗီးပါးတို့သည် ကိုယ်ကာယဉ်သာလျှင် စုဝေး
နေသည်ကို တွေ့မြင်ရပေလိမ့်မည်။ စိတ်လည်း ကိုယ်
ကာယဉ်သာလျှင် တည်ရှိနေသည်။ ကိုယ်ကာယနှင့်
တသီးတြေား ကင်းကွာမနေပေါ်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့
အတွက် ကိုယ်ကာယဆိုင်ရာ လူမြန်များနှင့် ပတ်သက်
သော အာရုံဟူသမျှ၏ အမှန်တရားသည်လည်းကောင်း၊
ထိုနည်းအတိုင်းပင် စိတ်ဆိုင်ရာ အာရုံဟူသမျှ၏ အမှန်

တရားသည်လည်းကောင်း အပြင်အပ ဗဟိုမွှေ့ မဟုတ်ဘဲ
မိမိကိုယ်ကာယ်၏ နယ်နမိတ်အတွင်းမြှုသာ ရှိနေသည်။

အမှန်တရား၏ ယင်းအရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်း
ကိုမေ့ထားလျှင် အမှန်တရား အပြည့်အဝကို ရရှိနိုင်မည်
မဟုတ်ပေ။ အပြင်အပ ဗဟိုဒြေ၏ အမှန်တရားကို ကိုယ်
ကာယ်၏ နယ်နမိတ်အတွင်းမြှု ခံစားကြည့်ခြင်းသည်
သို့မဟုတ် အတွေအကြံရအောင် လုပ်ခြင်းသည် ယင်း
ဝေဒနာကို ကြားနေအဖြစ်ဖြင့် ကြည့်ခြင်းသည် အမှန်
တရား အပြည့်အဝဆိုသို့ တိုးသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အပြင်အပ ဗဟိုမွှေ့မှ အဆင်း၊ အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊
တွေထိစရာကိုလည်းကောင်း၊ အတွင်းသန္တာန်ထဲက
အတွေအကြံကိုလည်းကောင်း မျက်မှာက်ပြုမည် ဆို
လျှင် မိမိကိုယ်ကာယနှင့် စိတ်၏ ပေါင်းစပ်ထားသော
မျက်နှာပြင်းမြှု ယင်းအာရုံများကို အတွေအကြံအရ သိရှိရ
ပေလိမ့်မည်။ ခံစားရပေလိမ့်မည်။

ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်သည် အတွေအကြံအရ ယင်းခံစားမှု
သည်၊ ယင်းဝေဒနာသည် သူခဝေဒနာ ဖြစ်သည်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သည်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သူခမ (နှုံးညံ့သီမံဇွဲသော)အရာ ဖြစ်
သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်ရိုက (ခက်မာသော
အရာ)ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အချင်းခပ်သိမ်း
အနိစ္စတရားဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း သိရှိနားလည်း

သည်။ အနိစ္စတရားသည် ဒုက္ခတရားသာလျင် ဖြစ်သည်။ သဘာဝအရ အနိစ္စဖြစ်သော တရားအပေါ်၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိုးစိုးမှ မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ချုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ယင်းအနိစ္စတရားကို သုခတရား လုပ်လိုသော်လည်း လုပ်၍မရပေ။ အနတ္ထနဲ့ ပတ်သက်၍လည်း ထိနည်း အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ အပြင် သို့မဟုတ် အတွင်းက အာရုံများ နှင့် ပတ်သက်၍ ပညာနှင့်ယဉ်သော အတွေအကြံ ဖြစ်ပေါ်လာလျင် သို့မဟုတ် ၈၀၃နာဖြစ်လာလျင် အနိစ္စ အသိ၊ ဒုက္ခအသိ၊ အနတ္ထအသိ ပေါ်လာလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ ပေါ်ပေါက်လာလျင် သိပ်သည်းထူထပ်သော ‘ငါ့’၊ ‘အဲ့’ လည်း အရည်ဖျော်ကျသွားပေလိမ့်မည်။ အပြည့်အဝ အမှန်တရား ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြစ်လာ လိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာကား ထိုအခါ့၌ အာရုံများ၏ ကဲန့်များသာလျင် အမိုက် မဟုတ်တော့ဘဲ တစ်ပြီးနှင်း တည်းမှာပင် အာရုံများ၏ တည်းရှိမှု အခြေခံအမှန် သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်နှင့် စိတ်၏ ပေါင်းစပ်ထားသော မျက်နှာပြင်ကိုလည်း သိရှိနားလည်လာသည့်အတွက် ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းမျက်နှာပြင်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော လူပ်လူပ်ရွာမြိုင်ခြင်းကိုလည်း သိရှိနားလည်လာသည်။

ယင်းအခြေအနေ၌ အမှန်တရားသည် တစ်စိတ်
တစ်ဒေသ တစ်ဝက်တစ်ပျက် မဟုတ်တော့ဘဲ အပြည့်
အဝဖြစ်လာသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ အာရုံများ၏ တည်ရှု
ရာ ကိုယ်နှင့်စိတ် ဆက်စပ်ထားသော မျက်နှာပြင်ကို
မသိရှိလျှင် အာရုံ၏ ယင်းအမှန်တရားသည် တစ်ဝက်
တစ်ပျက် တစ်စိတ်တစ်ဒေသသာ ဖြစ်ပြီး အမှားများကို
ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါ်က်စေလိမ့်မည်။

စိပသာနာတရားကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းမှာ
တစ်စတစ်စ ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြင့် သမွှော်နှင့် ယဉ်
သော သို့မဟုတ် အပြည့်အဝ သိရှိနားလည်သော နိုးကြား
မှ ဖြစ်နေသည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှုရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

လျောင်းနေသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုင်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ရပ်
နေသည်ဖြစ်စေ၊ သွားနေသည်ဖြစ်စေ၊ စားသောက်နေ
သည် ဖြစ်စေ၊ ရေချိုးနေသည်ဖြစ်စေ၊ စကားပြောနေ
သည် ဖြစ်စေ၊ စကားမပြောဘဲ နေသည်ဖြစ်စေ၊ နား
ထောင်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ကြည့်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ရှာနိုက်နေ
သည် ဖြစ်စေ၊ ထိုတွေနေသည် ဖြစ်စေ၊ အပြည့်အဝ
နိုးကြားမှာ သတိထားမှု ရှိနေရမည်။ စဉ်းစား စိတ်ကူးနေ
သော်လည်း စိတ်သည် အခါခပ်သိမ်း ကိုယ်နှင့် ဆက်စပ်
နေသောကြောင့် စဉ်းစား စိတ်ကူးခြင်း၏ အခြေခံသည်
စိတ်သာလျှင်မကဘဲ စိတ်နှင့်ကိုယ် ပေါင်းစပ်ထားသော
မျက်နှာပြင် ဖြစ်သည်ဟု၍ အတွေအကြုံအရ ပြတ်ပြတ်
သားသား ရှိနေရမည်။

စဉ်းစားစိတ်ကူးချိန်မြှု စိတ်သည် ကိုယ်၏ အပြင် ဘက် မသွားပေ။ စိတ်သည် ထိအချိန်မြှု စိတ်ကူးနေသည် အရာကို စိတ်ဝင်စားနေသော်လည်း ကိုယ်၌သာ ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် မသိနားမလည်သောကြောင့်သာ မိမိ၏ အခြေခံ သိမဟုတ် ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပေါ်၌ဖြစ်ပေါ်နေသော ၂၀၃နာများကိုလည်းကောင်း မေ့နေခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် တစ်စိတ် တစ်ပိုင်း အမှန်တရားကသာလျှင် ယင်းကဲ့သို့ အမှတ်များအောင် ပြလုပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် သတိရှိလာသောအခါ ချွတ်ယွင်းချက် ကင်းရှင်းလာသည်။ ‘မိမိ’ အပေါ်၌ ‘ကိုယ်’ ပေါ်၍တည်ရှိလာသည်။ ၂၀၃နာများ၏ အခြေခံကို မစွမ်းပယ်လျှင် အပြည့်အဝအမှန်တရားကို သိရှိနားလည်ခြင်း ဆိုင်မြှုလာသည်။ ပညာခိုင်မြှုလာသည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်လာသည့်အခါကျမှသာလျှင် အမှန်တကယ် အရိယသစ္စာကို မျက်မောက်ပြနိုင်သည်။ အရိယသစ္စာသည် ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုအရ လည်းကောင်း၊ အသိညာဏ် ဗဟိုသုတဆိုင်ရာ ဝေဖန်စောကြာခြင်းအရလည်းကောင်း သိရှိနားလည်ရမည့် အရာ မဟုတ်ပေ။ သိမြင် သဘောပေါက်မှသာလျှင်၊ အတွေ့အကြံရှိမှသာလျှင်၊ ၂၀၃နာနှင့် ယုံကြည်မှသာလျှင် အရိယသစ္စာ မည်ပေမည်။

ယောကိပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေဒနာအခြေ အရသာလျင် ဒုက္ခတရားသည် မျက်မှာက်ကြံတွေ့ရသော ဒုက္ခတရား ဖြစ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သူခ သို့မဟုတ် အဒုက္ခ မသူခ သည်လည်း အနိစ္စသာဖြစ်၍ နောက်ဆုံး၌ ဒုက္ခတရား သာဖြစ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း သိရှိနားလည်သည်။ အပြည့်အဝ နိုးကြားမှာ သတိရှိမှုအခြေခံအရသာ ယင်းပထမ အရိယသစ္စာကို သိမြင်သည်။

ယင်းသိအားဖြင့် ယောကိပုဂ္ဂိုလ်သည် အတွင်းအပြင် မည်သည့်အာရုံမျိုးဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်နှင့်စိတ် ပါင်းစပ်ထားသော မျက်နှာပြင်၌ ယင်းအာရုံကြောင့် နှစ်သက်လိုလားအပ်သော ဝေဒနာပေါ်လာလျင် ရာဂါတဏျာပေါ်လာဖြီးဒုက္ခဖြစ်ရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက် မလိုလားအပ်သော ဝေဒနာပေါ်လာလျင်လည်း ဒေါသတဏျာဖြစ်ပေါ်လာဖြီး ဒုက္ခဖြစ်ရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း အတွေ့အကြံအရ သိမြင်သောပေါက်လာသည်။ ယင်းသိအားဖြင့် ဒုက္ခ၏အကြောင်းတရားတည်းဟူသော ဒုတိယအရိယသစ္စာကိုလည်း ကိုယ်တိုင် မျက်မှာက်ပြုသည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အပြည့်အဝနိုးကြားမှာ သတိထားမှု ရှိသောကြောင့်သာလျင် ဒုက္ခမှ လွှတ်မြောက်သည့် လမ်းကို တွေ့ဖြင့် သိရှိလာသည်။ လွှတ်မြောက်မှုလမ်း၌ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်းကို နိုးကြားမှာ သတိထားမှု အပြည့်အဝဖြင့် လှမ်းလာသည်။

ယင်းအဆင့်မြဲ ဒသနသည် ဖိလိုဆိုမျှသာ မဟုတ်
တော့ပေ။ ပညာသည် သုတမယပညာ၊ စိန္တမယပညာမျှ
သာမဟုတ်တော့ပေ။ ပညာ၏ တကယ့်အမှန်ဘဝဖြင့်
နေလာသည်။ ပညာကို အတွေးအကြံအဆင့်အရ များ
များလာသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဝနာမယပညာ ဖြစ်လာ
သည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်လာသောကြောင့် အမြင်သည်။
ဒသနသည် မှန်သောအမြင် ဖြစ်လာသည်။ သမ္မာ
ဒသနဖြစ်လာသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌဖြစ်လာသည်။ များသော
အမြင်၊ လွှာသော ဒသန မဟုတ်တော့ပေ။

ယင်းသို့အားဖြင့် အတွေးအကြံသည် မှန်သော
အတွေးအကြံ ဖြစ်လာသည်။ သမ္မာသက်ပွဲ ဖြစ်လာ
သည်။ များသော အတွေးအကြံ မဟုတ်တော့ပေ။ လွှာ
သော အတွေးအကြံ မဟုတ်တော့ပေ။

ယင်းကဲ့သို့ အပြည့်အဝ နိုးကြားမူ ရှိနေသော သတိ
ရှိနေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်စုံသော စကား
ကို ဆိုလျှင် မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုသည်။ များသော
စကားကို မဆိုပေ။ ချို့သော စကားကိုသာ ဆိုသည်။
ရှိန်းရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို မဆိုပေ။ အကျိုးရှိ
သော စကားကိုသာ ဆိုသည်။ အကျိုးမရှိသော စကားကို
မဆိုပေ။ ယင်းသို့အားဖြင့် စကားသည် မှန်သော စကား
ဖြစ်လာသည်။ သမ္မာဝါစာဖြစ်လာသည်။

ကိုယ်ကာယဖြင့် အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်လျှင်လည်း
မှန်သော အလုပ်ကိုသာလျှင် လုပ်သည်။ သူတစ်ပါးကို

ထိခိုက်နစ်နာစေမည့် မည်သည့်အလုပ်ကိုမှ မလုပ်ပေ။
သူတစ်ပါးကို မသတ်ဖြတ်ပေ။ အကျင့်ပျက် အလုပ်ကို
မလုပ်ပေ။ သေရည် သေရက် မဖို့ပဲပေ။ ယင်းသို့အားဖြင့်
အလုပ်သည် သူ့အလိုလို မှန်သောအလုပ်ဖြစ်လာသည်။
သမ္မာကမ္မာနှင့် ဖြစ်လာသည်။

သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် သူတစ်ပါးတို့၏
အကျင့်စာရိတ္ထကို ချိုးဖျက်ပစ်ရန် အားပေးအားမြှောက်
မဖြစ်စေသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုမျိုး ဖြစ်ရမည်။
သူတစ်ပါးတို့၏ နွင်လန်းချမ်းမြှောနှင့် ဌီမ်းချမ်းမှ
ကျိုးပျက်မသွားစေသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုမျိုး ဖြစ်
ရမည်။ သမ္မာအာမို့ ဖြစ်ရမည်။

အားလုံးသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝါယမ သို့မဟုတ်
မျက်မြှောက် လုံးလဝိရိယသည် မှန်သော ဝါယမဖြစ်ရ
မည်။ ဒုစရိုက်အသစ်ကို မိမိအို အတွင်းသန္တသနထဲ ဝင်ခွင့်
မပေးရပေ။ ဒုစရိုက်အဟောင်းများတို့ ဖယ်ရှားပစ်ရမည်။
ဒုစရိုက်ကို သတိထားရမည်။ သုစရိုက်ကို တိုးပွားအောင်
လုပ်ရမည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် သမ္မာဝါယမ ဖြစ်လာ
သည်။

အပြည့်အဝ သိမြင်နားလည်မှ ရှိသော နိုးကြားမှ
ရှိလာသည့်အခါ မှန်သောသတိ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ သမ္မာ
သတိ ဖြစ်လာသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌ အပြည့်
အဝ နိုးကြားမှ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ရရှိလာသော

စိတ်တည်ပြုမှုသည်၊ သမာဓိသည် မှန်သော သမာဓိ
ဖြစ်သည်။ သမ္မာသမာဓိ ဖြစ်လာသည်။ မှားသော သမာဓိ
မဟုတ်ပေ။

ယောကီပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်းသို့အားဖြင့် အကိုရှစ်ပါး
ရှိသော အရိယလဝ်းစဉ် (မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး) ကို အတွေအကြံ
အဆင့်အရ သိမြင်ပြီး ယင်းအရိယသစ္ာ၏ ဘဝဖြင့်
နေထိုင်သွားပါလျှင် သခ္ပါရအသစ် ဖြစ်ပေါ်မလာတော့ဘဲ
သခ္ပါရအဟောင်းများလည်း ကုန်ဆုံးချုပ်ပြုးသွားပြီး
ဤဘဝမြဲ ဣန္တိတိကို လွန်၍ သွားသော ဣန္တိတိမှ
အပဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်အဆင့်ကို အတွေအကြံအရ သိမြင်
သဘောပေါ်က်လာပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ဒုက္ခ
နိရောက သစ္ာအဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် အရိယသစ္ာတရားသည် မျက်
ကန်း လိုအင်ဆန္ဒဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အသိညွှန်ပိုင်း ဆိုင်ရာ
တွေးပေါ်ကြံးဆမှုဖြင့် ဖြစ်စေ ရရှိသောအရာ မဟုတ်ဘဲ
အတွေအကြံအရ ရရှိသောအရာဖြစ်လာမှသာ အမြတ်
ဆုံး အကျိုးတူးတရားကို ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါ်က်လာစေနိုင်
သည်။

မိမိတို့ ကိုယ်နှင့် စိတ်ပေါင်းစပ်ထားသော မျက်နှာ
ပြင်းဆုံး ခကာတိုင်း ခကာတိုင်း ပေါ်လာသော ၁၀၃၄၁များ၏
အမှန်တရားကို အပြည့်အဝ သိရှိနားလည်အောင် ပြုလုပ်
လျက် အမြဲမပြတ် နိုးကြားမှုရှိသော ဘဝဖြင့် နေသွား

၄၂

၅၇၆၇

သည် အလေ့အကျင့်ကို မြှုလ်ပြီးသွင် မိမိအတွက်
အမြတ်ဆုံး အကျိုးထူးတရားရရှိအောင် ကြိုးစား
အားထုတ်ကြရမည်။

(၆)

အပြင်းမြှုရှိသော အမှန်တရားသည်သာလျင် အတွင်းမြှု
ရှိသည်။ အတွင်းမြှုရှိသော အမှန်တရားသည်သာလျင်
အပြင်းမြှုရှိသည်။ အပြင်းမြှုရှိသော အမှန်တရားသည်
ယုံကြည်မှုအဆင့်အရလည်းကောင်း၊ ကျိုးကြောင်း
ဆက်စပ်မှုအဆင့်အရလည်းကောင်း လက်ခံရသည့်
အမှန်တရား ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်တရားတို့
မျက်မှားက အတွေအကြံအရ သိအောင် လုပ်ရမည်ဆို
လျင် အတွင်းမြှု ရှာဖွေရလိမ့်မည်။ မိမိကိုယ်တိုင် တွေကြံး
မှ သိမှုပြုလုပ်ခြင်းသည်သာလျင် မျက်မှားက အတွေ
အကြံအရ သိအောင်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်တိုင်
တွေကြံးမှုသိမှုဖြင့် ရရှိသော အသိဉာဏ်သည်သာလျင်
ဝေဒနာဖြစ်သည်။

ကိုယ်တိုင် တွေကြံးမှုဖြင့် မိမိအတွင်းမြှု သိရှိရသော
အမှန်တရားကိုသာလျင် မိမိအတွင်းသန္တာန်ထဲက အမှန်
တရား သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမှန်တရားဟု ခေါ်
သည်။

အတွင်းသန္တာန်ထဲက အမှန်တရား သို့မဟုတ် စိတ်
ပိုင်းဆိုင်ရာ အမှန်တရားကို ရှာဖိုးသော ယောဂီပ္ပါဝါ၍

သည် ဦးစွာ ထို့ကဖြစ်သော သို့မဟုတ် အထည်ဖြင့်
ရှိသော သို့မဟုတ် ခက်မာသော အမှန်တရားကိုသာလျှင်
တွေကြံပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် မျက်မောက်အတွေအကြံအရ ရူးစမ်း
လေ့လာမှုကို ဆက်လက် ပြုလုပ်လေလေ ထို့ကဖြစ်
သော အမှန်တရားမှ သုခုမဖြစ်သော အမှန်တရားသို့၊
သို့မဟုတ် ခက်မာသော အမှန်တရားမှ နူးညံ့သိမ်းမွဲ၊
သော အမှန်တရားသို့ တိုးသွားပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌
အမြင့်ဆုံး အမှန်တရား သို့မဟုတ် ပရမတ္တသွားတရားကို
မျက်မောက်ပြုရပေလိမ့်မည်။ ပရမတ္တသွားတရားကို
မိမိကိုယ်တိုင်၏ အတွေအကြံ အဆင့်အရသာလျှင်
သိရှိနိုင်သည်။

မိမိအတွင်းသန္တာန်တဲက အမှန်တရားကို ရှာနီးခြင်း
သည်သာလျှင် ဝိပသာနာ ဖြစ်သည်။ ယောဂါပုရိုလ်သည်
မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်ကို မျက်မောက်ပြုလျက် မိမိနှင့်
ပတ်သက်သော အမှန်တရားကို ရှာဖွေသည့်အခါ မိမိ
မျက်မောက်၏ နယ်ပယ်နှစ်ခု ပေါ်လာသည်။

ယင်းနယ်ပယ်နှစ်ခုမှာ ကာယနှင့်စို့ သို့မဟုတ်
ကိုယ်နှင့်စိတ် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရူးစမ်း
လေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်းသည် ကာယာနုပသာနာ ဖြစ်သည်။
စိတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရူးစမ်းလေ့လာမှုပြုလုပ်ခြင်းသည်
စို့တ္တာနုပသာနာ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ယင်းနှစ်ခုကို တစ်ခုနှစ်တစ်ခု တသီး
တမြားစီပြုလုပ်ပြီး ရူးစမ်းလေ့လာမှု ပြုလုပ်၍ မရပေ။
တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဖို့နေသည်။ အညမည ဖြစ်နေသည်။
ဆက်စပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ခုကို ရူးစမ်းလေ့လာ
မှု ပြုလုပ်လျှင် အခြားတစ်ခုသည် အကူအညီ အထောက်
အပံ့ဖြစ်လာနိုင်သည်။ တစ်ခုမပါဘဲ တစ်ခုနှင့်ကင်း၍
အခြားတစ်ခုကို အပြည့်အဝ ရှာမှီး၍ မရနိုင်ပေ။

တကယ်အမှန်တရားစစ်စစ်ကို ရှာမှီးသူ သည်
စိတ်ကူး၏ အကူအညီကို မယူပေ။ မျက်မောက်အတွေ့
အကြံ၏ အကူအညီဖြစ်သာလျှင် ရှေ့သို့ တိုးသွားသည်။
မျက်လုံးမိတ်၍ ကာယာနုပသုနာ ရှုမြင်သုံးသပ်သော
ယောဂိုဏ်ရှုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီး
ဆီသို့ မိမိ၏ စိတ်နှလုံးကို ခေါ်ဆောင်သွားလျှင် စိတ်ကူး
မပါဘဲနှင့် ဤအရာသည် ဦးခေါင်းဖြစ်သည်။ ဤအရာ
သည် မျက်နှာဖြစ်၏။ ဤအရာသည် လက်ဖြစ်၏။
ဤအရာသည် ခြေဖြစ်၏။ ဤအရာသည် ကိုယ်ပိုင်း
ဖြစ်၏ဟု သိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ရာတွင် စိတ်ကူးနေရုံချေသည် ပိပသုနာ မဖြစ်
နိုင်ပေ။ တကယ်အမှန်တရား အစစ်အမှန်မဖြစ်နိုင်ပေ။
မိမိအတွေ့အကြံအရ မသိရှိနိုင်ပေ။ ကိုယ်အကိုအစိတ်
အပိုင်းတစ်ခုခုံ ၆၀၃နာတစ်ခုခုပေါ်နေသည်ကို သိမှသာ
လျှင် မိမိအတွေ့အကြံအရ သိရှိနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်အက်းအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုချေ၏
တည်ရှိမှုကို သိအောင် လုပ်မည်ဆိုလျှင် ထိုအက်းအစိတ်
အပိုင်း၌ ပေါ်လာသော ဝေဒနာများကို သိဖို့ အလွန်တရာ
လိုအပ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အက်းအစိတ်အပိုင်း မှန်သမျှ
၍၊ အက်းအစိတ်အပိုင်းတိုင်း၏ အဏုမြှာမှန်သမျှ၌ ခက်
တိုင်း ခက်တိုင်း ဝေဒနာတစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နေ
သည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အတွေ့အကြံ၊
အဆင့်အရ ယင်းကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်ပိုင်များနှင့် ပတ်သက်
၍၊ အပြည့်အဝသိရှိအောင် လုပ်မည်ဆိုလျှင် ယင်းကိုယ်
အက်းအစိတ်အပိုင်းများ၌ ပေါ်လာသော ဝေဒနာများကို
သိရှိအောင် လုပ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် ကာယနယ်ပယ်၌ စူးစမ်းလေ့လာမှုပြု
လုပ်သော ယောဂီပိုဂိုလ်သည် ကာယနယ်ပသာနာကို
ရှုမြင် သုံးသပ်ရင် သုံးသပ်ရင်းနှင့် ကိုယ်ကာယပေါ်၌
ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာကို သိအောင်လုပ်သော ဝေဒနာ
နှပသာကိုလည်း မရှုမြင် မသုံးသပ်၍ မဖြစ်ပေ။ ကိုယ်
ကာယ အခြေခံပေါ်၌ ဝေဒနာကို အတွေ့အကြံအရ သိ
ရှိသည်။

ဝေဒနာ၏ အကူအညီဖြင့် ကိုယ်ကာယကို အပြည့်
အဝ သိရှိနားလည်သည်။ ဝေဒနာသည် ကိုယ်ကာယနှင့်
ဆက်စပ်သော အမှန်တရားများသာ မဟုတ်ပေ။ နာမ်ခန္ဓာ
လေးပါး (ဝိညာဉ်၊ သညာ၊ ဝေဒနာ၊ သံ့ဗြ) တို့တွင်

လည်း တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၃နာ၏ အကူ
အညီဖြင့် ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ကာယကို ရူးစမ်း
သုံးသပ်သောအခါ အတွေ့အကြံအဆင့်အရ ကိုယ်
ကာယ၏ အနိစ္စသဘောတရား ပေါ်ပေါက်လာသည်။
ကိုယ်အကိုအစိတ်အပိုင်းဟူသမျှမြှု ဖြစ်ပျက် (ဥပ္ပါဒ-
ဝယ) သဘောကို အတွေ့အကြံအဆင့်အရ သိရှိနားလည်
သွားသည်။ အလွန်တရာ နဲ့ညံ့သိမ့်မွှေ့သော အဆင့်သို့
ရောက်ရှိထွားသောအခါ ကိုယ်ကာယ၏ အဏုမြှေတိုင်း၌
အလွန်လျင်မြန်သော အရှိန်အဟန်ဖြင့် ပျောက်ကွယ်
ချုပ်ငြိမ်းသွားသော ၂၀၃နာကို အတွေ့အကြံအဆင့်အရ
သိရှိရသည်။

၂၀၃နာများပေါ်တွင် အခြေခံ၍သာလျှင် အဏုမြှေ။
များ၏ ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောကို အတွေ့အကြံ
အရ သိရှိရသည်။ ပထဝီ၊ အာပေါ့၊ တေဇော၊ ဝါယော
တည်းဟူသော မဟာဘုတ်လေးဦးနှင့် ယဉ်သော ကိုယ်
ကာယသည် အမှန်က လူပ်ခါနေသည်သာလျှင် ဖြစ်
သည်။ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်ဖြစ်နေသည်သာလျှင် ဖြစ်
သည်။ ဥဒုယုဇယဖြစ်နေသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

အပေါ်ယံအားဖြင့် ပထဝီသဘော၊ ခက်မာသော
သဘောဟု ထင်ရသော ကိုယ်ကာယသည် အမှန်စင်စစ်
အားဖြင့် လိုင်းများသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၃နာများ၏
အကူအညီဖြင့်သာလျှင် ယင်းအမှန်တရားကို အတွေ့
အကြံအရ သိရှိရသည်။ အနိစ္စအသိ ခိုင်မြှုသွားသည်။

ကိုယ်ကာယနှင့် ပတ်သက်သည့် ပညေတ်သဘော ကျိုး
ပြတ်သွားသည်။ ကိုယ်ကာယကို တွယ်တာကပ်ဖြူခြင်း
မရှိတော့ပေါ်။ ကိုယ်ကာကို ပတ်သက်၍ ပညာ ပေါ်
ပေါက်လာသည်။ ဝေဒနာကို အခြေခံလျက် ယောကို
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ကာယ၏ နောက်ဆုံးအမှန်တရားသို့
အထိ ရောက်ရှိသွားသည်။

ကိုယ်ကာယတွင် ပေါ်လာသော ဝေဒနာကို အခြေခံ
လျက် ယောကိုပါလိုလ်သည် ဝေဒနာနုပသာနာကို ရှုမြင်
သုံးသပ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ဖြစ်၊ သုခဝေဒနာဖြစ်ဖြစ်၊
အခုက္ခ မသုခ ဝေဒနာဖြစ်ဖြစ်၊ မည်သည့်ဝေဒနာကိုမဆို
ကြားနေအဖြစ်ဖြစ် ဥပေကွာသဘောဖြင့် ကြည့်ရင်း
ဝေဒနာကို ခံစားသည့်သဘော ကင်းဝေးသွားအောင်
ဖြူလှပသည်။ ဝေဒနာများ၏ ဥအယူယာသဘောကို
အတွေအကြံအဆင့်အရ နားလည်သဘောပေါက်လာ
ပြီးလျင် ဝေဒနာများနှင့် ပတ်သက်၍ တွယ်တာကပ်ဖြူမှု
ကင်းရင်းခြင်းသဘောသည် ခိုင်ဖြူအားကောင်းသွား
သည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ကိုယ်ကာယတွင် ပေါ်လာသော
ဝေဒနာများကို အခြေခံလျက် ကာယာနုပသာနာနှင့်
ဝေဒနာနုပသာနာကို ရှုမြင်သုံးသပ်ရင်း ယောကိုပါလိုလ်
သည် ကိုယ်ကာယနုပယ်ပယ်ကို နက်ရှိရှင်းစွာ လေ့လာ
သည်။ ရူးစမ်းသည်။ ဉ်ကိုယ်ကာယသည် ဉ်ဝေဒနာ
များသည် အတွေးမှား အမြင်မှားမှားကို မည်မျှ ဖြစ်မှား

ပေါ်ပေါက်စေသည် ဆိုသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အရှင် အတွေးများကို မည်မျှဖြစ်မွားပေါ်ပေါက်စေသည်ဆိုသည် ကိုလည်း ကောင်း သိမြင်သဘောပေါက်လာသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် စိတ်ကိစ္စားစမ်းလေ့လာရန်အတွက် ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စီးပွားရေးနှင့် ရူမြင်သုံးသပ် သည်။ သို့ရာတွင် စိတ်မြှုပ်ဖြစ်ပေါ်နေသော လူပ်ရှားမှ မတည်ပြုမှုကို သဘောမပေါက်ဘဲနှင့် စိတ်နှင့်ပတ်သက် ပြီး အတွေးအကြံအဆင့်အရ သိရှိနားလည်ဖို့ မဖြစ်နိုင် ပေ။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးနှင့် အတူတကွ ဓမ္မာ နှပ်သုနာကိုလည်း ရူမြင်သုံးသပ်ရသည်။

ဘဝနာနှင့် ပတ်သက်သော ရှုံးဟောင်းဝေါဟာရ စကားလုံး၌ စီးပွားရေးနှင့် စိတ်ကဆောင်ထားသော အရာကို ဓမ္မဟူ၍ ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်တွင် ပေါ်နေသောအရာများကို ကြားနေအဖြစ်ဖြင့် ဥပေက္ခာ သဘောဖြင့် သိရှိနားလည်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဓမ္မ နှပ်သုနာကိုဖြစ်သည်။ စိတ်က ရာကို ဆောင်ထားလျှင် စီးပွားရေးနှင့် ရူမြင်သုံးသပ်သော ယောက်ပုဂ္ဂိုလ် သည် ယင်းစိတ်သည် ရာကနှင့်ယဉ်သော (သရာက)စိတ် ဖြစ်၏ ဟူ၍ သိရှိနားလည်သည်။ ရာကက်င်းကွာသွားလျှင် ရာကက်င်းသော(ပိတ်ရာက) စိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍ သိရှိနားလည် သည်။ ထိနိုင်းအတိုင်းပင် ဒေါသနှင့်ယဉ်သော (သ ဒေါသ) စိတ် ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒေါသက်င်း သော (ပိတ်ဒေါသ) စိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း သိရှိ

နားလည်သည်။ မောဟနှင့်ယဉ်သော (သမော) စိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မောဟကင်းသော (ပိတ်မော) စိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း သိရှိနားလည်သည်။ စကားများသောစိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသောစိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြိမ်းချမ်းသောစိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြိမ်းချမ်းသောစိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း သောစိတ်ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း ယင်းသို့စသည်ဖြင့် ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်သည်။

စိတ်က ဆောင်ထားသော၊ စိတ်ထဲတွင် ရှိနေသော အရာကို ကြားနေအဖြစ်ဖြင့် ဥပေါ်ဘာသောဖြင့် သိမြင်ခြင်းသည်သာလျှင် ဓမ္မနားပသာနာဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်၌ စိတ်တွင် မည်သည့်အရာ ဖြစ်ပေါ်နေသနည်း။ ရာဂါဖြစ်ပေါ်နေသလား၊ ဒေါသဖြစ်ပေါ်နေသလော၊ ပျော်ရှိခြင်းဖြစ်ပေါ်နေသလော၊ ဂနာမြိမ်ခြင်းဖြစ်ပေါ်နေသလော၊ နောင်တရခြင်း ဖြစ်ပေါ်နေသလော၊ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ပေါ်နေသလော၊ မည်သည့် အရာ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဆိုသည့်ကို ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည့်သည်။ ထိနည်းအတိုင်းပင် စိတ်ထဲတွင် ပေါ်လာသော အရာသည် သတိတရားရှိခြင်းလော၊ ဓမ္မနှင့် ပတ်သက်ပြီး တွေးခေါ်ခြင်းလော၊ လုံလှေသာဟာလော၊ ပိတ်လော၊ သမောလော၊ သဟာဇာလောဆိုသည်ကိုလည်း ယောကို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည့်သည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် စိတ်တွင်ပေါ်လာသော အကောင်း
ကိုဖြစ်စေ၊ အဆိုးကိုဖြစ်စေ ယောဂီပူရိုလ်သည် ကြားနေ
ဥပော်သော်ဖြင့် ကြေည့်လျက် မမွှာနုပသုနာကို
ရှုမြင် သုံးသပ်သည်။ စိတ်၌သာလျှင် မမွှုပေါ်ပေါက်လာ
သည်။ ဓမ္မဗျာ၏ အကူအညီဖြင့် စိတ်၏ အခြေအနေကို
ရှုမြင်သုံးသပ်သည်။ ထို့ကြောင့် မမွှာနုပသုနာနှင့် စိတ္တာ
နုပသုနာသည် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖြစ်သည်။

ကြီးမားသောစိတ်လှပ်ရှားမှုများ၊ စိတ်စာတ်တက်ကြ
မှုများ၊ ပျော်သောခတ်မှုများကို မဆိုထားနှင့်၊ အသေးငယ်
တက္ကာ အသေးငယ်ဆုံး တွေးခေါ်ကြံးစည်မှုများသည်ပင်
စိတ်၌သာမကဘဲ စိတ်နှင့်ကိုယ် သို့မဟုတ် နာမ်နှင့် ရပ်
၏ ဆက်စပ်ထားသော မျက်နှာပြင်၌ ပေါ်ပေါက်လာကြ
သည်။

ယင်းစိတ်နှင့်ကိုယ် သို့မဟုတ် နာမ်နှင့် ရပ်တို့၏
ဆက်စပ်ထားသော မျက်နှာပြင်သည် ၃၀၃နာများအဖြစ်
ဖြင့်သာလျှင် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ စိတ်နှင့်ကိုယ်၏
ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်ပေါ်နေသော တစ်ခုနှင့်တစ်ခု
ထိတွေ့မှုသည် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ၃၀၃နာများ ဖြစ်
ပေါ်လာအောင် ပြုလုပ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ၃၀၃နာများကို အခြေခံလျက် ကာယာနှု
ပသုနာနှင့် ၃၀၃နာနုပသုနာ ဖြစ်လာရသကဲ့သို့ပင်
၃၀၃နာများကို အခြေခံလျက် စိတ္တာနုပသုနာနှင့် မမွှာ
နုပသုနာ ဖြစ်လာရသည်။

စိတ်သည်၊ မွေသည် သို့မဟုတ် စိတ်က ဆောင်
ထားသောအရာ၊ စိတ်၌ ရှိနေသောအရာသည် အနိစ္စဖြစ်
၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘော
တရားဖြစ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း
ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောတရားဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း
ကောင်း ဝေဒနာများကို အခြေခံလျက် ယောဂါဗိုလ်
သည် သိရှိနားလည်သည်။

ဝေဒနာများကို အခြေခံလျက်ပင် ယောဂါဗိုလ်
သည် ကိုယ်နှင့်စိတ်၏ ပါင်းစပ်ထားသော ခန္ဓာကို
အပြည့်အဝ စူးစမ်းလေ့လာသည်။ ကြည့်ရှုသုံးသပ်သည်။
ယင်းသို့ ခန္ဓာအား အပြည့်အဝ စူးစမ်းလေ့လာကြည့်ရှု
သုံးသပ်ခြင်းကို သမွော်ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းကိုပင်
သတိပဲဌာနဟု ခေါ်သည်။ သို့မဟုတ် ပညာတွင် နိုတြား
မှု သတိတရား အပြည့်အဝ တည်မြှုပ်သွားခြင်းဟု ခေါ်
သည်။

ဝေဒနာများအပေါ်တွင် အခြေခံပြီးလျှင် ယောဂါ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနိစ္စဖြစ်သော ကိုယ်နှင့်စိတ်၏ အသိမီမွေး
ဆုံး နောက်ဆုံးပိတ် သွားတရားများကိုပင် ကျော်လွန်
သွားပြီးလျှင် လူ၏နှိမ်ကို လွန်သွားသော (လူ၏နှိမ်သွားသော)
ဘဝကို လွန်သွားသော (ဘဝတိတော်)၊ လောကကို လွန်
သွားသော (လောကတိတော်)၊ နိုဗ္ဗာန်၏ နိုဗ္ဗာန်ဖြစ်သော
သသာတဖြစ်သော၊ ရှုဝါဖြစ်သော၊ အပရိဝတ္ထာနဖြစ်သော

(ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသော) အရေဖြစ်သော (မအိုသော)၊
အမတဖြစ်သော (မသေသာ) ပရမထွေသွာကို မျက်
မှာကိုပြေသည်။ ယင်းအဆင့်၌ လူနှံများသည် အလုပ်
မလုပ်ကြတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ၁၀၃နာအားလုံးသည်
သူအလိုလိုပင် ချုပ်ပြီးသွားကြသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ၁၀၃နာများ
၏ အကူအညီဖြင့် ကိုယ်နှုန်းစိတ်၏ အနိစ္စသဘောတရား
မျက်သာမက ၁၀၃နာများကို ရှုမြင်သုံးသပ်ရင်း ၁၀၃နာ
များ ချုပ်ပြီးသွားသောအခါ ကိုယ်နှုန်းစိတ်ကို လွန်သွား
သော နိဗ္ဗာန်၏ နိစ္စသဘောတရားကိုလည်း မျက်မှာက်
ပြေသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ဓမ္မန်ပသနာသည် ပြီးပြည့်စုံ
သွားသည်။ သတိပဋိန်လေးပါး ထမြာက်အောင်ဖြင့်
သွားသည်။ ယောကို၏ ဘဝနာအကျင့်တရားသည်
ထမြာက်အောင်မြင်သွားသည်။

(၇)

မည်သည့်ဘာသာတရား ဂိဏ်းကဏာက ပုဂ္ဂိုလ်မဆို မိမိတို့
ဘာသာတရား ဂိဏ်းကဏာ၏ ဓမ္မကျမ်းကန်များ၌ ဖော်ပြ
ထားသည့် ဓမ္မအဆုံးအမ ဉာဏ်ခါဒနှင့် ပတ်သက်သော
စာများကို ထပ်ခါထပ်ခါ ဖတ်ရှုလေ့လာလျက် သီလကို
စောင့်ထိန်းရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စိတ်အလို မလိုက်ရ
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောက်ပြန်မှုတရား သို့မဟုတ်
ကိုလေသာတရားများ ကင်းရှင်းသွားအောင် လုပ်ရမည်
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယုံကြည်မှ သွို့တရား အဆင့်အရ
ဖြစ်စေ၊ အသိဉာဏ်အဆင့်အရဖြစ်စေ လက်ခံ နာယူကြ
သည်။

သို့ရာတွင် ဓမ္မကျမ်းကန်များ၌ ဖော်ပြထားသော
အချက်များကို အသိဉာဏ်အဆင့်အရ လက်ခံနာယူရုံးများ
ဖြင့် မည်ကဲ့သို့သော အကျိုးထူးတရား ဖြစ်ပေါ်လာမည်
နည်း။ အမှန်တရား၏ အဆင့်အရ အကျိုးထူး ဖြစ်ပေါ်
လာလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

စာအုပ်ထဲတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသော ရေ အကြောင်းကို ဖတ်ရုံမျှနှင့် ရောတ်ပြေသွားနိုင်ပါမည် လော့။ စားသောက်ဆိုင်က မီဒ္မ္မူးကတ်ပြားတွင် ဖော်ပြထားသော အစားအသောက်အမည်နာမများအကြောင်းကို ဖတ်ကြည့်ရုံမျှနှင့် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း ပြပျောက်သွားနိုင်ပါမည်လော့။ ဆရာဝန်၏ ဆေးအညွှန်းစာရွက်ထဲတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသော ဆေးအမည်များကို ဖတ်ကြည့်ရုံမျှနှင့် လူနာတစ်ဦးဦးသည် အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားနိုင်ပါမည်လော့။

ရောတ်သူသည် ရောတ်နေသည့်အတွက် မရှုနိုင်မရှုံးကိုနိုင်ဖြစ်နေပြီး ရေအကြောင်းရေးထားသည့်စာကို ဖတ်လျက် မိမိစိတ်ကိုပြေသိမိနေမည်ဆိုလျှင်၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသည့် ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသည့်အတွက် ပိုက်ထဲတွင် တကြော်ကြော်ပြော်ဖြစ်နေပြီး မီဒ္မ္မူးကတ်ပြားကို ဖတ်လျက် မိမိစိတ်ကို ပြေသိမိနေမည်ဆိုလျှင်၊ လူနာသည် ရောဂါဝဒနာခံစားနေရသည့်အတွက် တညည်းညည်းတည့်ည့်ဖြစ်နေပြီး ဆေးညွှန်းကို ဖတ်လျက် မိမိစိတ်ကို ပြေသိမိနေမည်ဆိုလျှင် ထိပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကံဆိုးသူများသာ ဖြစ်ကြပေါ်မဲ့မည်။

စမွှာအကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားခြင်းနှင့် စမွှာကို ဆောင်ခြင်း၊ စမွှာအတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်း၌လည်း ထိမှုလောက်ပင် ကြီးမားသော ခြားနားချက် ရှိလေသည်။ ဆွေးနွေးရုံမျှ ဆွေးနွေးနေပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း

မပြုလှပ်သူသည်လည်း အမှန်တကယ်ပင် ကံဆိုးသူသာ
ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် မလွယ်ပေ။
ဆွဲးနွေးရုံသက်သက်ကမူ လွယ်ကူသည်။ လိုက်နာ
ကျင့်သုံးရန်အတွက် စိတ်နှလုံး ညုစ်ကြားကင်းစင်အောင်
လုပ်ရလိမ့်မည်။ အခါခပ်သီမ်း ဖောက်ပြန်မှုများ၊
ကိုလေသာတရားများ ကင်းရှင်းနေအောင် လုပ်ရလိမ့်
မည်။

အချိန်အတန်ကြာမျှ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်ထား၍ ရချင်
ရမည် သို့မဟုတ်ကလည်း မိမိလိုလားသော အာရုံတစ်ခုခု
၏အကူအညီဖြင့် အချိန်အတန်ကြာမျှ ဖောက်ပြန်မှုများ
ကို မေ့ထား၍ ရချင်ရမည်။ သို့ရာတွင် အတွင်းသွော်
ထဲတွင် ဖောက်ပြန်မှုများ ကိုလေသာတရားများ အပြည့်
ရှုံးနေသရွှေ့ အနာရောဂါ၏ စစ်မှန်သော ကုစားခြင်း
မဟုတ်ပေ။

များသောအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တရီးသည် ဒုက္ခနှင့်
ရင်ဆိုင်ရသည့်အတွက် ဗျာများပြီး ဒုက္ခကို မေ့ပျောက်
သွားရန်အတွက် ဒုက္ခရောက်နေသည့်အခြေအနေက
တိမ်းရောင်တွက်ပြီးသွားကြသည်။ မျက်နှာလွှဲပစ်လိုက်
သည်။ ဒုက္ခကြံ့နေရသော စိတ်ကို တွေားအာရုံ ပြောင်း
ပစ်သည်။ ဒုက္ခကို မေ့ပျောက်နေစေရန်အတွက် ပျော်ဖွဲ့
ချင်ပွဲများ၊ ကစားခုန်စားပွဲများ၊ ရှင်ရှင်ပြောတ်များဆို
အာရုံရောက်နေအောင် လုပ်ထားကြသည်။ သို့မဟုတ်က

လည်း စိတ်ပြောက်ပျောက် အရက်သေစာနှင့် အဖော်
လုပ်နေကြသည်။ ယင်းသို့ မလုပ်ပါကလည်း နတ်
ကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်းသွားပြီး အပေါ်ယံ့ဘာသာရေး
ဓလ္လုတုံးစံများတွင် အာရုံရောက်နေအောင် လုပ်ကြ
သည်။

ယင်းသို့ စိတ်ပြောင်းသွားအောင် လုပ်သဖြင့် ယခင်
ကထက် အမြေအနေကောင်းသလိုလို ရှိလာမည် ဖြစ်
သော်လည်း ထွက်ပြီးတိမ်းရှောင်သွားခြင်းသည် ထွက်
ပြီးတိမ်းရှောင်သွားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ အချိန်အတန်
ကြာမျှ စိတ်သက်သာသလိုလို ရှိလာမည်ဖြစ်သော်လည်း
အတွင်းသန္တာန်တွင် ပိုနေသော ဒုက္ခသည် အချိန်ကျလာ
သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပိုမြို့း ကြီးမားသော အရှိန်အဟုန်
ဖြင့် ပါက်ကွဲလာပေလိမ့်မည်။ ဒုက္ခကင်းပြိုးမှ ရရှိ
လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ပိုမြို့ပင် ဒုက္ခ တိုးပွားကြီးထွား
လာပေလိမ့်မည်။

အမှန်က ဒုက္ခသည် အတွင်းသန္တာန်၌သာ ပေါ်
ပါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခအကြောင်းတရား အမှန်
သည် အတွင်းသန္တာန်ထဲက ဖောက်ပြန်မှုများ ကိုလေသာ
တရားများ၌သာ တည်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် အတွင်း
သန္တာန်ထဲ၌သာ ကုစားရသည်။ အပြင်အပတွင် အာရုံ
အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်လျှင် အခိုက်အတဲ့ မေ့ပျောက်
သလိုလို ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမည်ဖြစ်သော်လည်း ကုစားနည်း
အမှန်မဟုတ်ပေ။

တိုကြောင့်နားလည်မှနိုယည် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နည်းမှန်
လမ်းမှန်ဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားကြည့်သည်။ ငါ အဘယ့်
ကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေရသနည်း။ မလိုလားအပ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၊ မလိုလားအပ်သော အရာဝတ္ထဲ၊ မလိုလားအပ်
သော အဖြစ်အပျက်နှင့် ဆုံးစည်းနေရသည့်အတွက် စိတ်
တဲ့တွင် ဒေါသဖြစ်ပေါ်လာရသည်။ ယင်း မလိုလားအပ်
သည်များကို ဖယ်ရှားပစ်လိုသည့်ဆန္ဒ ပြင်းပြင်းထန်ထန်
ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယင်းဆန္ဒက ငါကို အတွင်းလိုက်ပြီး
ဗျာများအောင် လုပ်နေသည်။ ယင်းဒေါသဖြစ်ပေါ်လာ
ခြင်းမှာ မိမိလိုလားအပ်သည်ဟု ထင်သော အရာဝတ္ထဲ၊
ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖြစ်အပျက် သို့မဟုတ် အမြေအနေကို ရရှိစွဲရန်
အတွက် စိတ်တဲ့တွင် ရာကရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့်
ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လိုလားအပ်သည်ကို မရတဲ့
ဆန္ဒကျင်ဘက်အားဖြင့် မလိုလားအပ်သည့်နှင့် ရင်ဆိုင်
နေရလျှင် ဒေါသပြင်းထန်လာပြီး ပို့ဗျာများသည်။ မိမိ
စိတ်ရာဂါဇာက်ပြန်မှု၏ ဆပ်ကိုင်ခြင်းကို ခံနေရတိမ့်
မည်။ ယင်းရာက ဒေါသ၏ ဆပ်ကိုင်ခြင်း ခံနေရသူရှုံး
ဒုက္ခရောက်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့အားဖြင့်
ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်းသည် မှန်သောနည်းလမ်းဖြင့်
ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဆေးဝါးကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရုံး ဆင်ခြင်း
စဉ်းစားနေလျှင် ဆေးဝါးကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားနေရုံးသာ
ဖြစ်သည်။ ဆေးဝါးကို မိုးဝြင်း မဟုတ်ပေ။ ရာကနှင့်

ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ရမည်ဟူ၍ လက်ခံထားရုံမှနှင့်
မလုံလောက်ပေ။ ရာဂနှင့် ဒေါသတရားကို အမှန်
တကယ် ပယ်ဖျောက်ပစ်မှသာလျှင် ကုစားနည်းအမှန်
ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အမှန်တကယ်ဒုက္ခ ကင်းပြမ်းသွားပေ
လိမ့်မည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်လာရန်အတွက် ကြိုးစားအားထုတ်
သော်လည်း အောင်မြင်ထမြာက်ခြင်း မရှိ ဖြစ်နေတတ်
သည်။ မလိုလားအပ်သည်နှင့် ထပ်ခါထပ်ခါ ဆုံးစည်းရ^၅
သောဒုက္ခကြောင့် ဒေါသမီး တောက်လောင်လာသည်။
လိုလားအပ်သည်နှင့် ဆုံးစည်းရသော သုခအတွက် ရာဂ^၆
ပြင်းထန်လာသည်။ စိတ်နှလုံး ပျောယာခတ်လာသည်။
အားပျော်လာသည်။ ငါလို အားမဲ့သူသည် တဗြားပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးဦးက ဒုက္ခကင်းပြမ်းအောင် လုပ်ပေးစေကာမူ
ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး ကမ္မာလောက၏ ဒုက္ခများမှ
လွှတ်မြောက်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့ မလွှယ်ပေ။ ထိုအခါ
စွမ်းအားဥသုံးနှင့် ပြည့်စုံသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို တွေး
ခေါ်ကြီးဆြုံး ထိုစွမ်းအား ဥသုံးနှင့်ပြည့်စုံသူအား ‘အို^၇
ဘုရားသခင် ကျွန်ုပ်အား ဒုက္ခကင်းပြမ်းအောင် လုပ်ပေး
တော်မူပါ’ ဟူ၍ တောင်းပန်သည်။ ပတ္တနာပြုသည်။

လူပေါင်းများစွာတို့ထံမှ မကြောခဏ ကြားသိနေရ^၈
သည့်အတွက် ယင်းစွမ်းအားဥသုံးနှင့် ပြည့်စုံသူအား
အောက်မေ့တသလျှင်၊ အာရုံပြုလျှင်၊ ယင်းစွမ်းအားဥသုံး
နှင့်ပြည့်စုံသူ၏ အမည်နာမကို ရွှေတော်သရန္တာယ်လျှင်

ယင်းစွမ်းအားဥသုံနှင့် ပြည့်စုံသူက အမှန်မှချ ဒုက္ခကင်း
ဦးအောင် လုပ်ပေးလိမ့်မည်ဟူသော မျက်ကန်းယုံကြည်
ချက်သည် နိုင်ဖြေလာသည်။ အဆင်ခြင် အစဉ်းစားဘဏ်
သည် လမ်းမှားသို့ သွေထိုးသွားသည်။

ယင်းစွမ်းအားဥသုံနှင့် ပြည့်စုံသူသည် မည်ကဲ့သို့
သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနည်း။ အားမဲ့သော ထိတ်လန်း ရကြာက်ဖွဲ့
နေသော လူသား၏ စိတ်ကူးမှ ဖြစ်လာသူ မဟုတ်ဘူး
လော်။ အကယ်၍ အမှန်တကယ် စွမ်းအားဥသုံနှင့်
ပြည့်စုံပြီး အားလုံး၏အပေါ် အစိုးရနေသူဖြစ်လျင် ကျွန်ုပ်
ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မည်မျှ မထိခဲ့ခြင် ပြုလုပ်နေသည် မသိပေါ်။
ထိုသနားစရာ သူခများအား မည်မျှ လွှဲလွှဲမှားမှား အကဲ
ဖြတ်နေသည် မသိပေါ်။

အကယ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာမဆိုသိသူဖြစ်လျင်
ကမ္မာလောကရှိ သတ္တဝါအားလုံး ဒုက္ခရောက်နေသည်။
ဗျာများနေသည်ဆိုသည်ကို မသိဘဲနေမည် မဟုတ်ပေါ်။
စွမ်းအားဥသုံနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်လျင် အားလုံးအား ဒုက္ခ
ကင်းဝေးသွားအောင် လုပ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း
သူ၏အသွင်အပြင်ကို အာရုံပြုသူအားသာလျင် သူအမည်
နာမကို ရွှေတော်သ ရအော်သူအားသာလျင် ဒုက္ခကင်း
ဝေးအောင် လုပ်မည်လော်။

ယင်းစိတ်ကူးထဲက ကြသုရသည် မည်မျှ မန်မာန်
၏ ရှင်လုံးရပ်သွင် ပြစ်နေသနည်း။ ကရဏာတရားဟူ၍
အမည်နာမမျှပင် မရှိပေါ်။ မိမိ၏ အသွင်အပြင်ကို အာရုံ

ပြုသူအားသာလျှင် ချစ်ခင်နှစ်သက်သည်။ မကြာခကာ
မိမိအမည်နာမ ကြားနေရခြင်းကိုသာလျှင် သဘောကျ
သည်။ မိမိကို အတိုင်းထက်အလွန် ဂုဏ်ပြန်ချီးကျူးသူကို
သာလျှင် ခြောက်ပင့်ပြောသူကိုသာလျှင် ကယ်တင်မည်
လော်။ ယင်းကဲ့သို့သော လူသာရဖြစ်ပါသလော်။

သို့ရာတွင် ဒုက္ခရောက်နေသောအားမဲ့သူ လူသား
သည် ယင်းအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင်
တိုင်းထွာခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ဘယ်လောက်ပင် ဒွဲများ
နေစေကာမူ ရပ်ပုံသွင်ပြင်ကို အာရုံပြုလိုက်လျှင် အမည်
နာမကို ချွတ်ဆိုလိုက်လျှင် ဒုက္ခကင်းငြိမ်းသွားအောင်
လုပ်ပေးသော လူသာရ ရှိသည်ဟု၍ ယုံကြည်ယူဆရ^၁
သည်ကိုပင် မြတ်မြတ်နှီးနှီး ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်
ယင်းကဲ့သို့ပင် ပြုလုပ်နေကြသည်။

လူသာရ၏ ရပ်ပုံသွင်ပြင်ကို အာရုံပြုနေကြသည်။
မည်ကဲ့သို့သော ရပ်ပုံသွင်ပြင်မျိုးနည်း။ ပန်းချီဆရာက
လူသာရ၏ ရပ်ပုံသွင်ပြင်ကို စိတ်ကူးကြည့်သည်။ စုတ်တံ
နှင့် ဆေး၏အကူအညီဖြင့် ကြည်ညိုစရာ ရပ်ပုံ တစ်ပုံကို
ရေးဆွဲသည်။ ထိုရပ်ပုံကို မကြာခကာ ကြည့်ရှုသည်။
ပန်းပုံဆရာ၊ ရပ်ထဲဆရာသည် လူသာရ၏ ရပ်ပုံသွင်ပြင်
ကို စိတ်ကူးကြည့်သည်။ ရုံးဆောက်၏ အကူအညီဖြင့်
လူသာရ၏ ရပ်တဲ့ လူလှကို ထုလုပ်သည်။ ထိုရပ်ထဲကို
ထပ်ခါထပ်ခါကြည့်ရှုသည်။ စကား လုံး အတတ်ပညာ
ဆရာ စာပေပြုစုသည် လူသာရ၏ ရပ်ပုံသွင်ပြင်ကို

စိတ်ကူးကြည့်သည်။ ကဲသုရဇ်၏ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်
စကားလုံးရှပ်ပုံကို ဖန်တီးသည်။ ထိုစကားလုံးရှပ်ပုံကို
တစ်ကြိမ်ပြီး တစ်ကြိမ် ဖတ်ရှုသည်။

စိတ်ကူးထဲ ထည့်ကြည့်သော ထိပန်းချို့ဆရာသည်
လည်း ကဲသုရကို မည်သည့်အခါကမှ မမြင်ဖူးပေ။
ရျပ်ထုဆရာနှင့် စာရေးဆရာတို့လည်း ကဲသုရကို
တစ်ခါမှ မတွေဖူးကြပေ။ ယင်းသို့ စိတ်ကူးထဲက ရပ်ပုံ
ကို မိမိ စိတ်ကူးအခြေခံပေါ်မှာ ရပ်လျက် အာရုံပြုမည်
ဆိုလျင် အမှန်တရားနှင့် အလွန်တရာဂွာလှမ်းနေလိမ့်
မည်။ သို့ရာတွင် ယင်းစိတ်ကူးထဲက ရပ်ပုံကို မြတ်နိုးကြ
သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော စိတ်ကူးထဲက ကဲသုရကို အာရုံ
ပြုရသည်မှာ လွယ်ကူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုရပ်ပုံ
တွင် စိတ်ရောက်နေသည်။

ထိုနည်းအတိုင်းပင် မိမိမျှော်မှန်းချက်၏ ဗဟိုချက်
ချုဖြစ်သော ထိုစိတ်ကူးကဲသုရဇ်၏ အမည်နာမကို ချွတ်
ဖတ်သရဣ္ဗာယ်သည်။

စကားလုံးတစ်လုံးကို ထပ်ခါထပ်ခါ ချွတ်ဆိုလျင်
ယင်းစကားလုံး၏ အသံလှိုင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်။ လုပ်ယူ
ထားသော လှိုင်းအတုကြောင့် ကိုယ်နှင့်စိတ်တွင် လှိုင်းထဲ
လာသည်။ မိမိယုံကြည်မြတ်နိုးသော ကဲသုရဇ်၏ အမည်
နာမကို ချွတ်ဖတ်သရဣ္ဗာယ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိအလိုဆန္ဒ^၁
ပြည့်ဝလိုသည့် လောဘရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် လုံလ
ထုတ်ပြီး အမည်နာမကို ချွတ်ဖတ်သရဣ္ဗာယ်သည်။

အမည်နာမကို ထပ်ခါထပ်ခါ ရွတ်ဖတ် သရဣ္ဗာယ်ရင်း
ပေါ်လာသော လိုင်းများတွင် စိတ်နှလုံး ရောန္တာပေါင်းဆုံး
ပြီးမြှုပ်နစ်သွားသည်။

ရုပ်ပုံသွင်ပြင်ကို အာရုံပြခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
အမည်နာမကို ရွတ်ဖတ်သရဣ္ဗာယ်ခြင်းကြောင့်လည်း
ကောင်း အကျိုးထူးတစ်ခု ရှိသည်။ စိတ်နှလုံးသည် ဒုက္ခ
ရောက်နေသည့်အခြေအနေမှ တိမ်းရောင်ထွက်ပြီးသွား
သည်။ စိတ်ကူးဖြစ်သော်လည်း လိုလားအပ်သည့် အာရုံ
အတုဖြစ်သော်လည်း လိုလားအပ်သည့် လိုင်းများထဲတွင်
အချိန်ကြာမြှင့်စွာ နှစ်မြှုပ်သွားသည်။ ထိုအခါ ဒုက္ခနှင့်
ကင်းဝေးသွားသလို ထင်ရသည်။ သို့ရာတွင် ဒုက္ခဗျာ၏
အမြစ်အရင်းများမှာ ထွက်မသွားပေ။ အမြစ် အရင်း၌
ရှိနေသော ဖောက်ပြန်မှုများမှ ကိုလေသာတရားများမှ
လွတ်မြောက်မှု ရရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဒုက္ခဗျာ၏ အမြစ်အရင်းများကို ဖယ်ထွက်ပစ်မည်ဆို
လျှင် ဒုက္ခဗျာ၏ အမြစ်အရင်းများအထိ ရောက်အောင်
သွား ရမည်။ ဖောက်ပြန်မှုများ၏ ကိုလေသာတရားများ၏
အမြစ်အရင်းအထိ ရောက်အောင်သွားပြီးလျှင် ယင်း
အပြစ်အရင်းများကို နှစ်ပစ်ရလိမ့်မည်။ ဒုက္ခသွား၏
အမြစ်အရင်းအမှန်ကို သိရှိနားလည်ရန်အတွက် အမှန်
တရားကိုသာ လေ့လာသုံးသပ်ရမည်။ စိတ်ကူးမှာ တဲ့
လည်လည် ဖြစ်နေရုံမျှနှင့် အကျိုးထူးလာလိမ့်မည်
မဟုတ်ပေ။

ခုက္ခသည် အတွင်းသန္တနံပါတ်သာ ရှိသည်။ ထို့
ကြောင့် အတွင်းသန္တနံပါတ်သာ ခုက္ခကို စူးစမ်းရမည်။
အပြင်အပက အာရုံဟူသမျှသည် ခုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်
သည်ဟု ထင်ရသည်။ သို့ရာတွင် ယောဂါအန္တုင် စူးစမ်း
ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကိုယ်ခန္တဘူး ကြော်များ၏ တံခါး
ပေါက်များနှင့် သို့မဟုတ် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျာ၊
အရေပြားနှင့် အာရုံများ ထိတွေ့နှုန်းများသာလျှင် အာရုံများ
သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ထင်ရှားရှိသောအရာများ ဖြစ်
လာနိုင်သည်ဆိုသည်ကို တွေ့မြင် သိရှိရပေလိမ့်မည်။
စိတ်တံခါးပေါက်၌ အာရုံများကို တွေးပေါ်ကြံ့စည်ဗူး
ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဆိုလျှင်လည်း ကိုယ်ခန္တအတွင်း၌သာ
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

အပြင်အပ အာရုံအားလုံး၏ အခြေခံကို ဖယ်ထား
ပြီး ကိုယ်ခန္တဘွင်းရှိ အမှန်တရားအခြေခံပေါ်ဘွင် ရပ်
လျက် သစ္စာတရားကို ရှာဖွေရလိမ့်မည်။ သစ္စာတရား
ကို ရှာဖွေရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာတရားကို ရှာမှုံး
သော ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်ကူးအာရုံများကို အတု
အယောင်အာရုံများကို မည်၌ လိုလားအပ်သည်ဟု ထင်
ထင်၊ မည်မျှအစဉ်အလာ ယုံကြည်ချက်များအပေါ်ဘွင်
အခြေခံခံ ပယ်စွန်းပစ်ရပေလိမ့်မည်။

မိမိအတွေအကြံအရ သိရှိရသော အမှန်တရားကို
သာ လက်ခံလျက် ယင်းအမှန်တရားကို သိပွဲပညာ

သူတေသီတစ်ဦးကဲ့သို့ ဥပေက္ခာသဘော၊ ကြားနေ
သဘောဖြင့် ကြည့်လျက် သူတေသနပြုလုပ်မည်ဆိုယှင်
သဘာဝတရားသည် မိမိ၏ လျှို့ဝှက်ချက်ဟူသွေကို
သူအလိုလို ဖော်ထုတ်ပေလိမ့်မည်။ သစ္ာတရားပေါ်လာ
ပေလိမ့်မည်။ ပညာပေါ်လာပေလိမ့်မည်။ ဒုက္ခ၏
အကြောင်းတရား ရှင်းလင်းပြတ်သားလာပေလိမ့်မည်။
သမုဒ္ဒသစွာ ရှင်းလင်းပြတ်သားလာလိမ့်မည်။ ဒုက္ခ၏
အကြောင်းတရားများကို ဖယ်ရှားသည့် ပြို့သွားအောင်
လုပ်သည့် နည်းလမ်းလည်း ထင်ရှား ပြတ်သားလာပေ
လိမ့်မည်။

အတွင်းသန္တနာန်ကို ရှုံးစမ်းရင်း ရှုံးစမ်းရင်းနှင့် ယင်း
အကြောင်းတရားများသည် ယင်းကိုလေသာတရားများ
သည် အမြစ်ပြုတ်သွားကြပေလိမ့်မည်။ ယင်းအရာ
အားလုံးသည် အဆွဲတိကသန္တနာန်ထဲက အတွေအကြောပေါ်
၍သာ အခြေခံပေလိမ့်မည်။ မိမိ၏ ၁၀၃နာပေါ်၍သာ
အခြေခံပေလိမ့်မည်။

သစ္ာတရား ရှာမြို့သော ယောကိပ္ပနီလုပ်သည် ဒုက္ခ
၁၀၃နာကို ဥပေက္ခာသဘော၊ ကြားနေသဘောဖြင့် ကြည့်
ရင်းကြည့်ရင်း ယင်း၁၀၃နာများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြေကြည့်
ရင်း ကြည့်ရင်း ယင်း၁၀၃နာများ၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို
နားလည်အောင် လုပ်ရင်းလုပ်ရင်း ဒေါသ၏ ကြာမြင့်စွာ
ကာလကစြီး စွဲဆောင်း သိမြို့သာခဲ့သော သံ့ရတရား
များကို အမြစ်ပြုတ်ပစ်ပေလိမ့်မည်။

အတွင်းသန္တနာန်က်ရှိုင်းရာ၌ ပိန္ဒေသာဖောက်ပြန်
မှုများ၊ ကိုလေသာတရားများသည် အားလုံးပင် ရာဂါ
ဒေါသ၊ မောဟ္မာသာလျှင် အခြေခံနေကြသည်။ ထို့
ကြောင့် ကိုလေသာတရားအားလုံးကို အမြစ်ဖြတ်ပစ်မည်
ဆိုလျင် အကျိုးဆက်အားဖြင့် ကိုလေသာတရားကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခများကိုလည်း အမြစ်ဖြတ်ပစ်ရာ
ရောက်သွားပေလိမ့်မည်။

အတွင်းသန္တနှင့်သာလျှင် ကြမ်းတမ်းခက်မာသော
အခြေအနေများမှ သိမ်မွေ့နှီးညံ့သော၊ အသိမ်မွေ့အနှီး
ညံ့ဆုံးဖြစ်သော အခြေအနေများသို့အထိ ရောက်အောင်
ရုပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ်ခန္ဓာ၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို ရှုမြင်သုံးသပ်
ရင်း ကိုလေသာတရားများ၊ ကင်းရှင်းသွားပြီးလျှင်
နောက်ဆုံး၍ ကိုယ်နှင့်စိတ်မှုအပ ဖြစ်သော၊ နာမ်နှင့်ရုပ်
မှ အပဖြစ်သော နိစ္စဖြစ်သော၊ သသာတဖြစ်သော၊ ရုဝေ
ဖြစ်သော၊ အမတဖြစ်သော၊ ကူးနှုန်းကို လွန်ချုပ်သွား
သော ပရမ္တ္တသွာကို မျက်မောက်ပြုပေလိမ့်မည်။

ယင်းအဆင့်အထိ ရောက်ရှိသွားသော ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်
သည် ပညာခိုင်မြှုသွားပေလိမ့်မည်။ တွယ်တာ တပ်မက်
မှ ကင်းရှင်းသွားလိမ့်မည်။ အပြင်ဗဟိုဒာဝါး သုခ
ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခဖြစ်စေ၊ လိုလားအပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မလိုလား
အပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အခြေအနေမျိုးဖြစ်ဖြစ်၊ မိမိ
မျက်မောက်တွင် ပေါ်လာလျှင် စိတ်ချိန်ခွင့်ညာ တိမ်း

စောင်းသွားလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ တည့်မတ်၍သာ နေပေ
လိမ့်မည်။ တပြေးတညီတည်းသာ ရှိနေပေလိမ့်မည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် မှန်ကန်သော အမိဘာယ်ဖြင့် ခုက္ခ
ကင်းပြိုးပြိုး သုခနှင့်ပြည့်စုံသောဘဝဖြင့် နေထိုင်သွား
ရပေလိမ့်မည်။ ယင်းအကြေအနေအထိ ရောက်အောင်
သွားသော လမ်းမည့် ရွှေသို့ တိုးသွားလေလေ ဖောက်ပြန်
မှတ်ရားများ၊ ကိုလေသာတရားများ ကင်းရှင်းသွားလေ
လေဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် အန္တာတို့က သန္တာန်အတွင်း မျက်နှာမူ
လျက် စိတ်ကူး သို့မဟုတ် အတုအယောင် အာရုံ၏
အကူအညီကို မယူဘဲ ယထာဘူတကျသော၊ သဘာဝကျ
သော အတွေအကြံများ၏ အကူအညီဖြင့် သစ္စာတရား
ကို သုံးသပ်ပြီးလျင် ကိုလေသာတရား ချုပ်ပြိုးသွားမည်
လမ်းမည့် ဧည့်ကြောက်သွားပြီးလျင် မိမိတို့အတွက် ကောင်း
ကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမည်။

(၈)

ဒုက္ခရောက်နေသူသည် နားလည်မှု မရှိပါက ဒုက္ခ၏
အကြောင်းကို အပြင်ဘက်တွင် ကြည့်သည်။ အပြင်
ဘက်က ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထု၊ အခြေအနေ၊ အဖြစ်အပျက်
စသည်တို့ကို ကြည့်သည်။ နားလည်မှု ရှိပါမှကား ဒုက္ခ
၏ အကြောင်း အတွင်းဘက်တွင် ကြည့်သည်။ မိမိကိုယ်
တိုင် မိမိ၏ စိတ်နှလုံး စင်ကြယ်သန့်ရှင်းမှု ပျောက်ဆုံး
သွားအောင် လုပ်သည်ဟု သိမြင်သဘောပါက်လာ
သည်။

စိတ်နှလုံးထဲတွင် ဖောက်ပြန်မှုများ ကိုလေသာ
တရားများဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရခြင်း
ဖြစ်သည်။ ကနာမငြိမ် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါသ
ဒေါမနသု စသော အကြောင်းတရားများဖြစ်ပေါ်လာ
သောကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗျာများရခြင်း
ဖြစ်သည်။

အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအကြောင်းအရာ သို့မဟုတ် အရာ
ဝတ္ထုများသည် မိမိ မလိုလားအပ်သည့် အကြောင်းအရာ
သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုများဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာ
အတွက် ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ်

မိမိလိုလားအပ်သည့် အကြောင်းအရာ သို့မဟုတ်
အရာဝါဌားများ မဟုတ်သည့် အတွက်
ကြောင့်လည်းကောင်း စိတ်နှင့်း မစင်မကြယ် ဖြစ်သွား
ခြင်း ဖြစ်သည်၊ ညစ်ညစ်းသွားခြင်း ဖြစ်သည် ဟူ၍
လည်း နားလည် သဘောပါက်လာသည်။

ဟို၍ ဟို၍ နားလည်မှ ရှိပါလျင်ကား မိမိ မလိုလား
အပ်သော အကြောင်းအရာ သို့မဟုတ် အရာဝါဌားများ
ကြောင့် ဒေါသ၊ ဒေါနသုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ မိမိ
လိုလားအပ်သော အကြောင်းအရာ သို့မဟုတ် အရာဝါဌား
များနှင့် ပတ်သက်၍ တဏ္ဍာ၊ ရာဂါ၊ တွယ်တာ ကပ်၌
ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အတွက်ကြောင့်ဟူ၍ နားလည်
သဘောပါက်သွားပေလိမ့်မည်။

မိမိ လိုလားအပ်သော အကြောင်းအရာ သို့မဟုတ်
အရာဝါဌားနှင့် ပတ်သက်၍ တွယ်တာကပ်၌မှုပို့ခြင်း
မှာ ‘မိမိ’ နှင့် ပတ်သက်၍၊ ‘ငါ’ နှင့် ပတ်သက်၍၊ ‘အဟံ’
နှင့် ပတ်သက်၍ နက်ရှိင်းစွာ တွယ်တာကပ်၌နေသော
ကြောင့် ဟူ၍လည်း နားလည် သဘောပါက်လာလိမ့်
မည်။ ‘ငါ’ နှင့်ပတ်သက်သော တွယ်တာ ကပ်၌ခြင်း
သည် ဒုက္ခကြီးစွာ ပေါ်ပေါ်က်လာအောင် ပြုလုပ် ဖုန်းတီး
နေသည်။

နားလည်မှ ကြီးကြီးမားမား ရှိပါမှကား ယင်းဒုက္ခ
ဖြစ်ဟားမှုပြသုနာ ဖြေရှင်းနည်းကို ‘ငါ’ ၌ ရှာဖွေရမည်
ဟူ၍ နားလည် သဘောပါက်လာလိမ့်မည်။

‘ငါ’ကို အတွင်း၌ ရှာဖွေရသည်။ ယောကို ပုဂ္ဂိုလ်
သည် သဒ္ဓါတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ယဉ်ကြည်
ချက် အခြေခံအရမျှသာမကဘဲ တွေးခေါ် ကြံးဆခြင်း၊
အခြေခံအရမျှသာမကဘဲ မျက်မှာက်ကိုယ်တွေ အခြေခံ
အရ ‘ငါ’ကို ရှာဖွေရသည်။

အစပထမတွင် ဉာဏ်ရိကဖြစ်သော၊ ခက်မာသော၊
အထည်ပြုပို့သော အာရုံး၏ အကူအညီဖြင့် အလုပ်
စလုပ်ရလိမ့်မည်။

ဉှုံးအထည်ပြုပို့သော ကိုယ်ကာယကို သိမှု၊
ထိတွေ့မှု ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကိုယ်ကာယတွင် ပေါ်လာ
သော၊ ခက်မာသော၊ ထုနှင့်ထည်နှင့်ပို့သော၊ ဉာဏ်ရိက
ဖြစ်သော ဝေဒနာများ ရှိနေကြသည်။ နာကျင်ခြင်း၊
လေးလံခြင်း၊ တင်းမာခြင်း၊ ဒီအားရှိနေခြင်း၊ ပူခြင်း၊
ချွေးထွက်ခြင်း စသော ဝေဒနာများဖြစ်သည်။

စွဲနှင့် အမိဋ္ဌာန်နှင့် ဥပေကွာသာသော့ဖြင့် တစ်ဖက်
စောင်းနင်းမဖြစ်ဘဲ တရပြီးတည်းညီစွာ ကိုယ်ကာယ
တစ်ခလုံးရှိ ဝေဒနာများကို ရှုမြင်သုံးသပ်သွားမည်ဆို
ပါလျှင် သိမ်မွေနှုံးညံ့၊ သုခုမဖြစ်သော အမှန်တရားများ
သည် သူအလိုလိုပေါ်လာလိမ့်မည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏
အထည်ကိုယ် ပြုသောသည် ကျိုးပျက်သွားလိမ့်မည်။
ပို့ပြီး နှုံးညံ့သိမ်မွေ့သော၊ ပို့ပြီး သုခုမဖြစ်သော ဝေဒနာ
များကို တွေ့ကြုံလာလိမ့်မည်။ ယားယံခြင်း၊ လိုင်းထ

ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးည်းထခြင်းစသော ဝေဒနာများ
ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ အားဖြင့် စိတ်နှင့် စိတ်အစဉ်ကို ရှုမြင်
သုံးသပ်သည်နှင့်အဆူ စိတ်နှင့် စိတ်အစဉ်သည် ကိုယ်နှင့်
လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဘွင်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ဝေဒနာများ
နှင့် လည်းကောင်း နက်ရှိုင်းစွာ ဆက်စပ်မှုရှိသည် ဆို
သည့်အချက်ကို သိမြင်လာလိမ့်မည်။

ခက်မှုရှိသော စိတ်စေတသိက်တို့၏ ဖောက်ပြန်
မှုများသည် ခက်မှုရှိသော ကိုယ်ကာယဣ၏ ဝေဒနာများ
နှင့် လည်းကောင်း၊ အထည်ပြုရှိသော စိတ်ကူးစိတ်သန်း
လှိုင်းတံ့ဗုံးများသည် သိမ်မွေးနှုံးညွှန်းသော ကိုယ်ကာယဣ၏
ဝေဒနာများနှင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်
ကာယဣ၏ ဝေဒနာများနှင့်လည်းကောင်း၊ သုခကိုဖြစ်စေ
တတ်သော အတွေးအကြံများသည် သုခကို ဖြစ် စေတတ်
သော ကိုယ်ကာယဣ၏ ဝေဒနာများနှင့်လည်းကောင်း
နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆက်စပ်မှုရှိနေသည်။

ကိုယ်ကာယဣကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ စိတ်အစဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာများ
ပေါ်ဘွင် အမြဲခံလျက် မျက်မှာက် ကိုယ်တွေ့သိအောင်
လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနှင့် အတွင်းပိုင်းမြှင့် ရှိသော အမှန်တရား
များကို နားလည်သောပေါ်က်လာသည်။ ဤလွှဲမှား
သော ‘ပါ’ နဲ့ သဏ္ဌာယအစွဲသည် မည်သို့ မည်ပုံ အတွင်း

ပိုင်း နက်ရှိုင်းရာသို့အထိ အရိပ်ထိုးနေသည် ဆိုသည်ကို
မြင်တွေ့ရလိမ့်မည်။

ဤ ‘ငါ’ မနှစ်သက်မဲလိုလားသည့်အရာကို ဖယ်ရှား
ပစ်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်သော ဒေါသသည် လည်း
ကောင်း၊ ဤ ‘ငါ’လိုလားနှစ်သက်သည့်အရာကို ရရှိခို့ရန်
အတွက်ရရှိသောအခါ ဖက်တွယ်ထားဖို့အတွက် ကြိုးစား
အားထုတ်သော ရာဂသည်လည်းကောင်း၊ အတွင်း
သန္တာန် ထဲက ခွဲ၍မရသော၊ ကျိုးပျက်မသွားသော
သဘောသဘာဝဖြစ်လာသည်။ ဝေဒနာများကို ရူမြင်
သုံးသပ်လျှင် ယင်းအမှန်တရားသည် အလွန်တရာ
ပြတ်သားသွားလိမ့်မည်။

နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေသည့် အချိန်များလည်း
ခြင်ကိုက်သည်။ မလိုလား မနှစ်သက်သော ဝေဒနာဖြစ်
ပေါ်လာသည်။ ချက်ချင်း ဒေါသနှင့် ယဉ်သော တုံးပြန်
မှု ပြုလုပ်သည်။ ခြင်ကို ပျုသွားအောင် လုပ်သည်။
သို့မဟုတ် သတ်ပစ်သည်။ ခြင်ကိုက်သော နေရာကို
ကုတ်ပြီးလျှင် မလိုလား၊ မနှစ်သက်သည့် ဝေဒနာကို
ဖယ်ရှားပစ်သည်။ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေရင်းက
ပင် မောက်လျက် အိပ်လိုက်သည်။ သို့မဟုတ် ဘယ်ညာ
စောင်းပြီးအိပ်သည်။ ကိုယ်ကာယပိနေသဖြင့် တစ်နေရာ
ရှာ့၍ မလိုလား။ မနှစ်သက်အပ်သော ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်
လာလျှင် တစ်မှုဟုတ်ချင်း တုံးပြန်မှုပြုလုပ်သည်။ ယင်း
ဝေဒနာကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် ဘယ်ညာမပြောင်းပြီး စောင်း

အပ်သည်။ ထို့နောက် မကြာမီ ကိုယ်ကာယ ဝိလာပြန်
သဖြင့် မနှစ်သက် မလိုလားအပ်သော ၈၀၃နာ ပေါ်လာ
ပြန်သည့်အတွက် တစ်ဖန် ဘယ်ညာပြောင်းပြီး တစောင်း
အပ်ပြန်သည်။ ဘယ်နှစ်ကြီးမြဲ ဘယ်နှစ်ခါ ဘယ်ညာ
ပြောင်းပြီး တစောင်း အပ်နေသည်မသိပေ။

နံနက်ပိုးလင်းခါနီး၌ ရာသီဥတုပြကြား ကိုယ်ပေါ်
တွင် အေးသော ၈၀၃နာ ပေါ်လာသည့်အခါ ယင်း
၈၀၃နာကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်အတွက် ခြေရင်းတွင် ရှိနေ့
သော စောင်ကို ဆွဲခြုံလိုက်သည်။ ယင်းအပြုအမူများ
သည် အပ်ပျော်နေချိန်၌ ပြုလုပ်နေကြသော အပြုအမူ
များ ဖြစ်သည်။

မအပ်ဘဲနေသည့်အခါ၌လည်း အလားတူပင် ဖြစ်
သည်။ ထိုင်နေရင်း ကိုယ်ကာယတွင် တစ်နေရာ၌ ဒိတိုင်
နေမိသည့်အခါ တစ်နည်းတစ်ဖုံးပြောင်းလဲထိုင်သည်။
ကိုယ်ကာယကို လူပံ့ရှားသည်။ တစ်နေရာရာ၌ ယားလာ
သောအခါ မဆိုင်းမတွဲဘဲ ကုတ်သည်။ အယား ဖျောက်
သည်။ မျက်လုံးခြားကြောက်လာသောအခါ ချက်ချင်း မျက်
တောင်ခတ်ပြီး မျက်လုံးစိုလာအောင် လုပ်သည်။ ယင်း
အပြုအမူများမှာ အမြဲတမ်း ဖြစ်နေသည်။

မိမိ၏ အာရုံများထဲတွင် ရူးစိုက်မှုရှိနေသော စိတ်
နှလုံး၏ အပေါ်ပိုင်းသည် အတွင်းသန္တာန်၌ ရာက၏
လိုလားနှစ်သက်အပ်သော အရာနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဒေါသ

၅၁ မလိုလား မနှစ်သက်အပ်သော အရာနှင့် ပတ်သက်၍
မည်သို့မည်ပုံ အတားအဆီးမရှိဘဲ တုံးပြန်မှ အစုအစဉ်
ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဆိုသည်ကို မသိပေ။

၈၀၃နာပေါ်တွင် အမြေခံလျက် ဗျားများအားထုတ်
သော ပိပသုနာသည် ယင်းအစိုက်မောင်ကို ဖယ်ရှားပစ်
သည်။ စိတ်နှလုံး၏ ယင်းသဘောသဘာဝကို လေ့လာ
သုံးသပ်လျှင် အမှန်တရားများစွာ ပေါ်ပေါက် လာသည်။

အမှန်တရားတစ်ခုမှာ ရုပ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးသည်၊
စိတ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးသည်၊ စေတသိက်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးသည်
ဥပ္ပါဒသဘော ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော သဘောရှိ၏
ဟူသောအချက်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော
'ဥပ္ပါဒ' သဘောရှိသည့် အရာသည် ပျက်စီးချပ်ငြမ်းသွား
တတ်သော 'ဝယ' သဘောလည်း ရှိသည်။ ဤရပ်ခန္ဓာ
သည် အထည်ဖြတ်ရှိသော၊ ခက်မာသော၊ ထွေ့ချိန်
ဖြစ်သော အရာဖြစ်သည်ဟု ထင်ရသော်လည်း သိမ်မွေ。
နှုံးသွေ့သော၊ သုခုမဖြစ်သော ပရမာဏုမြှု အစိတ် အပိုင်း
များသည်ပင်လျှင် ဖြစ်ပျက်သဘော ဥပ္ပါဒယဝယသဘော
ရှိကြသည်သာ ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဤနာမ်ခန္ဓာ ဝိညာဉ်၊ သညာ၊
၈၀၃နာ၊ သခိုရ (သီခြင်း၊ မှတ်ခိုခြင်း၊ ခံစားခြင်း၊ တုံးပြန်
ခြင်း) တို့သည်လည်း ဖြစ်ပျက်သဘော၊ ဥပ္ပါဒဝယ
သဘော ရှိကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ စိတ္တသန တိ-စိတ်

အစဉ်လည်း ထိနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့
ထဲတွင် ဘယ်မှာ ‘ငါ’ရှိသနည်း။ မည်သည့်အရာကို ‘ငါ’
ဟူ၍ မှတ်ရမည်နည်း။

သိမှုအလုပ်ကို ပြုလုပ်သော ဝိညာဉ်(ဝိညာနက္ခနာ)
သည် အမှန်တကယ်ပင် နိစွဲဖြစ်၏။ သသာတဖြစ်၏။
ယင်းသည်ပင်လျှင် ‘ငါ’ဖြစ်၏ ဟူ၍ အခိုန်အတန်ကြာ
မျှ ထင်မှတ်မှားကြသည်။ သို့ရာတွင် စူးစမ်းလေ့လာမှု
ပြုသောအခါ သူတေသန ပြုသောအခါ ယင်းအမှား
လည်း ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

သောတဝိညာဉ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော
သော့၊ ဥပ္ပါဒသော့ရှိသည့်အရာ ဖြစ်သည်။ သောတ
ဝိညာဉ်၏ အဖြစ်သော့ ဥပ္ပါဒသောသည် သောတ
နှင့် သုဒ္ဓါရု သို့မဟုတ် နားနှင့်အသံ နှစ်မျိုး ထင်ရှား
ရှိမှုသာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ နှစ်မျိုးစလုံး မရှိလျင် လည်း
ကောင်း သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးထဲက တစ်မျိုးမရှိလျင်လည်း
ကောင်း သောတဝိညာဉ်ဖြစ်ပေါ်မလာနိုင်ပေါ်။

ထိနည်းအတိုင်း စက္ခတိညာဉ်၏ အဖြစ်သော့၊
ဥပ္ပါဒသောသည် မျက်စိနှင့် အဆင်း သို့မဟုတ် စက္ခု
နှင့် ရူပါရု ရှိမှုသာလျင်လည်းကောင်း၊ ယာနဝိညာဉ်၏
အဖြစ်သော့၊ ဥပ္ပါဒသောသည် နာခေါင်းနှင့်အနဲ့
သို့မဟုတ် ယာနနှင့် ကွဲပွဲရှိမှုသာလျင် လည်းကောင်း၊
မိဂ္ဂဝိညာဉ်၏ အဖြစ်သော့၊ ဥပ္ပါဒသောသည် လျှေ
နှင့် အရသာ သို့မဟုတ် မိဂ္ဂနှင့် ရသာရု ရှိမှုသာလျင်

လည်းကောင်း၊ ကာယ ဝိညာဉ်၏ အဖြစ်သဘောဥပ္ပါဒ
သဘောသည် ကိုယ်နှင့် ထိတွေစရာ ပစ္စည်းဝဲ့
သို့မဟုတ် ကာယနှင့် ဟောငြွာရုံရှိမှသာလျှင် လည်း
ကောင်း၊ မနောဝိညာဉ်၏ အဖြစ်သဘော၊ ဥပ္ပါဒ သဘော
သည် စိတ်နှင့် စိတ်၏ အလုပ်ဖြစ်သော အတွေးအကြံ
စသည် သို့မဟုတ် မနောနှင့် ဓမ္မာရုံရှိမှသာလျှင် လည်း
ကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြသည်။

ဝိညာဉ်အားလုံးသည် အကြောင်းရှိမှသာ ဖြစ်ပေါ်
လာပြီး အကြောင်းမရှိသည်နှင့် ချုပ်ပြုမှုးသွားကြသည်။
အရာဝတ္ထုအားလုံးသည် ဖြစ်ပျက်သဘော ရှိကြသည်။
ဥပ္ပါဒ ဝယ်သဘော ရှိကြသည်။ အရာဝတ္ထုအားလုံးသည်
အနိစ္စတရားများ ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်းဝေဒနာ
များပေါ်အခြေခံလျက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အရာဝတ္ထုမှန်
သမျှ အမြှေမရှိ၊ အနိစ္စသဘောတရားများသာ ဖြစ်၏ ဟု
မိမိကိုယ်တွေ့အရ သိရှိနားလည်သွားသည်။ ယောကို
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ‘သမ္မ သံးရာ အနိစ္စာ’ဟူသော အမှန်
တရား ထင်ရှား ပြတ်သားသွားသည်။

အနိစ္စဖြစ်သော တရားသည် သုခစစ် သုခမှန်ကို
ပေးတတ်သောတရား မည်သည့်အခါမှ မဖြစ်နိုင်ပေ။
ယင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အခိုက်အတန်။
သုခ၊ ယာယီသုခသည် ခဏာကြာ ပျက်စီး ချုပ်ပြုမှုး
သွားသည်။ ထိုကြောင့် ယင်းအခိုက်အတန်၏ သုခ၊ ယာယီ

သူခ ဂျက်စီး ချုပ်ဖြစ်းသွားသောခါ ဒုက္ခသာလျှင်
ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ‘သမ္မာသံဪရာ
ဒုက္ခ’ ဟူသော သဘောတရားသည် ထင်ရှား ပြတ်သား
သွားသည်။

အကြင်အရာဝတ္ထုသည် အနိစ္စဖြစ်၏။ ခဏတိုင်း
ခဏတိုင်း ပြောင်းလဲနေ၏။ အကြင်အရာဝတ္ထု၏
လျင်မြန်သော အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်ပျက် အစုအစဉ်၊
ဥပုဒေဝယ် အစုအစဉ် ပြစ်၏နေ၏။ အကြင်အရာဝတ္ထု
အပေါ်၏ မိမိအစိုးမရ။ ထိုရှပ်သည်၊ ထိုစိတ်သည်၊
ထိုစေတသိက်သည် အဘယ်မှာ ‘ငါ’ဖြစ်မည်နည်း။ ယင်း
အခြေအနေ၏ သမ္မာတိလောကအတွက် မည်မျှ ‘ငါ’ဖြစ်
နေစေကာမူ အမှန်စင်စစ်ကား ‘ငါ’ဟူ၍ မရှိပေ။
ရှပ်တရား၊ နာမ်တရား အားလုံးသည် ‘ငါ’မဟုတ်ပေ။
**‘ငါ’ဟာ မဟုတ်ပေ။ ငါ၏ ‘အတ္ထ’ မဟုတ်ပေ။ ‘သမ္မာ
မဗ္ဗာ အနုတ္ထ’**

ယင်းသဘောတရားများသည် ဒသာနပညာနှင့်
ပတ်သက်သော ယုံကြည်ယူဆချက်များ မဟုတ်တော့
ပေ။ ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ဘွွှေဖြင်သိရှိသော
အတွေ့အကြံ အဆင့်အရ ကိုယ်နှင့် စိတ်၏ နယ်ပယ်
တစ်ခုလုံးကို စုံစမ်းလေ့လာသည်။ သူတေသန ပြုလုပ်
သည်။ ယင်းနယ်ပယ်တစ်ခုလုံး၌ ‘ငါ’ဟူ၍ ပြောရမည်
အရာဟူ၍ မည်သည့်နေရာမှာမူ မရှိပေ။

ଯଦିଃଆମୁଖିତରାଃକ୍ରି ପିତିଗିର୍ଯ୍ୟଦୈସବନ୍ଧୁପ୍ରିଣ୍ଦ ଵିଶ୍ଵି
ଭାଃଲନ୍ତିଲ୍ମୁନ ଅର୍ଥିତ୍ତା ପ୍ରୟାଗର୍ଭଗ୍ୟବତ୍ତାଃବନ୍ଧୁଃ॥ ଆଚଂ
ଭାଃ ଆମ୍ରିତଭାଃ ଶ୍ଵର୍ଲେଣ୍ଟିଃଭ୍ରତ୍ତାଃବନ୍ଧୁଃ॥ ଷୋଭାଗାନ୍ଦିଃତନ୍ତାଃ
ବନ୍ଧୁଃ॥ ଫୋରିପ୍ରିନ୍ଦମୁଖାଃ କିଲେତା ତରାଃଭୂଃଆତ୍ମଗ
ଫେରାମର୍ଯ୍ୟିତେଜାପେ॥ ଲୁହଭାଃତେବା ‘ତୀ’ତେବନ୍ଧ ଆଶ୍ରମ୍ଭେର୍
ଭ୍ରତ୍ତାଃବନ୍ଧୁଃ॥ କିର୍ଯ୍ୟକୁନ୍ଦ ଶିତରଣୀ ଫିର୍ଯ୍ୟପର୍ଯ୍ୟ ଲୁହମ୍ଭାଗ
ଭ୍ରତ୍ତାଃତେବା ଆଶଙ୍କାତର୍କଶଙ୍କାନ୍ତି ରୋଗର୍ଭାଲାବନ୍ଧୁଃ॥

ଯଦିଃଆଶଙ୍କାତ୍ମି ଲୁହମ୍ଭାଗି ଲୁହମ୍ଭାଃତେବା ଲୁହମ୍ଭା
କ୍ରିମୁ ଅପର୍ତ୍ତିତେବା ଆତ୍ମେଅଗ୍ରିପ୍ରତିପର୍ବତାବନ୍ଧୁଃ॥
ଲୁହମ୍ଭାଗିଣୀ ଫିର୍ଯ୍ୟପର୍ଯ୍ୟାତର୍କଶଙ୍କାନ୍ତିଗ
ଲୁହମ୍ଭାଃ ଆଃଲଃ ଅନ୍ତି ପ୍ରତିଣୀ ॥ ଆଃଲଃ ତିତ୍ତାପ୍ରତିଣୀ ଭୂ
ହିରାଳିନ୍ଦିଃପ୍ରତିତେବନ୍ଧୁଃ॥ ଅନ୍ତିରାତ୍ମାନ୍ଦ ଲୁହମ୍ଭାଗି ଲୁହମ୍ଭାଃ
ତେବା ଲୁହମ୍ଭାଗିମୁ ଅପର୍ତ୍ତିତେବା ଆତ୍ମେଅଗ୍ରିମ୍ଭିଃ ର୍ଭାଲା
ଲୁହମ୍ଭା ଲୁହମ୍ଭାଗି ଲୁହମ୍ଭାଃତେବା ଲୁହମ୍ଭାଗିମୁ ଅପ
ପ୍ରତିତେବା ଆଶ୍ରମାଫେବନ୍ଧ ଅନ୍ତିମଭୂତ ଆଶଙ୍କାବନ୍ଧୁ
ଗିର୍ଯ୍ୟ ଶିତର ଶିତରାଗିଣୀ ଆଶ୍ରମାଫେ ଅନ୍ତିମଭୂତ
ଆଶଙ୍କାନ୍ଦ ତାଵିଃତାମ୍ରାଃପ୍ରତିତେବନ୍ଧଭୂର୍ବାଲନ୍ଧଃଗୋନ୍ଦଃ
ଶଙ୍କାକୁନ୍ଦାଗିପ୍ରତିତେବନ୍ଧଭୂର୍ବା ଲନ୍ଧଃଗୋନ୍ଦଃ ତନ୍ଦରାଃ
ପ୍ରତିତେବାଃଲାପଲିମ୍ବନ୍ଧୁଃଭନ୍ଧୁଃ॥

ଯଦିଃଆଶଙ୍କା ଅନ୍ତିମଭୂତ ଆଶ୍ରମାଫେବନ୍ଧ ଅନ୍ତିମ
ମଭୂତପେ॥ ଫିତ୍ତପ୍ରତିତେବନ୍ଧୁଃ॥ ପ୍ରୋନ୍ଦଃଲୋଳିନ୍ଦଃ ମର୍ଯ୍ୟିପେ॥ ଅପ୍ରି
ତନ୍ଧତ୍ତିଷ୍ଠିତେବନ୍ଧୁଃ॥ ଆଵାତାମ ମଭୂତପେ॥ ଵାତାମ

ဖြစ်သည်။ အဖြစ်တရား၊ ဥစ္စိဒတရား မဟုတ်ပေ။
အနှစ်ဒတရား၊ အဇာတတရား ဖြစ်သည်။ ဝယတရား
မဟုတ်ပေ။ အဗျာယတရား ဖြစ်သည်။ ပျက်စီးတတ်သော
တရား မဟုတ်ပေ။ မပျက်စီးတတ်သောတရား ဖြစ်
သည်။ ချုပ်ငြမ်းသော တရား မဟုတ်ပေ။ မချုပ်ငြမ်း
သောတရား ဖြစ်သည်။ မရဏတရား မဟုတ်ပေ။
အမရဏတရား ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခ မဟုတ်ပေ။ ပရမသုခ
ဖြစ်သည်။ ‘နိမ္မာနံ ပရမ သုခ’

သို့ရာတွင် ယင်းအဆင့် ယင်းအခြေအနေသည်
ပင်လျှင် အနတ္ထတရား ဖြစ်သည်။ အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိ
သော ယင်းအခြေအနေမျှလည်း ‘ငါ’ဟု ပြောရမည့်
မည်သည့်အရာကိုမှ မတွေ့ရပေ။ ယင်းကိုယ်နှင့် စိတ်
အစဉ်မှုအပြစ်သော ယင်းကိုယ်နှင့် စိတ်အစဉ်ကို စွာနှုန်း
သွားသောအဆင့် သို့မဟုတ် အခြေအနေသည် လည်း
‘ငါ’စဲ ‘ငါ’အဖြစ် ဆိတ်သွေးနေသည်။ ယင်း၏ ဓမ္မ^၁
သဘောသည်လည်း အနတ္ထသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ယင်း
အဆင့်၊ ယင်းအခြေအနေသည် ‘ငါ’ မဟုတ်ပေ။ ‘ငါ’
ဟာ၊ မဟုတ်ပေ။ ‘ငါ၏ အဗ္ဗာ’ မဟုတ်ပေ။ ဘောင်ခတ်
ထားသောအရာ မဟုတ်ပေ။ ဘောင်ခတ်မထားသော
အရာ ဖြစ်သည်။ အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော အရာ
မဟုတ်ပေ။ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အရာ ဖြစ်
သည်။

ထိအချိန်၌ လူမြန်တို့၏ ဤမှာဘက်၌ လည်း
ကောင်း၊ ဟိုမှာဘက်၌လည်းကောင်း ‘သမ္မ ဓမ္မာ
အနတ္တာ’ သာလျှင် ဖြစ်၏ဟူ၍ အပြည့်အဝ နားလည်
သဘောပါက်လာလိမ့်မည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် ‘ငါ့’၊
‘သတ္တာယွဲ’ အပြည့်အဝ အရည်ဖျောကျသွားပြီးလျှင်
လွတ်မြောက် ပြမ်းချမ်းမှု ရှိလာပေလိမ့်မည်။

အသိဉာဏ် ဗဟိုသုတ၏ လေ့ကျင့်ခန်းဖြစ်သော
ဒသန ပညာဆိုင်ရာ ယုံကြည်ယူဆချက် အနောင်အဖွဲ့
မှ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ပြီးလျှင် ယင်းဝေဒနာများ၏
အမြဲခံအရ ကိုယ်နှင့် စိတ်၏ အနိစ္စနယ်ပယ်ကိုလည်း

ကောင်း၊ စိတ်အစဉ်၏ အနိစ္စနယ်ပယ်ကိုလည်းကောင်း
သုဉာရိကမှ သုခမအထိ၊ ခက်မှာသော အရာမှ သီမံမွှေ့
သော အရာအထိ၊ ကိုယ်တိုင် စူးစမ်းလေ့လာပြီး လျှင်
ထိမှနောက်၌ ယင်းနယ်ပယ်၏ အပြင်ဘက်က နိစ္စဖြစ်
သော လွတ်မြောက် ပြမ်းချမ်းမှုအဆင့် သို့မဟုတ် အမြဲ
အနေကို ပိမိတို့ကိုယ်တိုင် မျက်မှာက်ပြုသင့်ကြပေ
သည်။

(၉)

မျက်စိဖြင့် ရပ်အဆင်းကို ကြည့်သည်။ မျက်စိဖြင့် ဖြင့်ရသော ရပ်အဆင်းကို စိတ်က ကောင်းသည် ဆိုးသည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်လို့လားဖယ်၊ မနှစ်သက်မလို့လားဖယ်၍ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထင်မှတ် အောက် မူသည်ဖြစ်၍ သုခက္ခာဖြစ်စေတတ်သော ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် ရပ်အဆင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရာဂ သို့မဟုတ် ဒေါသ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အကြံ့မျှလောက်သော အချိန်ကာလအတိုင်း အတာအထိ မျက်စိသည် ရပ်အဆင်းကို ကြည့်နေ၏။ ထိုမျှလောက်သော အချိန်ကာလအတိုင်းအတာအထိ ရူပါရုံထဲတွင် စိတ်ရောက်နေပြီးလျှင် ရာဂ သို့မဟုတ် ဒေါသကို ဖြစ်ပေါ် ပေါက်ဖွားလာအောင် ပြုလုပ်နေသည်။ ကမ္မသံ့ရတရားများ ဖြစ်ပွားနေသည်။ ကမ္မသံ့ရတရားများသည် ကျောက်သားပေါ်တွင် ထွင်း

ထားသော မျဉ်းကြောင်းကဲ့သို့ အရာအကြောင်း နက်
လာသည်။

နားဖြင့် အသံကို နားထောင်သောအခါ၌ လည်း
ကောင်း၊ နာခေါင်းဖြင့် အနဲ့ကို ရှူ၍သောအခါ၌လည်း
ကောင်း၊ လျောဖြင့် အရသာခံ သောအခါ၌လည်းကောင်း
အရပြားဖြင့် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ထိတွေ့သောအခါ၌
လည်းကောင်း ထိနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း
ကူန္တီးပါးဆိုင်ရာ ဒ္ဓါရ သို့မဟုတ် တံခါးပေါက်
တစ်ခုခုထဲက မည်သည့် တံခါး ပေါက်နှင့်မှ ထိတံခါး
ပေါက်နှင့်ပတ်သက်သော အာရုံ ထိတွေ့ခြင်း၊ ဆက်သွယ်
ခြင်း မရှိလျင်လည်း မနိမ်းသို့မဟုတ် စိတ်သည် သူ့
အလုပ်ကိုသူလုပ်သည်။ ယင်အခါက ထိတွေ့ခြင်း၊
ဆက်သွယ်ခြင်းရှိခဲ့ဖူးသောရှုပ်အဆင်းသည်လည်းကောင်း၊
အသံသည်လည်းကောင်း၊ အနဲ့သည်လည်းကောင်း၊
အရသာသည်လည်းကောင်း၊ ဂိုယ်အရပြားဖြင့် ထိတွေ့
သော အရာဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း စိတ်ထဲတွင် ပြန်
ပေါ်လာပြီးလျင် ယင်းတို့၏ အကူအညီဖြင့် စိတ်သည်
အချိန်ကြာမြင့်စွာ အတိတ်တွင် ရောက်နေသည်။
သို့မဟုတ် အနာဂတ်ကာလတွင် ယင်းကဲ့သို့သော အာရုံ
များနှင့် ထိတွေ့မှ ဆက်သွယ်မှု ရှိလာမလား၊ ရှိမလာ
ဘူးလားဟု တွေးခေါ်ကြံစည်လျင်လည်း ယင်းတွေးခေါ်
ကြံစည်ခြင်း၏ အကူအညီဖြင့် စိတ်သည် အနာဂတ်တွင်
ရောက်နေသည်။

ယင်းတွေးခေါက္ခိစည်ခြင်းသည် နှစ်သက်လို့လား
ဖွံ့ဖြစ်လျှင် ရာဂြိုဟ်ပေါ်လာသည်။ နှစ်သက်လို့လား
ဖွံ့ဖြစ်လျှင် ဒေါသဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ကမ္မာသံးရတရားများဖြစ်ပေါ်လာ
ပြီးလျင် ကမ္မာသံးရတရားများ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်ပေါ်
လာသောကြောင့် ကျောက်သားပေါ်တွင် ထွင်းထားသော
မျဉ်းကြောင်းကဲ့သို့ အရာအကြောင်း နက်လာသည်။
ယင်းတရားများသည်ပင် ဥပါဒါနတရားဖြစ်လာပြီးလျင်
အချိန်ကြာလာသောအခါ အသစ်သစ်ဘဝ၏
အကြောင်တရားများ ဖြစ်လာလျက် ဒုက္ခ အစုအပုံကို
ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။ ကူးမြန်မြောက်ပါးတို့၏ ဒွါရသို့
မဟုတ် တံခါးပေါက်များ၌ ရာဂ သို့မဟုတ် ဒေါသတို့၏
ယင်းတုံ့ပြန်မှုကြောင့် ပစ္စားလည်း ဒုက္ခအပြည့်ဖြစ်နေ
သည်။ အနာဂတ်လည်း ဒုက္ခအပြည့်ဖြစ်နေသည်။ ယခု
စိုက်ပိုးသော ရာဂနှင့်ဒေါသမျိုးစွဲများသည်လည်း ဒုက္ခ
အပြည့်ဖြစ်သည်။ အချိန်ကြာလာပြီး အသီးသီးသော
ယင်းအသီးသီးလည်း ဒုက္ခအပြည့်ဖြစ်သည်။ ပစ္စား
လည်း အမိုက်မြှောင်အတိ ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်လည်း
အမိုက်မြှောင်အတိ ဖြစ်သည်။

ယင်းအစုအစဉ်သည် နေ့ညှိမပြတ် တစ်သက်လုံး
သွားနေသည်။ ဒုက္ခချည်းသာလျှင် ဖြစ်နေသည်။ အမိုက်
မြှောင်ချည်းသာလျှင် ဖြစ်နေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်
ယင်းသို့ဖြစ်နေသနည်း။ ဝိပသာနာနည်းအရ စိတ်

အလေ့အကျင့် မပြုလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။
ပိပသုနာနည်းအရ မဖွံ့ဖြိုး မတိုးတက်သည့်အတွက်
ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရှုံးဟောင်း ဘာသာစကားဖြင့် ‘ပရီဇ္ဈ စီဉ္ဇာ’ ဆုံး
မဟုတ် သတ်မှတ်ဘောင်ခတ်ထားသော စိတ်ဟုခေါ်
သော စိတ်၏အပေါ်ပိုင်းကို ယခုခေတ် အနောက်တိုင်း
ဘာသာစကားဖြင့် ‘Conscious mind’ ဟုခေါ်သည်။
အသိစိတ်ဟု ဆိုလိုသည်။ စိတ်တစ်ခုလုံး၏ အလွန်
သေးငယ်သော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။

စိတ်၏ ယင်းအစိတ်အပိုင်းသည် အတွင်းပိုင်း
နက်ရှုံးရှုံး မည်သည့်အရာများဖြစ်နေသည်ကို မသိ
ပေ။ ကူးနှေ့တို့၏ ဒ္ဓရသို့မဟုတ် တံခါးပေါက်များနှင့်
အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံများ တိုက်ရှိက်ဆက်သွယ်နှုန္တသာ
ကြောင့်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် စိတ်၏ ယင်းအပေါ်ပိုင်း၌
အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံများကို တွေးခေါ်ကြောင်းမှုဖြစ်
လာသောကြောင့်ဖြစ်စေ ‘ပရီဇ္ဈ စီဉ္ဇာ’ သို့မဟုတ် အသိ
စိတ်သည် ယင်းအာရုံများ၌ ကျက်စားနေသည်။ အလုပ်
ရှုပ်နေသည်။ ယောက်ယက်ခတ်နေသည်။ စိတ်၏
ကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည့် ကျွန်းအစိတ်အပိုင်း
၌ မည်သည့်အရာတွေ ဖြစ်နေသည် ဆိုသည်ကို သတိ
မပြုပေ။

အနောက်တိုင်းဘာသာစကားဖြင့် ပြောရလျှင် ယင်း
အသိစိတ်(Conscious mind) သည် မိမိ၏ အတွင်းထဲ

က မသိတသိစိတ်၊ မသိစိတ်(Sub-conscious, Unconscious) ဖြု မည်သည့်အရာတွေ ဖြစ်နေသည်ဆို သည်ကို မည်သည့်အဖြစ်အပျက်တွေ ဖြစ်ပျက်နေသည် ဆိုသည်ကို မသိပေ။

ယင်းအရာများကို ယင်းအဖြစ်အပျက်များကို သတိ ပြုရန်အတွက် မိမိ၏ ရပ်ခန္ဓာကို သိအောင်လုပ်ရမည်။ အကြောင်းမူကား စိတ်၏ ယင်းကြီးမားသော အစိတ် အပိုင်းသည် ကိုယ်ကာယန့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကာယန့် ဖြစ်ပေါ်နေသော ၃၀၃နာများနှင့် လည်းကောင်း ဆက်စပ်မှု ရှိနေပြီး ယင်း၃၀၃နာများနှင့် ပတ်သက်၍ မျက်ကန်း တုံ့ပြန်မှု ပြုလုပ်လျက် ယင်း၃၀၃နာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအတွက် ‘မသိတသိစိတ်’ ဟူသော စကားလုံးကို အသုံးမပြုပေ။

စိတ်၏ ယင်းကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းအတွက် ယခုခေတ် အများသုံးဘာသာစကားထဲက စကားလုံး တစ်လုံးလုံးကို အသုံးပြုမည်ဆိုလျင် ပို၍ အဆင်ပြုပေ လိမ့်မည်။ ယခင်က ‘ပရိုဂ္ဂိုစိုဗ္ဗ’ ဟု ခေါ်သော အနောက် တိုင်းက လူများက ‘Conscious mind’ဟုခေါ်သော စိတ်ကို ဗဟိုခွဲစိတ် သို့မဟုတ် အပြင်စိတ်ဟု ခေါ်လျင် ယခင်က အပရိမိတစိုဗ္ဗ သို့မဟုတ် မဟုဂ္ဂတစိုဗ္ဗ၏ သော အနောက်တိုင်းဘာသာစကားဖြင့် ‘Sub-conscious mind’ဟူ၍လည်းကောင်း ‘Unconscious

mind'ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သောစိတ်ကို အဆွဲဖို့တဲ့
(Inner mind-အတွင်းစိတ်)ဟုခေါ်လျှင် ပို၍ ရင်းလင်း
ပြတ်သား ကောင်းသွားပေလိမ့်မည်။

အပြင်စိတ်နှင့် အတွင်းစိတ်၏အကြားတွင် နံရံခြား
ထားသည်။ အတွင်းစိတ်တွင် မည်သည့်အရာများ ဖြစ်
ပျက်နေသည် ဆိုသည်ကို အပြင်စိတ်က မသိပေ။ ယင်း
နံရံကို ဝိပဿနာက ချီးဖျက်ပစ်သည်။ အပြင်စိတ်သည်
ယောဂျွာအားဖြင့် ကိုယ်ကာယနှင့် ကိုယ်ကာယဉ်းဖြင့်
ပေါ်သော ဝေဒနာများကို သတိမပြုပေ။ ဝိပဿနာက
သတိပြုအောင် သင်ပေးသည်။ ယင်းကို ဝိပဿနာ
ဝေါဟာရ စကားဖြင့် သတိနှင့် သမွှေ့ပေါ်ဟုခေါ်သည်။
သတိ၏အမိဘယ်မှာ နိုးနိုးကြားကြား ရှိနေခြင်း သတိ
ရှိနေခြင်းဖြစ်ပြီး သမွှေ့ပေါ်၏ အမိဘယ်မှာ ကိုယ်ကာယ
တွင် ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာများကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ
များ၏ အနိစ္စလက္ခဏာကိုလည်းကောင်း ရှုမြင် သုံးသပ်
လျက် တပြီးတညီတည်း ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ပြုလုပ်ပါက စိတ်တစ်ခုလုံး၏ သဘာဝ
သည် ပြောင်းလဲသွားသည်။ အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံများ
၏ အခါဝပ်သိမ်း ရောက်နေသော အပြင်စိတ်သည် ထို
အခါ၌ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အတွင်းကို ရှုမြင်လျက်
ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာများနှင့်
ပတ်သက်ပြီး နိုးနိုးကြားကြားရှိလာသည်။ သတိပြုလာ

သည်။ မိမိ၏အမြစ်အရင်းနှင့် ဆက်စပ်မှ ရှိလာသည်
ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာများနှင့်
ပတ်သက်၍ သတိရှိသော်လည်း ယင်းဝေဒနာများနှင့်
ပတ်သက်ပြီး အခါခပ်သိမ်း မျက်ကန်းတံ့ပြန်မှ ပြုလုပ်
တတ်သည့်သဘာဝ ရှိနေသောကြောင့် အပြင်စိတ္ထ့
တည်ရှိနေသည့် ‘ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှ’ဟူသော စကား
သည် မည်မျှပင် ကောင်းမွန်သော်လည်း လက်ခံနာယူ
ခြင်း မရှိသော အတွင်းစိတ်သည် ထိအခါ၌ ဘာဝနာဗျား
များ အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့် ‘ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှ’ဟူ
သော စကားကိုမျှသာမက မိမိအတွေ့အကြုံအရ ဖြစ်ပေါ်
လာသော ‘ပညာစကား’ ကိုလည်း လက်ခံနာယူဖို့ အဆင်
သင့် ဖြစ်လာသည်။

ရှုံးခန္ဓာတစ်ခုလုံးနှင့်နာမ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးသည် မည်မျှ
အနိစ္စတရားဖြစ်သနည်း။ မည်မျှခဏမကြာ ပျက်စီးတတ်
သော တရားဖြစ်သနည်းဆိုသည်ကို ပညာဖြင့် သိပြီးလျင်
ယင်းရပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာနှင့် ပတ်သက်၍ ရာဂ တံ့ပြန်မှ
အော်သတံ့ပြန်မှ မပြုလုပ်တော့ဘဲ တမပြီး တညိုတည်း
အဆင့်၌ ရပ်တည်လာသည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် ကောင်းကျိုးပြုသော ဝိပဿနာ
နည်းကို အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ယောကို
ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအပေါ်ပိုင်းက စိတ်၏ဖောက်ပြန်မှုများကို
ဆေးကြောသုတ်သင်ပစ်ရုံမျှသာမက အတွင်း စိတ်ပတ်

၏ နက်ရာအပိုင်း၌ မည်သည့်အချိန်ကာလကစြီး စုနေ
မှန်း၊ အောင်းနေမှန်း မသိသော၊ အိပ်ပျော်နေမှန်း မသိ
သော ဖောက်ပြန်မှုများကိုလည်း အမြစ်အရင်းပါ မကျိုး
အောင် နှတ်ပယ်ပစ်သည်။ စိတ်တစ်ခုလုံးကို ပညာခွန်
အားဖြင့် ဖောက်ပြန်မှုများမှ လွှတ်ပြောက် ကင်းရှင်းသွား
အောင် လုပ်ပစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်လရန်အတွက် ကိုယ်
ခန္ဓာတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သူခဝေဒနာ၊
အခုက္ခ မသူခဝေဒနာများကို ဝိပယ်နာအဖြင့်ဖြင့် ရှုမြင်
သုံးသပ်ရမည်။

နည်း၏ ထမြာက်အောင်ဖြင့်မှုကို ဖြစ်ထွန်းလာ
သော အကျိုးထူးတရားဖြင့် တိုင်းတာရသည်။ သို့ဝေါ်
သက်သက် သဘောတရားသက်သက်ဖြင့် တိုင်းတာ၍
မရပေ။ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ပေါ်နေသော ဝေဒနာများနှင့်
ပတ်သက်၍ သိသော အနိစ္စလက္ခဏာ အခြေခံပေါ်၍
တပြီးတညီတည်း တည်ရှိနေရန် အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်
သော ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်သည် အခါခပ်သိမ်း ဖောက်ပြန်မှု
ရှိလာခဲ့သော မိမိ၏စိတ်သည် ယခုအခါ၌ တဖြည်းဖြည်း
တစ်စတ်စ မည်သုံးမည်ပုံ ပြောင်းလဲမှု ရှိလာသနည်း
ဟူ၍ မိမိ၏ အတွေ့အကြုံအရ ရှုမြင် သုံးသပ်ကြည့်
သည်။ ရှာကန့် ဒေါသတရားများ လျော့နည်းလာသည်။
ရာကန့်ဒေါသတရားများ လျော့နည်းလာသောကြောင့်
အကြောက်အလန်၊ အသာရမ္မက်၊ မရောင့်ရဲ မတင်းတိမ်

နှဲ ပုပန်သောက ယောက်ယက်ခတ်ခြင်း စသည်များ
လျော့နည်းလာသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်လာခြင်းများ မိမိ၏ မျက်ကန်းသဘော
သဘာဝ၏ ခိုင်းစေရာ လုပ်ရသည့် ကျွန်ုပ်ဖြစ်ခဲ့သော
စိတ်၏ ဤများကြီးမားသော အစိတ်အပိုင်းသည် ယခု
အခါ၌ ယင်းကျွန်ုပ်ဘဝမှ လွတ်မြောက်သွားသည့်အတွက်
ဖြစ်သည်။ မောဟဖုံးလွမ်းနေသောကြောင့် ဝေဒနာများ
နှင့် ပတ်သက်ပြီး တုံပြန်မှ ပြုလုပ်နေရသော ကျွန်ုပ်ဘဝသို့
ရောက်နေခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ၌ ဝေဒနာများနှင့်
ပတ်သက်ပြီး နိုင်းကြားကြားရှိနေအောင်၊ သတိရှိနေ
အောင် တပြီးတည်တည်းရှိနေအောင် အလေ့အကျင့်
ပြခြင်းသည် ယင်းကျွန်ုပ်ဘဝ၏ သံခြေချင်းများကို ဖြတ်
တောက်ပစ်လိုက်သည်။

ဘာသာရေးရိုက်းကဏာများ၏ ဒသနအယူအဆ
များ ဉာဏ်လွှာများများနဲ့နေရသူတရီးသည် ဤအနိစ္စ^၁
ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာတွင်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်
အနိစ္စဖြစ်သော ဝေဒနာများကို ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းအာဖြင့်
မည်ကဲ့သို့သောအကျိုးကို ရရှိမည်နည်း ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ နို့ဖြစ်သော၊ ရဝါဖြစ်သော မြှေသောအရာကို
ရှုမြင်သုံးသပ်မှ အကျိုးရှိမည် ဟူ၍လည်းကောင်း တစ်ခါ
တစ်ရုံ ယုံများ သံသယဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြသည်။

သို့ရာတွင် ဤအနိစ္စဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ကိုယ်
ခန္ဓာမြှုပ်ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာများကို အကယ်၍ ရာဂ

လွမ်းနေသော ဒေါသလွမ်းနေသော မောဟလွမ်းနေသော
အမြင်ဖြင့် ကြည့်ရှုသုံးသင်မည်ဆိုလျှင် အမှန်တကယ်
ပင် မိမိ၏ ခုက္ခနာင်ကြီးကို ခိုင်မာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း
ပင် ဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို ဝိပဿနာတရား ပွားများ
အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်
သည်။

ဝိပဿနာသည် သာမဏန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်
အား ယင်းသဘောသဘာဝပြုပြင်မပြုပြုသော်လဲရန်အတွက်
သင်ကြားပေးသည်။ ဝိပဿနာနည်းအရ အတွင်းစိတ်
ရာကနှင့်ဒေါသတုံ့ပြန်မှုပြုလုပ်သော သဘောသဘာဝ
ကင်းလွှတ်သွားလျှင် ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရာဂါ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကင်းလွှတ်သွားလျှင် ကမ္မ
ကိုလေသာတရားများ ပြတ်တောက်သွားသည်။ စိတ်
သည် ဖောက်ပြန်မှုအသစ်များကို မပြုလုပ်တော့ပေ။
ယင်း အကျိုးဆက်အရ ယောက်ပြန်မှုအဟောင်းများလည်း
ကုန်ဆုံးပျောက်ပျက်သွားကြသည်။

ထိုအခါ့၌ လူနှုန်းတို့၏နယ်ပယ်ကို ကျော်လွန်သွား
သော နို့ဖြစ်သော သသာတဖြစ်သော ဓဝဖြစ်သော
တရားကို မျက်မှုဗောက်ပြုသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွား
သည်။ နာမ်နှင့်ရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို
လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာများကိုလည်းကောင်း၊ လူနှုန်းတို့
၏ နယ်ပယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာနည်းဖြင့်

ရူမြိုင်သုံးသပ်ခြင်းသည် ယင်းနယ်ပယ်များနှင့် တွယ်တာ
ကပ်ခြေခြင်း ကျိုးပြတ်သွားစေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။
ယင်းနယ်ပယ်များကို ကျော်လွန်သွားပြီး ယင်းနယ်ပယ်
များမ အပြစ်သော နိစ္စဖြစ်သော သသာတဖြစ်သော
ရုဝါဖြစ်သော အမြဲက်တရားကို မျက်မှာက်ပြနိုင်ရန်
အတွက်ဖြစ်သည်။ ဘေးဘယနှင့် ဒုက္ခတို့မှ လုံးဝ လွတ်
မြောက်မှ ရရှိနိုင်စေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

(၁၀)

အာသဝဟူသည်မှာ စီးဆင်းခြင်း သို့မဟုတ် ယိုစီးခြင်း
ကို ခေါ်သည်။ အာသဝ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ စီးဆင်း
ခြင်း သို့မဟုတ် ယိုစီးခြင်းဖြစ်သည်။ အနာပေါက်မှ
ပြည်အမြိုစီးနေခြင်းကို အာသဝဟု ခေါ်သည်။ စိတ်
အလျင်၌ ဖောက်ပြန်သော တရားများ သို့မဟုတ် ကိုလေ
သာ တရားများ၏ အညွစ်အကြေး ယိုစီးနေခြင်းသည်
လည်း အနာပေါက်က ပြည်ယိုစီးနေသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်
သည်။ ထိုကြောင့် အာသဝဟု ခေါ်သည်။ စိတ်အညွစ်
အကြေး ဖြစ်နေလျှင် စိတ်၌ အာသဝ ယိုစီးနေသည်။
အာသဝ ယိုစီးနေလျှင် စိတ်သည် ပို၍ ညစ်ကြေးသွား
သည်။ အညွစ်အကြေး ဖြစ်နေသော စိတ်သည် ဒုက္ခ
ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အာသဝဖြစ်နေသော သူသည်
ဒုက္ခကြံတွေ့နေရသည်။ အာသဝ မရှိသော သူကို ဒုက္ခမှ
လွတ်မြောက်နေသူဟူ၍ ခေါ်သည်။

အာသဝသည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဒုက္ခရောက်အောင်
လုပ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် မကြာခဏ
စိတ်ထဲတွင် အာသဝများ သို့မဟုတ် အာသဝတော်တရား

များ ဖြစ်ပေါ်လာဖြေးလျှင် ဒုက္ခရောက်အောင် အသဝ
ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း၊ ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ခြင်းတို့သည်
ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အလေ့အကျင့်တစ်ခုသွယ် ဖြစ်နေ
သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်တွင် အသဝ၏ မူးယစ်ခြင်းတစ်ခု
လွမ်းနေသကဲ့သို့ ထင်နေရသည်။ အမျိန်က အသဝတို့
ကိုယ်တိုင်တွင် မူးယစ်ခြင်းတစ်ခု ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့်
မူးယစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထု၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်၌
လည်း ‘အသဝ’ဟူသော စကားလုံးကို အသုံးပြုကြ
သည်။

လောဘ၊ ဒေါသ အစရှိသော ဟောက်ပြန်မှုများ
သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများသည် မည်မျှ မူးယစ်
ခြင်းလွမ်းနိုးနေသနည်း။ ယင်းဟောက်ပြန်မှု တရားများ
သည် သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများသည် ဒုက္ခဖြစ်
စေတတ်သည်ဟူ၍ အသိဉာဏ်အဆင့်အရ ကောင်းစွာ
နားလည်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဟောက်ပြန်မှုတရား
များ သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများကို ဖြစ်မွားလာ
အောင် လုပ်နေကြသည်။ ယင်းတရားများထဲက အပြင်
ဘက် ထွက်လိုကြသော်လည်း မထွက်နိုင်ကြပေ။ ယင်း
မှာ မူးယစ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အစွဲတစ်ခု ဖြစ်နေခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ အလွန်တရား နက်ရှိင်းသော အစွဲဖြစ်သည်။

ယင်းမူးယစ်ခြင်းသည် ယင်းအစွဲသည် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာဝတ္ထုများ၏ မူးယစ်ခြင်း သို့မဟုတ်

အစွဲ တစ်ခုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာဝဘ္ဗာထက်ပင် ပို၍ နက်ရှိုင်းသည်။

အရက်သမားဖြစ်စေ၊ ဆေးစွဲသူ ဖြစ်စေ၊ ဘိန်းစွဲသူ
ဖြစ်စေ ထိုသနားစရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူ၏ အစွဲကြောင့်
မည်၌ ပျောယာခတ်နေသနည်း။ ယင်းကဲ့သို့ ပျောယာခတ်
နေခြင်းသည် ဖောက်ပြန်မှုတရားများ၏ မူးယစ်ခြင်း
သည် အာသဝတရားရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်
သည်။ မူးယစ်စေတတ်သော အရာဝဘ္ဗာများကြောင့်
မူးယစ်နေသူ တရှိသည် မိမိတို့၏ စိတ်စွမ်းအားကြောင့်
တစ်ခါတစ်ရုံ ယင်းအစွဲမှ လွတ်ကင်းသွားကြသည်။
သို့ရာတွင် စိတ်ထဲတွင် ရှိနေသော ယင်းအာသဝတရား
များ၏ မူးယစ်ခြင်းအစွဲက လွတ်မြောက်နိုင်ဖို့ရာ မလွယ်
ပေ။

ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တစ်စုသည် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးကဲ့သို့
ပင်ပင်ပန်းပန်း ကြိုးစားအားထဲတ်လျက် မိမိ၏ နား
လည်မှုဖြင့် အမှန်တရားကို သုတေသနပြုရင်း အာသဝ
ကင်းသော လမ်းတစ်ခုရကို ရှာဖိုးသည်။ နည်းတစ်ခုရကို
ရှာဖိုးသည်။ ယင်းနည်းလမ်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို
အာသဝတရား ကင်းအောင် လုပ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဘဝမှ လွတ်မြောက်သွားသော အရဟန္ဒာ
ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကို
ဗုဒ္ဓဟူ ခေါ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ အာသဝတရားကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မဟာကရဏာစိတ်ဖြင့် အာသဝတရား ယိုစီးနေသော
ဒုက္ခရောက်နောက်သည့် လူများအား အာသဝတရားမှ
လွတ်မြောက်ရန်အတွက် မိမိကိုယ်တိုင် အာသဝ တရားမှ
လွတ်မြောက်သွားသော နည်းလမ်းကို ဉာဏ်ပြတ်မှ
သည်။ ယင်းနည်းလမ်းသည် ဝိပဿနာနည်းလမ်းဖြစ်
သည်။ ယင်းနည်းလမ်းသည် အာသဝတရားကင်းသော
ပုဂ္ဂိုလ်က လူလောကမျိုးကောင်းကိုးအတွက် ထုတ်ဖော်
ဉာဏ်ကြားသော နည်းလမ်း ဖြစ်သည်။

မျက်ကန်း ဒသနယုံကြည်ချက်များကို တစ်ဖက်
တွင် ထားပြီးလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်
ဝိပဿနာနည်းလမ်းကို ပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် သူတေသန
ပြုလုပ်သော သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးကဲ့သို့ အမှန်တရားကို
စတင် သူတေသန ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

ယခုခေတ် အမှန်တရား ရှာဖိုးသော သိပ္ပံပညာရှင်
များသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓ က
အမှန်တရားတစ်ခုခုကိုသာလျှင် သူတေသနပြုလုပ်
သည်။ အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓ က ပစ္စည်း ကိရိယာတစ်ခုခု
အပေါ်၌သာလျှင် အခြေခံသည်။

သို့ရာတွင် အာသဝကင်းအောင်လုပ်သောဝိပဿနာ
နည်းကို သိပ္ပံနည်းကျ သူတေသန ပြုလုပ်သူကမူ အပြင်
အပ ဗဟိုဒ္ဓက အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို သူတေသန မလုပ်
ဘဲ မိမိအတွင်း သန္တာန်ထဲက အမှန်တရားကို သူတေသန

ပြုလုပ်သည်။ အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓက ပစ္စည်း ကရိယာ
တစ်ခုခု၏ အကူအညီဖြင့် သုတေသန မလုပ်ဘ မိမိ
ကိုယ်တိုင် မျက်မှာက်တွေ့ပြင်သိရှိရသော အတွေ့အကြံ
၏ အကူအညီဖြင့်သာလျှင် သုတေသန ပြုလုပ်သည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုတေသန ပြုလုပ်ရန်အတွက်
မိမိ၏ သုံးတောင့်ထွာမျှသော ကိုယ်ကာယာအတွင်းရှိ
ကိုယ်နှင့်စိတ်၏ ဆုံးရာ နယ်ပယ်ကို ရရှိသည်။ အတွေ့
အကြံအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယထာဘူတ အမှန်တရား
များကို ရှုရင်း ရှုရင်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဆင့်တစ်ဆင့်
သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

ယင်းအဆင့်၌ စိတ်အလျင်တွင် ဖောက်ပြန်မှု တရား
သို့မဟုတ် အသဝတရားတစ်ခုခု ယိုစီးနေသကဲ့သို့ ကိုယ်
ကာယုဉ်လည်း မိုး ရာသာယာန (ဘိုင်ဒ္ဓိ ကယ်မိ ကယ်)
တစ်ခုခု တုံ့ပြန်မှု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ကိုယ်ကာယာ၏
သွေးကြောများ၌ စီးဆင်းသော အရာတစ်ခုသည် သွေးနှင့်
ရောလျက် စီးဆင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ကာယာတွင်
ဝေဒနာတစ်ခုခု ပေါ်ပေါ်ကိုလာသည်။ ထိုအခါ၌ ယောကို
ပုဂ္ဂိုလ်က ဤကဲ့သို့ ရှုမြင်သည်။ ယင်းစီးဆင်းမှုကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာသည် စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှု
များကို သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများကို အားရှိ
အောင် ပြုလုပ်ပေးသည်။

စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှုများသည် သို့မဟုတ် ကိုလေ
သာတရားများသည် ယင်းစီးဆင်းသော အရာ၏ စီးဆင်း

မှုကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းစီးဆင်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
သော ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း အားရှိအောင် ပြုလုပ်ပေး
သည်။

ယင်းသို့အားဖြင့် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မြို့စိန္တသော အညာ
မညာဖြစ်နေသော ယင်းမကောင်းသော စက်ဝန်းသည်
လည်ပတ်နေသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် စိတ်၏ အောက်ပြန်
မှတရားများ သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများ တိုးစွား
များပြားနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား အချိန်ကြောမြဲ့အောင်
ဝါးမျိုးထားကြသည်။ ကျေးကျွန်ုပ်ပြုလုပ်ထားကြသည်။
သာကေအားဖြင့် ပြောရလျှင် စိတ်ထဲတွင် ကာမတဏှာ
စီးဆင်းနေလျှင် ယင်းကာမတဏှာသည် ရုပ်ခန္ဓာတွင်
လည်း စီးဆင်းမှတစ်ခုကို ပြုလုပ်ဖန်တီးသည်။

ယင်းစီးဆင်းမှသည် ကာမတဏှာ၏ သဘော
သဘာဝကို ပိုမို၍ ခိုင်မာအားရှိအောင် ပြုလုပ်သည်။
စိတ်သည် တဖြည်းဖြည်း ယင်းကာမတဏှာစီးဆင်းမှု
ကာမာသဝနှင့် ပတ်သက်၍ မည်မျှ တွယ်တာကပ်ညို့နေ
သနည်းဆိုလျှင် ယင်းတွယ်တာ ကပ်ညို့မှုကို ချိုးဖောက်
ပစ်ရန် အလွန်တရာ့ ခက်ခဲသည့် အခြေအနေမျိုးအထိ
ရောက်ရှိလာသည်။

ယင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတဏှာ စီးဆင်း
မှ သို့မဟုတ် ကာမာသဝ၏ ကျေးကျွန်ုပ် ဖြစ်သွားသည်။
ကာမာသဝအလေ့အကျင့် ဖြစ်လာသည်။ ကာမာသဝ
အနဲ့ဖြစ်လာသည်။ ဒေါသဖြစ်ခြင်း၊ ထိတ်လန်းကြောက်ချုံး

ခြင်း၊ မာန်မာနရှိခြင်း စသော တဗြားဖောက်ပြန်မှုများ
နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ထိနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

စိတ်တွင် ပေါ်ပေါ်ကိုလာသော ဖောက်ပြန်မှု မှန်
သမျှသည် သို့မဟုတ် ကိုလေသာ မှန်သမျှသည် ကိုယ်
ကာယတွင် မီဝါဒသန (ဘိုင်ဒိုကယ်မိကယ်) တံ့ပြန့်
မှ တစ်ခုခုကို ပြုလုပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယင်း
တံ့ပြန့်မှုကြောင့် ထိဖောက်ပြန်မှုများ သို့မဟုတ် ကိုလေ
သာတရားများ တိုးပွားများပြားလာသည်ဟူ၍ လည်း
ကောင်း သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မသိ
နားမလည်ပေ။

ဗေက်ပြန်မှုတရားမှန်သမျှသည် ကိုလေသာတရား
မှန်သမျှသည် စိတ်၏ တပြီးတညီတည်း ဖြစ်ခြင်းကို
ဖျက်ဆီးပစ်သည်။ ပျော်ရောင်းအောင် လုပ်သည်။ ယင်း
ပျော်ရောင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့် တိုးပွားများပြားလာ
ခြင်း အစုအစဉ်ကို သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မသိနားမလည်း
ပေ။ သို့သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်
ယင်းအစုအစဉ်ကို သိရှိနားလည်ပြီး လက်ခံသည်ဆိုစေ
ကာမူ ယင်းအနှောင်အဖွဲ့၏ အပြင်ဘက် မည်ကဲ့သို့
ထွက်နိုင်မည်နည်း။

ဝိပဿနာသည် ယင်းအစုအစဉ်ကို အတွေ့အကြံ့
အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော နားလည်မှုမျိုးဖြင့် နားလည်
အောင် ပြုလုပ်သည့်အပြင် ယင်းမကောင်းသော စက်ဝန်း
ကို ချိုးဖျက်လျက် ယင်းစက်ဝန်း၏ အပြင်ဘက် ထွက်

သည် လမ်းကိုလည်း ညွှန်ပြသည်။ ကိုယ်ကာယတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာများပင် ယင်းလုပ်ငန်းတွင် အကူအညီ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဝေဒနာများသည် မိုးဝါ ရာသာယန် ဝေဒနာများ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဝေဒနာများကြောင့် ဖောက်ပြန်မှုတရား သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားနှင့် ဖောက်ပြန်မှုတရားကြောင့် သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ယောက်ယက်ခတ်ခြင်းများ တိုးပွားများပြားလာသည်။ ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်သောအခါ၌ ယင်းဝေဒနာများသည် ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်နှုလုံး ဖောက်ပြန်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ယောက်ယက်ခတ်မှုများကို ပျောက်ကွယ်သွားအောင် လုပ်သည့်နည်း လမ်းညပါယ် ဖြစ်လာကြသည်။

မကောင်းသော စက်ဝန်း လည်ပတ်ခြင်းကို ချိုးဖျက်ပစ်ရန်အတွက် ဝိပဿနာသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်ကာယတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာများကို ဥပော့ဘာသောကြော်ဖြင့် တပြီးတည်တည်း ရှုခြင်းကို သင်ကြားပေးသည်။ ယခင်က ကျွန်ုပ်တို့အား တွယ်တာကပ်မြှုဖြစ်စေသော ဝေဒနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ သုံးဆောင် ခံစားမှုသည် အင်အားကြီးမားသည်။ ယခု အခါ၌ ယင်းဝေဒနာများကို ဥပော့ဘာသော အကြည့် စာစ်ပြီး တစ်ညီတည်း အကြည့်ဖြင့် ကြည့်ရှုသော အလေ့အကျင့် ကို ပြုလုပ်လာသည်။

အောင်မြင်မှာ၊ မအောင်မြင်မှာ အတက်အဆင်းကို
ကျော်လွှားပြီးလျှင် ယောကိပုဂ္ဂိုလ်သည် တဖြည်းဖြည်း
တစ်စတစ်စ ဝေဒနာများ၏ ချုပ်ကိုင် နှောင်ဖွဲ့မှုကို
အားနည်းသွားအောင် လုပ်သည်။ ယခင်က ဝေဒနာများ
နှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖောက်ပြန်မှုများ၏
နှက်ရှိုင်းသော တုံးပြန်မှုသည် စိတ်နှုလုံးတွင် ကျောက်
သားပေါ်တွင် ထင်နေသော နှက်ရှိုင်းသည့် အစင်း
အကြောင်းမျိုးကို ပြုလုပ်ဖန်တီးခဲ့သည်။ ယခုအခါး
ကျောက်သားပေါ်တွင် ထင်နေသော နှက်သည့် အစင်း
အကြောင်းမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ သဲပေါ်က အစင်း
အကြောင်းမျိုးဖြစ်လာသည်။ အခါးနှင့်ကျေလာသောအခါ
ရေပေါ်က အစင်းအကြောင်းမျိုးဖြစ်သွားသည်။ ဖောက်
ပြန်မှုတရားများ သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများ၏
အရှိန်အဝါ ကုန်ဆုံးသွားသည်။

ယောကိပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်းသို့အားဖြင့် အာသဝတရား
များကို တွယ်တာကပ်ဖြေခြင်းမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွား
သည်။ ဖောက်ပြန်မှုတရားများ သို့မဟုတ် ကိုလေသာ
တရားများ ဖြစ်မလာလျှင် အာသဝတရားများ သို့မဟုတ်
စီးဆင်းခြင်းသောာတရားများ ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။
အာသဝတရားမရှိလျှင် မောဟတရားချုပ်ပြိုမ်း ကွယ်
ပျောက်သွားမည်။ ဖောက်ပြန်မှုတရား သို့မဟုတ်
ကိုလေသာတရား မရှိလျှင် အာသဝတရားရှိလိမ့်မည်

မဟုတ်ပေ။ ဘဝလွှတ်မြောက်မူ ရှိလာမည်။ အချင်း
ခပ်သိမ်း ဒုက္ခလွှတ်ဖြစ်မှု ဖြစ်လာသည်။

မူးယစ်စေတတ်သော သေရည်သောက် စသည်တို့
၏ မူးယစ်ခြင်းသည် ဝိပသနာ ဗျားများအားထုတ်ခြင်း
ကြောင့် အနေးနှင့်အဖြန် မည်သို့မည်ပုံ ပျောက်ကွယ်
သွားသည်ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်သိရှိရသည်။
မူးယစ်ခြင်းဟူသမျှမြဲ ကိုယ်ကာယတွင် ဖြစ်သည့် ထူးခြား
သော ဝေဒနာတစ်ခု ရှိသည်။ အပြင်ပန်းအားဖြင့် ကြည့်
မည်ဆိုလျှင် ထိပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤမည်သော မူးယစ်စေ
တတ်သည့် အရာဝတ္ထုကို စွဲနေသည်ဟု၍ ထင်ရသည်။
သို့ရာတွင် အမှန်မှာ ထိပုဂ္ဂိုလ်သည်ဟုမည်သော ကိုယ်
ကာယဉ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဝေဒနာကို စွဲနေခြင်း ဖြစ်
သည်။ အကျင့်ပါနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း အကျင့်ပါ
နေခြင်းသည် ကိုယ်ကာယတ်၏ ဝေဒနာနှင့် နက်နက်နဲ့နဲ့
ဆက်စပ်မှု ရှိနေသည်။

လူတိုင်း လူတိုင်းသည် ဝေဒနာများကို ဥပေကွာ
အမြင် တပြေးတညီတည်း ကြည့်သည်အမြင်ဖြင့် ကြည့်
သော အလေ့အကျင့်ရရှိသောအခါ ယင်းအကျင့် ပါနေ
ခြင်း၏ ယင်းအစွဲ၏ ချုပ်ကိုင်မှုသည် လျော့နည်း သွား
ပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ အစွဲကျွော်သွားပေလိမ့်မည်။ အကျင့်
ပါနေခြင်း ပျောက်သွားလိမ့်မည်။

မူးယစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုများ အစွဲကဲ့သို့ပင်
ရာဂါ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော ဖောက်ပြန်မှုတရား

များအစွဲ သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများ အစွဲသည်
လည်းကောင်း၊ ကိုလေသာတရားများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
လာသော အာသဝတရား အစွဲသည်လည်းကောင်း၊
အာသဝ တရားများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာယိက
ဝေဒနာ အစွဲသည်လည်းကောင်း မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်
စေတတ်သော အရာဝတ္ထု အစွဲကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း
ဖောက်ပြန်မှု တရားများအစွဲသည် သို့မဟုတ် ကိုလေသာ
တရားအစွဲသည် ကိုယ်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ဝေဒနာများနှင့်
နှက်နက်နဲ့ ဆက်စပ်မှုရှိနေသည်။

ဝိပဿနာတရားကို ပျားများအားထွက်ခြင်းအား
ဖြင့် ဝေဒနာတို့၏ အနိစွဲသဘောကို မိမိအတွေ့အကြံ့
အရ ဥပေါ်ဘာသဘောဖြင့် ကြားနေအဖြစ်ဖြင့် ရှုရင်း၊
ရှုရင်း ယင်းဖောက်ပြန်မှုတရားများ၏ ယင်းကိုလေသာ
တရားများ၏ ဆုပ်ကိုင်မှုသည် အားပျော်သွားသည်။
အားပျော်သွားပြီးလျှင် ကိုလေသာတရားများကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခာခံစားရမှုမှ လွတ်ကင်းသွားသည်။
ကိုလေသာတရားများမှ အပြည့်အဝ လွတ်မြောက်
သွားနိုင်သည့်လမ်းသည် ရှည်လည်း ရှည်သည်။ ခက်
လည်း ခက်သည်။ သို့ရာတွင် မဖြစ်နိုင်သည့်အရာ မဟုတ်
ပေ။ အထမမြောက်နိုင်သည့်အရာ မဟုတ်ပေ။

ကျေနပ်ဖွယ်ကောင်းသည်မှာ ဝေဒနာများကို ရှုရင်း
ရှုရင်း ကိုလေသာတရားများ၏ ဆုပ်ကိုင်မှု လျောာပါး
သွားသည်နှင့်အမျှ မိမိလည်း လွတ်မြောက်မှု ရှိလာသည်

ဟူ၍ ယောကိပ္ပါလ်ကိုယ်တိုင် တွေ့ဖြင့်သီရိရခြင်း ဖြစ်
သည်။

၁၀၃နာများကို ရူသည်အလေ့အကျင့် နည်းနည်း
လုပ်လျှင် နည်းနည်းပင် ဒုက္ခ လွတ်ပြေားသည်ဟူ၍ သိရ
သည်။ အလေ့အကျင့် များများလုပ်လျှင် ကိုလေသာ
တရားများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခများမှ လွတ်
မြောက်မှ ပို၍ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။

ထိုအခါ၌ ဤလမ်းတွင် လျှောက်သွားရင်းနှင့်
တစ်နှုံသောအခါ၌ ဖောက်ပြန်မှုတရား သို့မဟုတ်
ကိုလေသာတရား အားလုံးက လွတ်မြောက်မှ ရရှိလာ
လိမ့်မည်ဟူ၍ မိမိအတွေ့အကြံအရ ယုံကြည်မှ ဖြစ်ပေါ်
လာပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် ကြီးမားသော ဗြဲဖြင့်၊ ကြီးမားသော
အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်၊ ကြီးမားသော လုံလ ဥသာဟဖြင့် ကြိုးစား
အားထုတ်ရမည်။ တစ်စုံတစ်ညီး၏ ထောက်ထားငဲ့ညာ
မှုကြောင့် လွတ်မြောက် ပြုမြို့ချမ်းနှုကို ရရှိလိမ့်မည်
မဟုတ်ပေ။ တစ်စုံတစ်ညီး၏ ငဲ့ညာထောက်ထားမှုသည်
မိမိကိုယ်တိုင် သိမြင်နားလည်ထားသော လမ်းကို ကျွန်ုပ်
တို့အား ဆွန်ပြခြင်းဖြစ်သော ဖြစ်သည်။ ယင်းလမ်းအတိုင်း
လျှောက်သွားဖို့ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။
လျှောက်သွားလေလေ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုရရှိလေလေ
ဖြစ်သည်။

(၁၁)

အတွင်းသန္တဘန်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော အဖြစ်အပျက်များကို
ထပ်ခါထင်ခါ ရူမြင်သံးသပ်သော ယောကီပုဂ္ဂိုလ် တွင်
ဘာဝနာမယပညာသည် အားကောင်းလာသည်။ ထိုအခါ
၌ ယောကီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ပညာသည် သုတမယ ညာ၏
စိန္ဒာမယညာ၏နှုန်းသာ မဟုတ်တော့ပေါ်။ အမှန်တရားကို
မိမိအတွေ့အကြံအရ သိရှိလာသည်နှင့် ပညာသည်
ဘာဝနာမယ ပညာဖြစ်သွားသည်။

ယင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအတွေ့အကြံအရ
သဘာဝနိယာမတရားကို သို့မဟုတ် ပဋိစ္စသမ္ပါဒ်
တရားကို သို့မဟုတ် အမြောင်းအကျိုး ဆက်သွယ်မှု
ရှိနေသော သဘာဝနိယာမတရားကို သို့မဟုတ် ဓမ္မကို
ကောင်းစွာ နားလည်သောပါက်လာသည်။

ယောကီပုဂ္ဂိုလ်တွင် ယင်းကောင်းကျိုး ပြတ်တ်သော
ပညာခိုင်ခံအားကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ အကျိုးမရှိသော
ထိခိုက်နစ်နာမှ ဖြစ်စေနိုင်သော အသုံးမဝင်သော ဒသန
ဆိုင်ရာ ယုံကြည်ယူဆချက်များအို ချုပ်ကိုင်မှုများမှ လည်း
ကောင်း၊ ဘာသာရေး ဓလေ့ထုံးစံများမှလည်းကောင်း၊

ဂိဏ်းကဏာ အစွဲ၊ လူမျိုးအစွဲ၊ ဒေသအစွဲ အဆိပ်မှ လည်း
ကောင်း လွတ်မြောက်သွားပေလိမ့်မည်။

မိမိ၏ အတွင်းသန္တန်ဖြံ့ တွေ့မြင်ရသော အမှန်
တရားကိုပင် အပြင်အပ ဗဟိုဒေရာအားလုံး၌လည်း
တွေ့မြင်ရသည်။ မိမိတွင် ရှိနေသော သဘာဝနီယာမ
တရားသည် သို့မဟုတ် ပဋိစ္စသမဂ္ဂါဒ်တရားသည်
အားလုံးအပေါ်တွင်လည်း ရှိသည်ဟု၍ သိမြင် သဘော
ပါက်လာသည်။ အတွင်း၌ဖြစ်နေသကဲ့သို့ပင် အပြင်၌
လည်း ဖြစ်နေသည်။ အပြင်၌ဖြစ်နေသကဲ့သို့ပင် အတွင်း
၌လည်း ဖြစ်နေသည်။ သဘာဝနီယာမတရားသည်
အားလုံးအတွက် အတူတူပင် ဖြစ်နေသည်။ မည်ကဲ့သို့
သော ကွဲပြားခြားနားမှုမျိုးမှ မရှိပေ။

အဆင့်နိမ့်သော တိုင်းနိုင်ငံတစ်ခုရှု၏ တရားဥပဒေ
သည် သီးသန့် လုမိုးတစ်မျိုးအတွက် သို့မဟုတ် သီးသန့်
ဘာသာတရားဂိဏ်းကဏာအတွက် သို့မဟုတ် သီးသန့်
ဒေသတစ်ခုက လူများအတွက် ဘက်လိုက်သော တရား
ဥပဒေမျိုးဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အဆင့်မြင့်သော
နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ တရားဥပဒေသည် အားလုံးအတွက်
တညီတညာတည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တရား
ဥပဒေတစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေကာမူ တရားဥပဒေကို
ကျင့်သုံးသည့်နေရာ၌ ဘက်လိုက်မှု ဖြစ်လာနိုင်သည်။

သို့သော်လည်း ဝိပဿနာတရားကို ဗွားများ အား
ထုတ်သော ယောကိပ္ပရီလုံသည် သဘာဝနီယာမ တရား

သည် ဘက်လိုက်မှု မရှိဟန့် သိမြင်သည်။ သဘာဝ
နိယာမတရားသည် မည်သူ့ဂိုမှ မျက်နှာ မလိုက်ပေ။
မည်သူ့ကိုမှလည်း သာစေ နာဖော်ဟန့် သဘောမထား
ပေ။ ဖောက်ပျက်ကျူးလွန်သူသည် အပြစ်ဒဏ်ခံရပြီး
လိုက်နာသူသည် ဆူလာတ်ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဒေါသဖြစ်ပေါ်
လာသည့်အခါ့၌ သဘာဝတရားက ထိုသူအားချက်ချင်း
အပြစ်ဒဏ်ပေးသည်။ စိတ်နှုန်းထဲတွင် ပေါ်လာသော
ယင်းဖောက်ပြန်မှုတရား သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားနှင့်
အတူတကွပင် ထိုသူ၏ ကိုယ်ကာယဉ် မြို့ရသာယန်
တစ်မျိုး စီးဆင်လာသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မြို့ရသာယန်
တစ်မျိုး စီးဆင်လာမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာ
က ထိုသူအား အလွန်တရာ့ ပျော်ခတ်သွားအောင်
ပြုလုပ်သည်။ ယင်းအဖြစ်အပျက်၌ မည်သည့်နေရာတွင်
မှ မှားသည်ဟန့် မရှိပေ။ အခိုန်ကြန်ကြာလည်း မနေ့ပေ။

သဘာဝ၏ ယင်းနိယာမတရားကို နားမလည်သော
ကြောင့် နားလည်မှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်
သည် ယင်းစီးဆင်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခ
ဝေဒနာဖြစ်လာသည့်အခါ့၌ စိတ်ထဲက ဖောက်ပြန်မှုများ
သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရားများသည် တိုးပွားများပြား
လာသည်။ ထိုသူ၏ စိတ်နှုန်းထဲက ဖောက်ပြန်မှုတရား
သို့မဟုတ် ကိုလေသာတရား တိုးပွား များပြားလာသော
အခါ စီးဆင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာ

သည် တိုးမွားကြီးထွားလာသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ စိတ်နှလုံး ဖောက်ပြန် မှုစီးဆင်းခြင်းဖြင့် မျောနေရသည်။ ယင်း၏အကျိုးဆက် အရ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဒုက္ခခံနေရသည်။ ဖောက်ပြန်မှု များ၏ အစုအစဉ် ဆက်လက်သွားနေသရွှေ့ သဘာဝ နိယာမတရားအရ ဒုက္ခအပြစ်ဒဏ်ကို ခံနေရပေလိမ့်မည်။

အပြစ်ဒဏ်ပေးသော သဘာဝတရားက ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် မည်သည့်လူမျိုးဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မည်သည့်ဘာသာတရား၊ မည်သည့်ဂိုဏ်းကဏာက ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မည်ကဲ့သို့သော အရောင် အသွေး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မည်သည့် တိုင်းပြည်က ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မည်ကဲ့သို့သော ဘာသာရေး ဓဇလှုထုံးစံကို ပြုလုပ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မည်ကဲ့သို့သော ဒသာန အယူအဆများ ကို ယူဆသူဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း မကြည့်ပေ။ ဒေါသဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခက္ခားပင် အပြစ်ဒဏ်ခံရပါမည်။

ထိုနည်းအတိုင်းပင် သဘာဝ၏ အခြားနိယာမ တစ်ခု ရှိသေးသည်။ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်း ပေါ်လာ သည့်အခါ့၍ ယင်းကဲ့သို့ပေါ်လာသည့်ခက္ခားပင် သဘာဝ က ပေးသောဆုလာဘက်ကို ရရှိသည်။ သဘာဝက ပေး သော ဆုလာဘ်သည် အလွန်တရာ့ချမ်းသာမှာ ြိမ်းချမ်းမှ ရှိသည်ဟု ထင်ရသည်။

ဝိပသသနာတရားများ မွားများ အားထုတ်သော
ယောကီပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘာဝ၏ ယင်းနိယာမတရားကို
ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်သည်။ မိမိ၏ အတွင်းသနာနိမ့်
ရှိသော ယထာဘူတတရားများကို ရှုမြင်သုံးသပ်သည့်
မည်သူမဆို သဘာဝ၏ ယင်းနိယာမတရားများကို
ကောင်းစွာ နားလည်သောပေါက်လိမ့်မည်။

ဝိပသသနာဟူသည်မှာ ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းသာ ဖြစ်
သည်။ ရှုမြင်သုံးသပ်သူသည် စိတ်နှလုံးကို ဒေါသဖြင့်
ညစ်ညမ်းအောင် ပြုလုပ်သောသူသည် စိတ်နှလုံး ညစ်
ညမ်းသောကြောင့် ခုက္ခဖြစ်လာရသည် ဟူ၍သည်း
ကောင်း၊ မေတ္တာဖြင့် စိတ်နှလုံးကို ညစ်ကြေးကင်းစင်း
သွားအောင် ပြုလုပ်သောသူသည် စိတ်နှလုံး ဖြူစင်လာ
သည်ဖြစ်၍ သခနှင့်ပြည့်စုံမှု ရှိလာသည်ဟူ၍သည်း
ကောင်း ကောင်းစွာ နားလည်သောပေါက်လာပေ
လိမ့်မည်။

အားလုံးအတွက် အခြေခံဖြစ်သော စိတ်ကျိုးမာ
ရေးပညာ၏ ယင်းသဘာဝနိယာမတရားသည် အားလုံး
၏ အပေါ်၌ ညီတူညာတူ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနေ
သည်။ ယင်းနိယာမသဘာတရားသည် အားလုံး
အတွက်အခြေခံဖြစ်သော ကိုယ်ကာယ ကျိုးမာရေး
ပညာ၏နိယာမတရားနှင့်အတူတူ ဖြစ်သည်။

ညစ်ညစ်ပတ်ပတ် စားသောက်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်း
အားဖြင့် ရောဂါရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သန့်သန့်

ပြန်ပြန့် နေထိုင်စားသောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ကျွန်းကျွန်းမာမာနေရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကာယ ကျွန်းမာမှ နှစ်ယာမ သဘောတရားများသည် မည်သူ့မျက်နှာကိုမှ မကြည့်ပေ။ အားလုံး၏ အပေါ်တွင် တညီတညာတည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်။

ဟိန္ဒြာသာသာဝင်ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓသာသာဝင်ဖြစ်စေ၊ မွတ်စလင်ဖြစ်စေ၊ ခရစ်ယာန်ဖြစ်စေ၊ ဆစ်ဖြစ်စေ၊ ဗာရစီဖြစ်စေ၊ ဗြာဟွာဖြစ်စေ၊ သုဒ္ဓဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဘရီဖြစ်စေ၊ ဟိန္ဒြာစတာနီဖြစ်စေ၊ ပါကစွာတာနီဖြစ်စေ၊ အာဖဂန်နီဖြစ်စေ၊ အီရန်လူမျိုးဖြစ်စေ၊ တရုတ်လူမျိုးဖြစ်စေ အားလုံး၏ အပေါ်၌ ကျွန်းမာမှု နိယာမ တရားသည် တညီတညာတည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်။ ဘက်လိုက်ခြင်း မရှိပေ။

စိတ်နှလုံးကို ဉာဏ်ည်းအောင် ပြုလုပ်သည်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစိုးတစ်ယောက်သည် မကျွန်းမာဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ ဂနာမဇြိမ် ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ စိတ်နှလုံးကို အညစ်အကြေးကောင်းအောင်ပြုလုပ်သည်နှင့်တစ်ဖြင့်နက်ကျွန်းမာလာလိမ့်မည်။ ရွင်လန်းလာလိမ့်မည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အပြင်အပ ပုံသဏ္ဌာန်ကို မည်ကဲ့သို့ပင် ထားထား ထိပုဂ္ဂိုလ်၏ အပေါ်တွင် သဘာဝနိယာမတရားသည် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိဘဲ နေလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မှတ်ဆိတ် မွေး ထားထား မထားထား၊ ဆံပင်ရှည်၊ ဆံပင်တို့ ထား

ထား မထားထား၊ ခေါင်းတုံးရိုက်ထားထား မထားထား၊
ဤအရောင်အသွေးအဝတ်ကို ဝတ်ဝတ်၊ ထို အရောင်
အသွေးအဝတ်ကို ဝတ်ဝတ်၊ ယင်းအပြင်အပ ပုံသဏ္ဌာန်
ကြောင့် သဘာဝတရားက ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံတစ်ရာ
ဖြစ်ပေါ်လာစေလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ စိတ်နှလုံးကို
ည်ညွှန်းအောင်ပြုလျှင် ကျွန်းမာလန်းဆန်းမှု ကင်းမည်
သာ ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခရောက်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ စိတ်
နှလုံးကို အညစ်အကြေးကင်းစင်အောင် ထားလျှင်
ကျွန်းမာလန်းဆန်းလာလိမ့်မည်။ သူခန့် ပြည့်စုံလာလိမ့်
မည်။

ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဤဘာသာရေး ဓမ္မလွှာတုံးစံကို
ပြုလုပ်သူဖြစ်ဖြစ်၊ ထိုဘာသာရေး ဓမ္မလွှာတုံးစံကို ပြုလုပ်
သူ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဤဒသန အယူအဆကို လက်ခံ ယုံကြည်
သူ ဖြစ်ဖြစ်၊ ထိုဒသနအယူအဆကို လက်ခံ ယုံကြည်သူ
ဖြစ်ဖြစ် သဘာဝနိယာမတရားကမှ ထိုနည်းအတိုင်းပင်
အကျိုးသက်ရောက်မှ ရှိစေပေလိမ့်မည်။ စိတ်နှလုံးကို
အညစ်အကြေးရှိနေအောင် လုပ်လျှင် ကျွန်းမာလန်းဆန်း
မှ ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ဒုက္ခရောက်လာပေလိမ့်မည်။
စိတ်နှလုံးကို ညစ်အကြေးကင်းစင်အောင် ပြုလုပ်လျှင်
ကျွန်းမာလန်းဆန်းလာလိမ့်မည်။ ချင်လန်း ချမ်းမြှုလာ
လိမ့်မည်။

စိတ်နှလုံးထဲတွင် ဖောက်ပြန်မှုတရားများကို ဖြစ်
ပေါ်စေခြင်းနှင့် ကျွန်းမာလန်းဆန်းမှု မရှိခြင်းသည်လည်း

ကောင်း၊ ဖောက်ပြန်မှုတရားများကို မဖြစ်ပေါ်စေခြင်း နှင့်
ကျွန်းမာလန်းဆန်းစွာ နေရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊
မည်သည့် လူမျိုး၊ မည်သည့် အသွေးအရောင်၊ မည်သည့်
ဘာသာရေးဂိဏ်းကဏာ၊ မည်သည့်ဒေသကာလအတွက်
မှ သီးသန့် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသော အရာများ
မဟုတ်ပေ။

စိတ်နှုလုံးတွင် ဖောက်ပြန်မှုများ ပေါ်ပေါ်လာပြီး
ကျွန်းမာလန်းဆန်းမှ မရှိခြင်းသည် အားလုံး၏ ရောက်
ဖြစ်သည်။ စိတ်နှုလုံးကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်
လျက် ကျွန်းမာလန်းဆန်းမှ ရှိလာခြင်းသည် အားလုံး
အတွက် ပြုလုပ်၍ ရသော အရာဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှ
ကား ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် လူအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်
သော၊ ဒေသအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော၊ ကာလအားလုံး
နှင့်သက်ဆိုင်သော နိယာမတရား ဖြစ်နေသည့် အတွက်
ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အစောရှိသည့်အတိုင်းပင် အသီးသီး
လိမ့်မည်။ အကြောင်းရှိသည့်အတိုင်းပင် အကျိုး ဖြစ်ပေါ်
လာလိမ့်မည်။ ယင်းမှာ သဘာဝတရား၏ကျိုးပြတ်ခြင်း
မရှိသော ဥပဒေဖြစ်သည်။ ယင်းကိုပင်လျှင် ဓမ္မဟူ၍
ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းတရားများကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားကို သိခြင်းသည် ဓမ္မကို
ကြည့်ခြင်း၊ သိခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။
‘ယော ပဋိစ္စသမ္မာ့အဲ ပသာတိ သော ဓမ္မ ပသာတိ၊
သော ဓမ္မ ပသာတိ၊ သော ပဋိစ္စသမ္မာ့အဲ ပသာတိ’။

ဓမ္မကို ကြည့်ခြင်း၊ သီခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို
ကြည့်ခြင်း၊ သီခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဟိန္ဒြာဘာသာကိုကြည့်
ခြင်း၊ သီခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဂျိန်းဘာသာကို ကြည့်ခြင်း၊
သီခြင်း မဟုတ်ပေ။ အားလုံးအတွက်ဖြစ်သော ဓမ္မကို
ကြည့်ခြင်း၊ သီခြင်း ဖြစ်သည်။ အားလုံးအတွက် ဖြစ်သော
သဘာဝနိယာမ တရားကို ကြည့်ခြင်း၊ သီခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်သော ယောကို
ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အတွင်းသန္တနှင့် ရှိသော သဘာဝ
တရားကို ရှုမြင်သုံးသပ်သည်။ အပြင်အပ ဗဟိုဒ္ဓအာရုံး
ကို နှစ်သက်ဖွေ့ဖူးလည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် မနှစ်
သက်ဖွေ့ဖူးလည်းကောင်း ထင့်မှတ်သည့်နှင့် တစ်ပြိုင်
နက် ကိုယ်ကာယတွင် မည်သို့မည်ပုံ သုခ ဝေဒနာ
သို့မဟုတ် ဒုက္ခဝေဒနာ ပေါ်လာသည်ဆိုသည်ကို ရှုမြင်
သုံးသပ်သည်။

စိတ်နှစ်ဦး ကျိန်းမာလန်းဆန်မှု မရှိလျှင် သဘာဝ
တရား၏ ယင်းနိယာမှာပဒေကို နားမလည်လျှင် ယင်း
ဝေဒနာတို့ကို အခြေခံလျက် တုံ့ပြန်မှု ပြုလုပ်ပြီးလျှင်
မိမိတို့၏ ကျိန်းမာလန်းဆန်ခြင်း မရှိရှုရကို တိုးမွားလာစေ
မည့် အလုပ်ကို ပြုလုပ်သည်။

သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် သုခဝေဒနာနှင့်
ပတ်သက်သည့် ရာဂြိုဏ်ပေါ်လာပြီးလျှင် မိမိ၏ တပြီး
တည်းတည်း ရှိမှု၊ သဟဇာတဖြစ်မှုလက်လွတ်ဆုံးရှုံးသွား
အောင် ပြုလုပ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ပတ်သက်၍

ဒေါသဖြစ်ပေါ်လာလျင် မိမိ၏ တပြီးတညီတည်း ရှိမှု
သဟဇာတဖြစ်မှုကို လက်လွတ်ဆုံးသွားအောင် ပြုလုပ်
သည်။ ယင်းကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အခါခပ်သိမ်း မိမိ၏
မကျန်းမာ မလန်းဆန်းမှုကို တိုးပွားအောင် ပြုလုပ်နေသူ
ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ ဒုက္ခက္ခကို တိုးပွားအောင် ပြုလုပ်နေ သူ
ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ခြင်းအားဖြင့်
ယင်း အမှန်တရားကို ရှုမြင်သုံးသပ်သော မည်သည့်
ပုဂ္ဂိုလ်မဆို စိတ်၏ ယင်းသဘောသဘာဝကို ပြုပြင်
ပြောင်းလဲသွားအေသည့် အလုပ်ကို ပြုလုပ်သည်။
မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ဖြစ်၊ မည်သည့် ဝေဒနာ
ပေါ်လာ ပေါ်လာ မိမိ၏ အတွေ့အကြုံအရ ယင်း ဝေဒနာ
၏ အနိစ္စလက္ခဏာကို ကြည့်ပြီးလျှင် ရာဂါ ပေါ်မလာ
အောင် ဒေါသပေါ်မလာအောင် လုပ်ပါမူကား ကျေန်းမာ
လန်းဆန်းမှု မရှိသော စိတ်ကို ကျေန်းမာ လန်းဆန်းလာ
အောင် လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခဖြစ်နေသော
စိတ်ကို သုခဖြစ်လာအောင် လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ် သည်။

ဝိပဿနာတည်းဟူသော ယင်း စိတ်နှင့် ကျေန်းမာ
ရေး လောကျင့်မှုကို မည်သူမဆိုလုပ်နိုင်သည်။ မည်သူမဆို
တညီတည့်တည်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် ပြုလုပ်နိုင်
သည်။ မည်သည့် ဘာသာတရားရိုက်းကဏာထဲတွင် ဝင်ဖို့
မလိုပေ။ ကိုယ်ကာယ ကျေန်းမာရေး လောကျင့်ခန်း
အမျိုးမျိုးကို လုပ်လျက် ကိုယ်ကာယကျေန်းမာမှု ရှိလာ

အောင် ပြုလုပ်သည့်အဝိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကာယ ကျွန်းမာမှ ရှိလာအောင် ကျွန်းမာရေး ပြုလုပ်သော သူ သည် ဘာသာရေးဂိုဏ်းကဏာတစ်ခုခုထဲတွင် ရောက်ဖို့ မလိုပေ။

စိတ်နှလုံးကို အပေါ်ပိုင်းမှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွား အောင် လုပ်သည့်နည်းလမ်းများစွာ ရှိသည်။ ယင်းနည်း လမ်းများသည် အားလုံးအတွက် ဖြစ်နိုင်သည်လည်း ရှိ သည်။ အားလုံးအတွက် မဖြစ်နိုင်သည်လည်း ရှိသည် လည်း ရှိသည်။ သို့ရာတွင် စိတ်နှလုံး၏ အမြစ်အရင်းမှ ဖောက်ပြန်မှုများကို ထုတ်ပစ်သော ဝိပဿနာနည်းမှာမှ အားလုံးအတွက် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာကား ဝိပဿနာနည်းသည် သဘာဝအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာများ၏ အကုအညီကို ယူလျက် အလုပ်လုပ်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စိတ်နှလုံး သည် အမြစ်အရင်းအထိ ဖောက်ပြန်မှုများမှ ကင်းလွတ်မှ မရှိလျင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြည့်အဝ ကျွန်းမာလန်းဆန်း မှ ရှိသူ မဟုတ်ပေ။ ရောက်အပေါ်ပိုင်း လက္ခဏာများ ကိုသာ ကင်းအောင် လုပ်သည့် အလုပ်ကို လုပ်နေပြီး အမြစ်အရင်းကိုမှ မေ့နေသူဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ယင်းကဲ့သို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်းမာသူ သို့မဟုတ် ရောက်ကင်းရှင်းသူ မဟုတ်ဘဲ ရောက်သည် သာလျှင် ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

ဖောက်ပြန်မှုများ ရှိနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်
ကိုသာ ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်သူ မဟုတ်ပေ။ အခြားသူ
များကိုလည်း ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်သူ ဖြစ်သည်။
တစ်ချိန်ချိန်၌ တစ်နည်းနည်းအားဖြင့် ဖောက်ပြန်မှု
တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးကြွေတက်လာသည့်အခါ ကိုယ်နှင့်
ဖြစ်စေ၊ နှဲတ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်
ခြင်း၊ သူတစ်ပါးပစ္စည်းသွားခိုးပူးခြင်း၊ သူတစ်ပါး သား
မယားကို ဖြစ်မှားခြင်း၊ လိမ်းသာမပြောဆိုခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချု
ခြင်း၊ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းစသော ဒုစရိတ် အလုပ်များဖြင့်
သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဒုက္ခရောက်အောင် ပြုလုပ်သည်။

ဖောက်ပြန်မှုတရားများ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်
နှလုံးတွင် ကျေန်းမာလန်းဆန်းနေသည့်အတွက် ကြောင့်
မေတ္တာတရား ကရာဏာတရားစသော ပြဟန္တရှုတရား
များသာ ဆိုပေါက်လာ၍၏လျှင် ထိပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်
ကိုသာလျှင် သုခနှင့်ပြည့်စုံအောင် ကျေန်းမာ လန်းဆန်း
လာအောင် ပြုလုပ်သည်သာမကဘဲ တြေား ပုဂ္ဂိုလ်များ
အတွက် သုခနှင့်ပြည့်စုံလာစေရန်၊ ကျေန်းမာ လန်းဆန်းမှု
ရှိလာစေရန်အကြောင်းလည်း ဖြစ်လာပေသည်။

ဖောက်ပြန်မှုများ ရှိနေသော မကျေန်းမာ မလန်းဆန်း
သော စိတ်နှလုံးရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအတွက်မျှသာ
မက လူလောကအတွက်လည်း ကျိန်စာတစ်ခုသွယ်
ပြစ်နေသည်။ ဖောက်ပြန်မှုတရားမရှိသော၊ ကျေန်းမာ
လန်းဆန်းသော စိတ်နှလုံးရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာမှ မိမိအတွက်

မျှသာမက လူ့လောကအတွက်လည်း ဆုလာဘ်တစ်ခု
သဖွယ်ဖြစ်နေသည်။

ဝိပသုနာတရားသည် ဂုဏ်လှုပ်တစ်ဦးဦးအား
ကျော်းမာလန်းဆန်းသည့် စိတ်ရှိအောင် ပြုလုပ်ပြီးလျှင်
ကျော်းမာလန်းဆန်းသော လူ့လောကတည်းဆောက်ရှုချွဲ
အကူအညီ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပသုနာတရားကို ပွားများအားထုတ်သော ယောကိ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်တကယ် တရားဘာဝနာပွားများ
အားထုတ်မှုချွဲ တိုးတက်မှ ရှိသည်ဆိုပါက ဘာသာရေး
ဂိုဏ်းကဏာ အနောင်အစွဲ၊ အားလုံးကိုလည်းကောင်း၊
ဒသန အယူအဆ အရှုပ်အထွေးကိုလည်းကောင်း၊
လူမျိုးအတ်ကွဲပြားမြားနားခြင်း အားလုံးကိုလည်းကောင်း
အကျိုးမရှိ အကာအတိသာ ဖြစ်၏ ဟန္တု ထင်မြင်ယူဆ
သည်။

ဟိန္ဒြာဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဂိုဏ်းဘာသာ စသော
ဘာသာရေးဂိုဏ်းကဏာ အမည်နာမများ၏ ဉာဏ်လွှမ်းမိုး
မှုများမှ ကင်းလွှတ်သည့် ဓမ္မကိုသာလျှင် အထူးဦးစား
ပေးသည်။ စိတ်နှုန်းစင်ကြယ်မှုကိုသာလျှင် ဘဝ၏
တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်အဖြစ် ထားသည်။
ဘာသာရေး ဂိုဏ်းကဏာဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများက လွှတ်
လွှတ် ကင်းကင်း နေသည်။

အညွှန်အပြေားရှိနေသော စိတ်နှုန်း၏ ရန်ပြီး ရန်စ
သည် ဖောက်ပြန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေခြင်းအားဖြင့်

ပျောက်ပျောက်သွားလိမ့်မည် မဟုတ်ဟန္တုလည်းကောင်း၊
မေတ္တာတရား ဖြစ်ပေါ်လာစေမှသာလျှင် ပျောက်ကွယ်
သွားလိမ့်မည် ဆိုသည်ကိုလည်းကောင်း ကောင်းစွာ သိရှိ
နားလည်သည်။ ယင်းသည် ဓမ္မဖြစ်သည်။ ယင်းသည်
သန္တာန် စမ္မ ဖြစ်သည်။ ‘အသ ဓမ္မဘ သန္တာနော’။

ဝိပဿနာသည် ရှေးဘုရားရှင်အရူရူတို့ ဟောအပ်
သော ရှေးရိုးအစဉ်အလာတရား ဖြစ်သည်။ ယင်းမမဲ ကို
ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကျိုး မဂ်လာ
အစစ်အမှန် ကိန်းအောင်းနေသည်။

ပါရဂ

ଶ୍ରୀମଦ୍

ବୋଦ୍ଧ

କାନ୍ତପାତା କାନ୍ତପାତା
କାନ୍ତପାତା କାନ୍ତପାତା

